

**JEKLO
TEHNA**

Mi poznamo rešitev!

PRODAJNI CENTER
MURSKA SOBOTA
Cvetkova 2a
tel.: 31 760

BOGATA PONUDBA: vijačnega blaga, vseh vrst orodja, okovja, inštalacijskega materiala za vodovod, ogrevanje in elektriko. NOVA POŠILJKA TALNIH OBLOG, SVETIL IN GOSPODINJSKIH POTREBŠČIN.

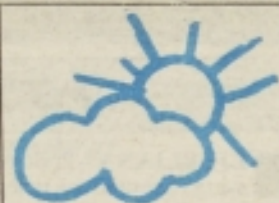
S KARTICO ZVESTOBE 5% POPUSTA

AGROSHOP Brezovci

tel. 45 530

UGODNA PRODAJA:

● predsetveniki – kultivatorji ● umetna gnojila, semena, krmila ● akumulatorji, motorna olja ● gradbeni material (cement, apno, maltit, siporex, armaturne mreže, salonit plošče)

VREME

Ob koncu tedna bo suho jesensko vreme.

Vestnikov koledar

29. september, četrtek, Miha
30. september, petek, Jernej
1. oktober, sobota, Malvina
2. oktober, nedelja, Bogo
3. oktober, ponedeljek, Žarko
4. oktober, torek, Francišek
5. oktober, sredo, Marcel

Pregovor

Ko žerjav leti na tuje, zima že se približuje.

45 let VESTNIK

Murska Sobota, 29. septembra 1994 • Leto XLVI • Št. 39 • Cena 120 SIT

Nafta posluje pozitivno, toda še zmeraj jo bremeni hipoteka preteklosti, več na strani 4

Minuli teden je bilo v pokrajini ob Muri toliko prireditev kot že dolgo ne. Novinarji nismo mogli fizično sodelovati na vseh, čeprav so bile prav vse vredne ogleda in dobro obiskane. Med najbolj množičnimi in dobro pripravljenimi je bila prireditev Praznik jeseni Radenci– Kapela, na katero so prispeli gostje tudi s Štajerskim muzejskim vlakom. Več o tej prireditvi na strani 19. BBP

Likvidnost je slaba, plače pa pod republiškim povprečjem

Podatkov o gospodarskih gibanjih, ki so jih običajno ob polletju sporočale Službe družbenega knjigovodstva, ni več mogoče dobiti, saj je prenehal veljati zakon o računovodstvu, podjetja pa si poslovno leto po novem lahko prilagodijo po svoji volji, torej ni nujno, da se ozirajo na koledarsko leto. Pa vendar so znani nekateri osnovni podatki o gospodarskih gibanjih v obmurskem gospodarstvu.

Konec julija je bilo v Pomurju registriranih 1428 podjetij ali 48 več kot v začetku leta. Podatki o industrijski proizvodnji kažejo, da se upadanje umirja ali celo narašča. V obdobju januar–junij je bil količnik obsega industrijske proizvodnje v primerjavi z lanskimi podatki višji za 2,1 odstotka.

Pomurska podjetja so v letošnjem polletju izvozila manj kot v lanskem šestmesečju (za 0,9 odstotka ali 159 milijonov dolarjev manj), vendar je bila pokritost uvoza z izvozom ugodnejša od republiških podatkov (v Pomurju je bilo to 124,6, v republiki pa le 90,3 odstotka). Največji izvoznik je Mura, sledijo pa Radenska iz Radenc, Arcont iz Gornje Radgone ter

Varis iz Lendave. Izdelke in storitve naših podjetij so največ kupovali v Nemčiji, za 22 milijonov dolarjev, Avstriji 15 in na Hrvaškem za 13 milijonov dolarjev. Kupce pa so si podjetja za svoje izdelke in storitve našla tudi v Italiji in na Madžarskem.

Še najmanj obetavni so podatki o likvidnosti podjetij. Število podjetij z blokiranimi zbiralnimi nad pet dni se je od januarja do avgusta letos povečalo za 44 pravnih oseb. Preseneča pa primerjava tega podatka s številom podjetij z blokiranim računom v tem tednu, saj jih je bilo že 118. Kar 71 podjetij iz soške občine je imelo blokirani račun z zneskom skoraj 289 milijonov tolarjev, 14 ljubomerskih podjetij je imelo na računu

nekaj več kot 100 milijonov primanjiljaja. 11 iz Gornje Radgone skoraj 20 in 22 pravnih oseb iz lendavske občine 36 milijonov tolarjev obveznosti. Skupaj torej podjetja, ki imajo likvidnostne težave in blokirani žiro račun, dolgujejo skoraj 445 milijonov tolarjev.

Povprečne plače zaposlenih tako v gospodarstvu kot negospodarstvu v naši pokrajini spet zaostajajo za republiškim povprečjem. Ob šestmesečju so izračunali, da je povprečna bruto plača, izplačana v gospodarskih podjetjih naše pokrajine, 78 124 tolarjev, medtem ko je slovensko povprečje 84 367 tolarjev. V negospodarstvu pa je pomursko povprečje 98 849, v republiki pa 103 178 tolarjev. Statistični podatki tudi kažejo, da so bile junijske plače zaposlenih v obmurskem gospodarstvu in negospodarstvu celo nižje kot v maju, medtem ko so bile v republiki na isti ravni.

MH

Afera na ljubomerskem pokopališču se še ni podela, o tem kako delajo s krstami pokojnikov na ljubljanskem pokopališču več v črni kroniki.

Svet strojne in tekstilne šole zatrjuje, da niso v.d. ravnatelja Janeza Obala odžagali, ampak je kriv za to sam, saj je odlašal s prijavo in tudi na eni od sej sveta ni bil pripravljen napisati prošnje za ravnateljsko mesto o tem več na strani 7.

Kot pajki v jesenskem vetru

Na novo preprejene znotraj svojih starih meja, ljubomerska občina ostala v starih mejah, na levem bregu pa je bila občina izrisana daleč notri na lendavski teritorij. Govorilo se je o nekiki markovski občini.

Kmalu zatem so občinski telefaks izpolnili novo razdelitev. Po popoldnevu so italci spredli nove popravke. V tem tikanju priganjali mejo med Rogašovci in Cankovo. Potencialno občino, ki se je po prvi in drugi verziji opisovala kot najmanjša občina, pa so prišli h Gornjim Petrovcem.

V nekiki belinski markovski občini, kakršne sicer v zgodovini ni bilo, razen če bi vzeli za predlogo turniško prafaro, pa so italci po meji med zdajšnjo soboško in lendavsko občino potegnili. Ta nova občina ni imela vpisanega središča, čeprav je bilo to nekiki središče v Turnišču, od koder je doma. Ta razdelitev je bil kompromis med tistim, kar sta skupaj s Puckom in poslanka Požončeva in poslanec Korošec, ter tem, kar je poslanka lendavske občinske skupščine. Omenjeni poslanci so se vendarle odločili, da se lendavska občina razdeli na štiri nove, Kobilje, Dolenjski, Cretovce in Lendavo. Politiki stare lendavske občine pa so se odločili, da se bodo delila znotraj starih meja, ostane taka, kot je, in se deli.

Laburisti so seveda tudi drugi. Razkrižani naj bi, kot novopečena občina in sedaj v posebni milosti države, poslali zahtevek za samostojno lokalno samoupravo, so do tega upravičeni in pričakovali se je, da bo ljubomerska občina prešla vsaj na dvoje.

Podarje Drago Šifrar je pred juranjam brifingom s poslanskimi skupinami iz Prekmurja in Prlekije izjavil, da bo storil vse, da bo bodoča občina in Zerkovci vikan v pučsko občino. Zdajšnji soboški župan Andrej Gerenečer je zadnje tikanje lokalnosamoupravnih meja iz staro soboško občino hvalil, ker je v njem videl pravilno mejo gospodarska in zgodovinska središča.

Razpisna občinska komisija za lokalno samoupravo je vladni komisiji poslala amandma, v katerem zahteva, da se Apače priključi k Radgoni, Radenci pa naj bodo samostojna občina. Za Videm in Sveti Jurij pa naj vladna komisija odloči, kam od obeh naj bi pripeli.

S predložit, z vladnimi izvedenci in lobisti, se je torej v sredo odločilo tako kot pajki v jesenskem vetru, ki se trudijo, da bi predložit, kar zadajšnja razdelitev ni dokončna.

STEFAN SMEJ

ele inženiring ING GRA se po začetnih poselih v prostor pri ožjih megalomanskih projektih razvija na dokumentacijo in že radi v strogem središču mesta nove toplice. Ali so ti posegi prostor zakoniti in kaj o tem meni urbanistični inšpektor boste vedeli na strani pet.

Radensko objema širok tržni pas

Ko si pridobivaš prostor

Radenska je razkrila, da je prostor zanjo ugodna okoliščina, in znala si ga je pridobiti, spremeniti v tržni prostor. Ta se razprostira od petsto do sedemsto kilometrov kot pas okoli Radenec, kajti vzhodne evropske države so se odprle in mej, dosedaj nepremagljivih barier v trgovalju, ni več. Radenska je dosegla rekordni izvoz, saj so v avgustu izvozili milijon in sedemsto enot mineralne vode, kar je dva milijona litrov. V avgustu so v Italijo izvozili za polovico več kot leto prej, v Avstrijo za 70 odstotkov in Nemčijo za 26 odstotkov več kot avgusta lanskega leta. Že so osvojili Madžarsko in Češko, pripravljajo pa se tudi za vstop v Rusijo in Ukrajino. Mineralno vodo iz Radenske poznajo že v šestnajstih državah.

Radenska pa osvaja prostor, tudi obmurski turistični. Njeno lastništvo v Moravskih Toplicah je 11-odstotno, kmalu pa bo postala tudi večinski (najmanj 57-odstotni) lastnik lendavskih Term, saj je od Pomurske banke odkupila njene terjatve. Odkup je bil ugoden, je povedal generalni direktor Radenske, Herbert Šefer, kupčijo pa so opravili seveda še kot družbeno podjetje. Delež družbenega kapitala se pri tem ni povečal. Tudi družba Zvezda je izplačala zahtevke delničarjev za beltinsko Zvezdo, pri vseh teh odkupih pa, po besedah direktorja Radenske Herberta Šeferja, ne gre za večji znesek od milijona in pol mark.

Konjunktura Radenske lahko ima za lastnike certifikatov pomembno sporičilno vrednost, saj bo Radenska po tem, ko bo od Agencije dobila soglasje

k programu za lastninjenje, 28 odstotkov svojih delnic namenila za javno prodajo. To naj bi bilo prav kmalu, saj so Agenciji že poslali tudi odgovore na njena vprašanja o pripravljenem programu. Vsebinskih pripomb na program pri Agenciji niso imeli, je zatrdil Herbert Šefer, direktor Radenske, ampak številna drobna vprašanja ter nekatere cenilcem premoženja.

Pomembna novica, sporočena na tiskovni konferenci v Radenski, pa je tudi, da bo oktobra začela poslovati prosta in carinska cona v obratu Boračeva, ki so jo postavili skupaj s STTC - Skladiščno transportnim in trgovinskim centrom v Mariboru. Prosto in carinsko cono v Radenski štejejo za pomemben dejavnik razvoja, saj bodo v oktobru, ko bo z delom začela tudi carinska služba, carinjenje za potrebe podjetja opravili v tej coni.

MH

Nafta ob koncu leta brez izgube

To ni čudež, lahko je le delo in uspeh

Ne verjamemo v čudeže, še toliko manj, da bi se ti dogajali v gospodarstvu ali celo lendavski Nafti. Pa vendar je sporočena novica presenetljiva, če ne kar osupljiva. Direktor Nafta je na tiskovni konferenci sporočil, da v drugem polletju poslovni načrt za celotno podjetje predvideva pozitivno poslovanje. Kako bo to sploh mogoče doseči, če je imelo lendavsko podjetje ob polletju še 700 milijonov izgube? Odgovor lahko izluščimo iz naslednjih ugotovitev direktorja Nafta Jožeta Hozjana:

»V rafineriji imamo 45 tisoč ton primarne predelave na mesec, kar pomeni, da smo dosegli polno zaposlitev zmogljivosti. Surovina za predelavo pa so hrvaški kondenzat ter hrvaška in ruska nafta.

Petrokemija dela, saj predelamo 400 ton metanola in 100 ton formalina na dan. Nadaljevanje te tehnologije je proizvodnja lepil, in to 100 do 120 ton na dan.

Strojne delavnice so polno zasedene in zaradi pomanjkanja delavcev po pogodbi zaposlujejo nekdanje naše delavce, ki so izgubili delovno vizo. Gre za deset do petnajst ljudi. To je drugi primer, da smo morali klicati delavce na delo, da bi izpolnili pogodbene obveznosti.

Sektor raziskave in pridobivanje nafte in plina je povečal proizvodnjo in na dan pridobi 15 tisoč kubičnih metrov plina na dan.

Kolo se je torej zavrtelo in doseženo je neverjetni uspeh, kar je v pogovoru povedal tudi dr. Andro Ocvirk, predsednik

nadzornega sveta v Nafti. K slednjemu pa je vendar treba dodati, da so se razmere v svetu zasukale tako, da so v prid reševanja podjetja, saj v svetu cene surovin naraščajo, tudi metanola. Še nekaj je - Petrol je tisti, ki zagotavlja surovino. In če je tako, potem ostaja vprašanje, s kakšnimi stroški jo bodo v Nafti tudi predelali. Predelati jo bodo morali čim ceneje, da bodo izpolnili zastavljeni načrt, da v drugem polletju ne bodo imeli izgub. V tem je torej skrivnost neverjetnega. To pa bo skoraj zagotovo pomenilo, da bodo morali delati tako, da ne bo v prazno pretekla nobena delovna ura zaposlenih ter da bodo »zitisnili« zalužek povsod, kjer se da. Tako bodo tudi lahko spoznali, kje so tiste dejavnosti, ki niso donosne in jih bodo morali, kot je dejal direktor Nafta, postopoma črtati.

Če pa bodo črtali določene poslovne enote, ki ne prinašajo dobička, koliko bo potem presežnih delavcev, so spraševali novinarji. Direktor o številkah ni želel, niti mogel govoriti, če-

prav je vsem jasno, da bodo delavce odslavljali tudi pri njih. Kakšna sanacija podjetja, ki jo vodi v sodelovanju z vodstvom podjetja in Petrola država, bi potem to sploh bila, če bi se najprej lotili odpuščanja delavcev? Zavedati se moramo, da je vsako izgubljeno delovno mesto ali presežni delavec za državo zelo drag, zato ni mogoče, da bi država brez pomislekov sprejela program sanacije podjetja, v katerem bi najprej ugotavljali presežne delavce. Ohranjanje delovnih mest, če za to obstoji kakršna koli možnost, je nenapisano pravilo, ki ga morajo upoštevati tudi pri Nafti. Minili so časi sanacij podjetij (tudi stečaj) predvsem na račun odpuščanja zaposlenih, kajti zaradi tega država plačuje že nemajhen davek.

Kot mlinski kamen okoli vratu pa so Nafti stare obveznosti. Osem milijonov dolarjev dolgujejo Inri za surovino, nafotodu dva milijona in toliko tudi bankam. K temu pa je treba prišteti še 13 milijonov dolarjev dolga za tovarno metanola, kar pomeni, torej je dolga 25 milijonov dolarjev. Kdo jih bo plačal, bo mar to država ali Petrol? Toko preprosto in na hitro denarice ne bo odprl nobeden in realnejše je razmišljanje, da bo največji delež bremena vendar ostal na plečih lendavskega podjetja.

Petrol se namreč zavezuje, da bo prodal vse, kar bo Nafta proizvedla, kar so vodili v Petrolu že povedali, država pa bi morala stati ob strani (tudi z denarjem) za raziskave in razvoj Nafta. To da so ji v vseh nih krogih priznali strateško pomembnost, so namreč že storili, ali kot je izjavil dr. Maks Tajnikar: »...a najhujše gospodarstvo ima nekaj temeljnih značilnosti, ki so strateške, zato bo vloga države razumljiva. Vendar ne v sprostiti s podjetniškimi resni.«

»Ključna stvar, ne samo Nafto, je, kako z razvojem raziskavami naftnih in prirodnih polj v državi. To ni več samo stvar Nafta, ampak država, zato je potrebno pripraviti programe za vlaganje v razvoj. Menimo, da mora dati vsaka država svoj prispevek, in to financirati, saj gre za ugotavljanje strateških rezerv.« (direktor Nafta Jože Hozjan)

Sicer pa so vlogo države predvideli tudi v ciljih podjetja za jutri in prihodnje obdobje. Postati želijo strateški proizvajalec naftnih derivatov, v katerem ter nosilec razvoja tem področju. Zato bodo morali posodobiti rafinerijo, dograditi, za kar bodo morali pripraviti strokovne programe. Raziskovalna vrtanja v državi želijo postaviti na nove raziskave v svetu že uveljavljene koncepte. Med cilje pa so si tudi zapisali, da želijo postati stabilen dobavitelj petrokemičnih proizvodov, ki bi jih dobavljali še z novimi. Tudi strojogradnja bo tržno naravnana, seveda pa bodo ob tem opravljali še vzdrževanje v podjetju, niso pozabili niti na pridobivanje razvoj kadrov. Prav vodstvo moralo biti nosilec razvoja, je le v tem prihodnost, je misljal direktor Nafta Jože Hozjan.

MAJDA HORVAT

PONUDBA SKB banke

DONOSNA VEZAVA SREDSTEV PODJETIJ

SKB banka nudi podjetjem vrsto storitev kot so vezava sredstev, financiranje tekočega poslovanja, kratkoročno in dolgoročno kreditiranje projektov, jamstva in druge.

Vezava sredstev

Podjetja sodelujejo z banko zaradi varnega in strokovnega poslovanja, ki je z možnostjo vezave sredstev tudi donosno. Podjetja, ki imajo presežek sredstev na svojem žiro računu lahko ta sredstva vežejo pri banki.

Vezani depoziti z roki vračil

- do 10 dni, 80 % R
- od 11 do 20 dni, 90 % R
- od 21 do 30 dni, R

R je mesečna stopnja rasti drobnoprodajnih cen v Sloveniji.

Pri vezavi nad en mesec pa banka zagotavlja tudi realno obrestno mero, ki se veča z daljšo dobo vezave:

- od 31 do 60 dni, obrestna mera 8 %
- od 61 do 90 dni, obrestna mera 9 %
- od 91 do 180 dni, obrestna mera 10 %
- od 181 dni do 1 leta, obrestna mera 11 %
- nad 1 leto, obrestna mera 12 %

Realno vrednost vezanih sredstev ohrani banka z valutno ali revalorizacijsko klavzulo. Glede na obseg poslovnega sodelovanja komitent se lahko s pogodbo dogovorijo tudi drugačne obrestne mere od zgoraj navedenih.

Naš cilj je uspešen razvoj podjetja, ki posluje z SKB banko.

Podrobnejše informacije lahko dobite v

SKB BANKA D.D.

SKB BANKI D.D.

PE MURSKA SOBOTA

Kociljeva 6

Tel.: 069 32 495, 32 496

Protestni shod slovenskih kovinarjev

Živeti od dela in ne od miloščine!

Pod geslom »Za delovna mesta, za plače, za socialno in pravno državo!« je bil v torek opoldne na Glavnem trgu v Mariboru protestni shod kovinarjev. Zbralo se je nekaj tisoč delavcev kovinske in elektroindustrije iz vse Slovenije. Med številnimi udeleženci protestnega shoda so bili tudi predstavniki te industrije iz Pomurja. Iz naše pokrajine so na shod odpeljali trije avtobusi z okrog 150 delavci iz lendavske, ljubomerske, gornjeradgonske in murskosoboške občine. Istočasno pa so v 13 podjetjih te industrije v Pomurju v torek opoldne prekinili delo in prebrali sporočilo s protestnega shoda v Mariboru.

Sicer pa so na protestnem shodu na Glavnem trgu v Mariboru skupno z drugimi delavci, ki so nosili transparente, glasno in jasno izrazili štiri osnovne zahteve zaposlenih v kovinski in elektroindustriji, naslovljene na slovensko vlado. Ta naj v prvi vrsti prepreči nadaljnje propadanje slovenskega gospodarstva, še zlasti kovinske in elektroindustrije, ki je še pred štirimi leti zaposlovala 60 tisoč, danes pa le še 30 tisoč delavcev. Prav tako so zahtevali preprečitev umetnih stečajev podjetij, do katerih je prišlo po mnenju delavcev samo zaradi lažjega in cenejšega lastninjenja. Zahtevali so tudi trdna zagotovila oziroma listine, na podlagi katerih bodo upoštevali pri lastninjenju podjetij kot njihov vložek neizplačan del plače. Zavzeli so se še za dosledno izpolnjevanje branžnih kolektivnih pogodb in redno izplačevanje plač.

Kot smo lahko slišali od predsednika sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije Alberta Vodovnika, gre za upravičene zahteve delavcev, zato po njegovem ni potrebno, da pri nas zaradi pohlepnosti nekaterih struktur uvajamo nov sloj siromakov. Za njim so spregovorili še predsedniki in člani območnih odborov SKEI, med njimi iz Pomurja Vinko Klemencič iz ljubomerskega Tehnostroja, ki se je zlasti zavzel za razbremenitev gospodarstva. Pridružil se jim je tudi predsednik Zveze svobodnih

sindikata Slovenije Dušan Semolič. Rdeča nit večine govornikov je bila, da delavci želijo živeti od dela in ne od miloščine, zato pa potrebujejo tovarne, delovna mesta in redne plače. S protestnega shoda so udeleženci poslali slovenski javnosti, vladi in parlamentu poziv, naj vendarle začnejo uredničevati svoje obljube.

Če ne bodo izpolnjene zahteve sindikatov, je osnovno sporočilo s protestnega shoda kovinarjev v Mariboru, načrtujejo nadaljnjo radikalizacijo ukrepov delavske organizacije. To pomeni, da bodo stavke kot najbolj radikalni način za uve-

ljavitev delavskih pravic tudi v vseh nadaljnjih postopkih. Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, ki združuje 20 sindikatov dejavnosti z več kot 430 tisoč člani, povsem podpira zahteve udeležencev protestnega shoda v Mariboru. »Odločno poudarjamo,« je rečeno v sporočilu za javnost teh sindikatov, »da so zahteve delavcev sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije za ustavitve propadanja te industrije, preprečitev umetno konstruiranih stečajev ter redno izplačevanje prejemkov in celostno izvajanje panožne kolektivne pogodbe več kot upravičene. Zato pozivamo državni zbor Republike Slovenije, vlado, banko, zbornice in druge pristojne ustanove, da nemudoma sprejmejo ustrezne ukrepe, ki bodo ugodno rešili zahteve delav in delavcev v nosilni panogi slovenske industrije.« je še rečeno v sporočilu za javnost Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. MILAN JERŠE

Sindikati na težki preizkušnji

Ob podatku, da je v Sloveniji zdaj že 127 različnih vrst sindikatov, se je treba resno zamisliti. Še posebno zato, ker se drobljenje sindikatov še nadaljuje in je pričakovati še kak nov sindikat. Vse to pa gotovo ne prispeva k večji trdnosti sindikalnega gibanja, ki mora imeti veliko oporo v svoji pogajalski vlogi z delodajalci. Prav tu pa sindikati marsikdaj »izvisijo« in niso redka šikaniranja sindikalnih zaupnikov in drugih predstavnikov sindikalne organizacije.

Prav zato je treba zadeve v podjetjih obravnavati zelo tankočutno, saj je precejšnja nevarnost, da se bo v marsikaterem okolju sindikat preprosto »sesul«, ker ne more opraviti svoje naloge. Zato mu delavci očitajo neučinkovitost, kar seveda vpliva na zaposlene, ki se v zadnjem času previdno odločajo, kateremu sindikatu sploh

še zaupati v teh težavnih časih, ko je brezposelnost velika in so prepuščeni na milost in nemilost svojim predpostavljanim.

Niso redka razmišljanja o nadaljnji profesionalizaciji sindikatov, ki naj bi v prihodnje zagotavljali uresničevanje in usklajevanje različnih interesov. Nesporno je, da si z več denarja lahko sindikat zagotovi večjo učinkovitost svojega de-

lovanja. Pri tem je nedvomno bistvenega pomena, kakšen resnični standard pravic delavcev, kar sindikalno gibanje najbolj zanima. Zato je treba po čim večji usposobljenosti sindikalnih funkcionarjev, ki morajo dobro poznati delovni zakonodajo in se pravnoppravno zakonodajo in pravo plač, upravičena. Ker se zdaj obetajo precejšnje spremembe v sindikalnih vrstah, namerajajo sindikati v prihodnje precej več pozornosti nameniti delu. Zavezanje za povsem umestno. MILAN JERŠE

Višja izhodiščna plača

V ministristvu za delo, družino in socialne zadeve so podpisali dodatek k kolektivni pogodbi za negospodarstvo. Sporazum sta dosegli pogajalski skupini vlade in sindikatov negospodarstva pod vodstvom ministrice za delo Rane Klina in predstavnikov sindikatov Vinka Klemenciča. V skladu z dodatkom h kolektivni pogodbi znaša izhodiščna plača za prvi tarifni razred do 31. decembra letos 29.500 tolarjev. V znesek je vključeno povečanje na podlagi veljavne eskalacijske lestvice, storili pa so tudi prvi, sicer skromen korak k zblizjevanju izhodiščne plače negospodarstva in gospodarstva.

Še nasprotni pogledi glede zamenjave ravnatelja na Srednji strojni in tekstilni šoli Murska Sobota

Ni bilo »problematičnih« skleпов

Tako kot je bilo pričakovati, se je v zvezi s člankom (Ponovno na začetku, Vestnik št. 37) o izvolitvi novega ravnatelja na Srednji strojni in tekstilni šoli Murska Sobota, v katerem smo prislubili predvsem prejšnjemu v. d. ravnatelja Janezu Obalu, oglasila še druga stran, in sicer z nasprotnimi pogledi in tudi argumenti.

Nekatere navedbe so zlasti prizadele novo predsednico sveta šole **BELO LOGAR** in novega ravnatelja **LUDVICA SUKIČA**, ki se nikakor ne strinjata, da bi na seji sveta sprejeli tudi »problematične« sklepe, ki da jih je »izsilil« g. Šiftar. O tej »zgodbi« pa nam je Logarjeva med drugim povedala:

»Razpisovanje delovnih mest naših ravnateljev je trajalo že tri leta. Večkrat so bili objavljeni razpisi in Obal se nikoli ni hotel prijaviti za ravnatelja, ampak vedno le za vršilca dolžnosti, za kar je bil imenovan trikrat. Ne vem, če je bilo to sploh legalno. Sporno pa je bilo po mojem tudi to, da je prejšnja vodstvena ekipa vztrajala pri sistemizaciji 1 + 2 (ravnatelj in 2 pomočnika); tako je sicer zapisano v našem statutu, zato smo na svetu šole to upoštevali, vendar bi moralo biti po zakonu drugače, in to 1 + 4. Ko se je blizal čas ponovnega razpisa za ravnatelja, sta Franc Obal in njegov pomočnik Marjan Kuzma pogovarjali nadaljnje vodenje šole z reorganizacijo, in sicer naj bi prišlo do razdružitve na samostojno strojno in tekstilno šolo. Jaz in Drago Rituper sva bila kot člana sveta šole odgovorna, da povprašava za mnenje učiteljski zbor oziroma vse zaposlene na šoli. Tako sva naredila neke vrste anketo, ki je pokazala, da so na tekstilni enoti za razdružitve, kovinarji pa so bili večinsko proti. Mislim, da je tedaj prišlo tudi do nezaupanja v vodstvo, saj je bilo slišati, da reorganizacija ni dovolj strokovno utemeljena, ampak da gre v prvi vrsti za to, da bi si tedanji vodstveni delavci razdelili stolčke. S tem bi rešili tudi problem preniških pomočniških plač. Na pogovor smo nato povabili tudi predstavnike Ministrstva Republike Slovenije za šolstvo in šport, da bi slišali njihovo mnenje o razdružitvi. Rečeno nam je bilo, da ministrstvo ni proti reorganizaciji, ker je razumljivo, da je manjšo šolo lažje pedagoško voditi, vendar mora biti o tem doseženo soglasje v kolektivu. Nikakor pa ne sme priti do spora, do »vojne« v zbornici, ki nam je grozila. V tem primeru ministrstvo ne bi dalo soglasja za razdružitve. Takrat smo se tudi dogovorili za prvi razpis vodstvenih delavcev po ključu 1 + 4, žal pa je bil neuspešen. Prišla je le prijava **Milke Fišer**, ki je kandidirala za pomočnico, vendar je Obal izjavil, da on ne želi delati z drugo ekipo, kot jo že ima. Zato je predlagal, da objavimo ponoven razpis, ki bo upošteval razmerje 1 + 2, češ da bi bil v tem primeru pripravljen kandidirati za ravnatelja. Kasneje pa je izjavil, da se ne bo prijavil. Prihajal je celo v zbornico in nam govoril, naj se v čim večjem številu prijavimo za ravnatelja. Kako bi bilo, če bi se nas res prijavilo 20? Tako da do konca nismo vedeli, kdo se bo sploh prijavil. No, nazadnje je svet šole prejel 3 prijave, med katerimi je bila tudi **Obalova**. K prošnji je se pripisal, da se bo prijavil tudi njegov pomočnik **Marjan Kuzma**, če bo imel zagotovljeno ravnateljsko ali temu primerno visoko plačo. Mislim, da je bilo to tisto, kar je ljudi dvignilo, kar jih je vodilo pri glasovanju, da niso dali večinske podpore Janezu Obalu. Dovolj je bilo triletnega »nategovanja«.

LUDVIK SUKIČ: »Ne vem, za kakšno splošno pričakovanje naj bi šlo po Obalovih besedah, da vodilnih delovnih mest ne bodo razpisali do realizacije sklepa v zvezi z elaboratom o reorganizaciji šole. Tu ne more biti nobenega splošnega pričakovanja. Ko nekemu mandat preteče, je treba objaviti razpis. On pa lahko seveda še naprej pripravlja elaborat, saj ni bil sprejet sklep, da je to naloga ravnatelja, ampak da je odgovoren Janez Obal. Če pa je nameraval biti ravnatelj, naj bi se prijavil že na prvi razpis. Kot mi je znano, ga je svet šole takrat celo prosil, naj napiše prošnjo med samo sejo, pa tega ni želel storiti.

Glede kritike na račun poslanca Šiftarja, češ da se dve leti skoraj ni udeleževal sej sveta šole, se mi zdi, da ni povsem upravičena. Večkrat je bilo tako, da so bile seje sredi tedna, ko je bil on službeno v Ljubljani, ni pa bilo ustreženo njegovi želji, da bi bili sestanki ob petkih ali ponedeljkih, ko je običajno doma. Ko je bilo kar nujnega, pa je bil pripravljen prihiti na sestanek tudi iz Ljubljane, če bi ga poklicali. Nikakor pa ne drži, da je na 15. seji sveta šole izsilil nekaj »problematičnih« skleпов. To, da je predlagal, naj se v sklepu o izvolitvi črta drugi del, ki se je glasil »vendar s poprejšnjim soglasjem ustanovitelja«, je bilo polnoma pravilno. Kako naj bi imel jaz poprejšnje soglasje, preden bi me na svetu šole sploh izvolili? Tega si ne znam razložiti, ker to sploh ni možno. Po zakonu je potrebno pridobiti le soglasje, in ne poprejšnje soglasje ustanovitelja. Kljub vsemu mi je bil potem izdan sklep, v katerem je bilo zapisano, da sem imenovan za ravnatelja od 1. avgusta, »vendar s poprejšnjim soglasjem ustanovitelja«. Ko sem prišel na naslednjo sejo sveta šole in sem želel vedeti, kaj to pomeni, smo ugotovili, da ni bilo tako sprejeto, le v zapisniku je bila zapisana ta »omejitev«, zato je Šiftar pač predlagal in vztrajal, da se to črta iz zapisnika, kar je bilo tudi izglasovano.

S tem nadaljevanjem »zgodbe« o zamenjavi vodstva na Srednji strojni in tekstilni šoli Murska Sobota je vsa zadeva najbrž zdaj nekoliko bolj osvetljena z obeh strani. Treba je še omeniti, da je Vlada Republike Slovenije sprejela sklep o soglasju za novega ravnatelja Ludvika Sukiča že 3. avgusta, na šolo pa je prišel 1. septembra. Medtem se je končal tudi postopek za imenovanje 3 novih pomočnikov, to je za **Francja Justa**, **Andreja Kuharja** in **Jožeta Pucka**, **Edvard Stojko** pa je bil izvoljen in potrjen že lani. Upajmo, da se bodo s tem strasti umirile. Pravzaprav je škoda pogrevati to juho, kajti spremeniti se ne da ničesar, le miru ne bo, ki je tako potreben za nadaljnje delo učiteljskega zbora pri vzgojno-izobraževalnem procesu.

JOŽE GRAJ

Rejništvo ali posvojitev

Otroci, željeni in ljubljani

Problem je neznan, dokler se o njem ne spregovori, in takrat, ko se ga potegne na plano, tako izpod mize, in če je to problem življenja in ljudi, se vedno razgrne v vsej svoji zamotanosti in pestrosti. Tako, kot je zamotano, pestro in vedno znova presenetljivo življenje samo. Na temo posvojitve otrok smo glasniki javnosti skoraj pozabili, pred dnevi pa so jo znova odkrivali strokovni delavci socialnih služb na Bledu. Naključij pri tem ne kaže iskati, aktualnost vprašanja posvojitve ter postavljenje ob rob le-temu rejništvo, so naredile življenjske razmere same.

Vojne sirote bodo kar pokupili

Kje sploh bi lahko začela razpleitati, ko vem, da bi vsak, ki ima kaj povedati o posvojitvah, začel na svojem koncu in s svojim poudarkom. Izberem in začnem z ugotovitvijo, da otrok za posvojitev v Sloveniji skorajda ni in da je vedno več zakoncev, ki bi otroka sprejeli na svoj dom, toda upajo in čakajo zaman. Skoraj zagotovo bi s to ugotovitvijo in s tem začelo več poznavalcev ali strokovnih delavcev, ki se ukvarjajo s posvojitvami. Otroci za posvojitev ali za katere so iskali topele dom, so bili dotlej, dokler je bila Jugoslavija, in naši zakonci so večinoma sprejemali v posvojitev otroke iz nekdanjih jugoslovanskih republik. Trdne in utečene so bile te posvojitvene poti, še posebno v osemdesetih letih in dokler je pri ljubljanskem Centru za socialno delo delovala **Ela Zupančič**, ki je dvajset let delala na področju posvojitve ter pri tem vzpostavila sodelovanje s številnimi socialnimi centri v nekdanji državi. Potem pa je prišla vojna in ni je vojne, ki ne bi terjala svojega davka. Ostajajo otroci brez staršev, vojne sirote, ki prav gotovo hrepenijo po toplem domu, tukaj so otroci mater begunk, ki so prišli na svet, ne da bi bili željeni. Ampak naši zakonci do teh otrok ne morejo priti, ne morejo jih sprejeti na svoje domove. Zakaj?

Če bodo te otroke in otroke iz nekdanjih republik pokupile zahodne države, potem mi v Sloveniji na inštitut posvojitve lahko skoraj pozabimo, je pred časom izrekla priznana poznavalka mednarodnih pogodb s področja posvojitve. Za to torej gre, da so zasebne agencije zahodnih držav in državni organi sploh, ki se ukvarjajo s posvojitvami ter so za iskanje otrok tudi plačani, v državah, ki so v vojni pa tudi v nekdanjih jugoslovanskih republikah, zelo delavni. Priložnosti pač ne nameravajo izpustiti iz rok, saj so v zahodnih državah otroci za posvojitev zelo iskani. Da, tudi na nekatere naše centre za socialno delo so klicali takrat, ko je Slovenija preživljala vojno, ter spraševali po vojnih sirotah, da bi jih posvojili in se pri tem razkrijli kot zelo vztrajni in nepopustivi pri namerah.

Čudovito je spoznanje, da je posvojen otrok zaželen in ljubljen

Ela Zupančič je napisala knjigo o posvojitvah in v nji zajela dolgotrajne osebne in strokovne izkušnje dela pri posvojitvah. Z njo je razgrnila bogato in čudovito spoznanje, s katerim je knjigo tudi naslovlila – Posvojen otrok, zaželen in ljubljen. V predgovoru knjige je še zapisala: »V socialnem delu je zelo

da jih socialne službe dajo v rejniško družino. Rejništvo je po zakonu začasen socialnovarstveni ukrep, vendar pa potem mnogi otroci ostanejo kar večni rejenci. V Sloveniji je v rejništvu 2500 otrok, več kot deset let je v rejni tretjina otrok, več kot 16 let pa pet odstotkov. Oddaja otroka v rejo pa je pogosto tudi dokončna prekinitev stika med njim in njegovo družino, še pogosteje pa nanje pozabijo matere samohranilke. Avtor se zato sprašuje, ali je nujno, da ostaja mnogo otrok v družinah, kjer niso zaželeni in sprejeti, in ali je potrebno, da toliko otrok v Sloveniji postane »večni rejenci«?

Če za otroka v njegovi družini ni prostora, mar zanj ne bi bilo bolje, da bi ga dali v posvojitev? Za otroka je neprecenljive vrednosti, da dobi dom in starše, četudi se lahko sliši neprijetno, pa je vendar res tudi to, da je družba s tem razbremenjena materialne obvez-

»Starejša zakonca sta hroko odprla vrata svojemu domu in svoji sreci dovedenemu rejencu Simonu. Zanj posvojitev prej ni bila možna, ker roditelja ni hoteli dati izjave za posvojitev, za odvzem roditeljskih pravic pa tudi ni bilo dovolj razlogov. Simon se je v novo družino zelo hitro vživel. Zlasti močno se je navezal na posvojitelja, ki mu sraka vrača svoja čustva. Ob starša sta preprosta človeka, a zelo čustvena in topla. Tudi njuni medsebojni odnosi so zelo lepi.« (odlomek iz knjige **Ela Zupančič**, Posvojen otrok, zaželen in ljubljen)

težko govoriti o uspešnosti, kajti rezultati se pokažejo po daljšem času. To velja tudi za posvojitev. Šele ko je zrasla ena generacija posvojenih otrok, sem lahko z večjo gotovostjo začela ocenjevati strokovno delo na tem področju. Zato si upam trditi, da je posvojitev najpomembnejša in najbolj oblikovalna zaščita otroka, ki je kakršnih koli vzrokov ne more živeti s svojimi roditelji.

Spoznala je, da so bili posvojeni otroci željeni in ljubljani in posvojitelji so jih večinoma sprejeli

težko. Izračunali so namreč tudi, da otrok, ki je v rejniški družini, od rojstva do polnletnosti »stane« družbo čez 40 tisoč mark, medtem ko je zavodska oskrba kar trikrat do štirikrat dražja.

Receptov ali vnaprej pripravljenih rešitev ni

Toda, mar res lahko postavljamo vprašanje, kaj je za otroka boljše, ali posvojitev ali rejništvo?

Preprostega odgovora le ni mogoče

Na Centru za socialno delo v Murski Soboti se oglašajo kandidati za posvojitev otrok, vendar otrok ni. Pred leti so imeli dve, morda tri posvojitve na leto, otroke pa so pripeljali iz drugih republik. Svoječas je bilo v soboški očni kar precej otrok, ki so jim iskali posvojiteljsko družino, saj so se jim roditelji odpovedali, v zadnjih letih pa teh primerov ni več.

V reji imajo 48 otrok, vendar opažajo, da se manj mladih družin odloča za rejništvo.

Tudi v Ljutomeru imajo več kandidatov za posvojitev kot pa otrok, sicer pa so bile tudi pri njih posvojitve zelo redke. Morda po ena posvojitev v letu in še te so nepopolne (da je

otroka posvojil zakonec otrokovega roditelja). Sicer pa so tudi pri njih otroke za posvojitev dobivali iz nekdanjih jugoslovanskih republik. Pogosteje so sodelovali s socialnimi centri iz Čakoveca in Varaždina.

V Gornji Radgoni so lani uredili posvojitev za dva otroke, pred tem pa kar nekaj let niso imeli posvojitve. V reji imajo 52 otrok in sedaj ni otroka, ki bi ga iz reje lahko dali v posvojitev. Rejništvo nameč pri otrocih traja že predolgo in zanje bi bil to hud stres, če bi jih sedaj jemali iz okolja, na katerega so se navadili in kjer so sprejeti.

Otroci, iskano blago

Skoraj verjeti ne moremo, da so otroci tako iskano blago, da je, četudi gre za dober namen, otroku poiskati dom, v ozadju vendar trgovina, še posebno, ko gre za mednarodne posvojitve. In če je tako, mar pri vsem ne izgubljamo prav mi? Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je na bosansko ministrstvo poslalo pismo, v katerem so pisali, da bi za tu rojene, vendar nezaželjene otroke mater begunk med slovenskimi zakonci poiskali posvojitelje. Toda decembra pred dvema letoma so na slovensko ministrstvo dobili odgovor, da niso za ta predlog ter da naj v Sloveniji za te otroke v času vojne poiščejo drugačno zaščito. Mednarodne posvojitvene poti pa zagotovo v vsej svoji živahnosti »vodijo« mimo nas, a nanje naši zakonci, ki si želijo otrok, zelo težko stopijo. Za posvojitev otroka v mednarodnih posvojitvah ali za plačilo vseh stroškov je potrebnih najmanj pet tisoč dolarjev.

takšne, kakršni so bili, saj so bili vedar namenjeni samo njim. Noben od posvojiteljev ji ni povedal, da bi mu kdaj postalo žal, da se je odločil posvojiti otroka, pa četudi so z otroki doživeli tudi manj lepe trenutke.

Zakaj večni rejenci, če je zanje morda kje tople dom

Če je za otroka posvojitev najboljše rešitev, kje je potem mesto rejništva? Jože Andlovic, ki nekako nadaljuje delo ter razvija zamisli **Ela Zupančič**, je namreč zatrnil, da bi najmanj deset odstotkov otrok, ki jih je sedaj v Sloveniji v rejniških družinah, lahko bilo takoj posvojenih. S tem pa je odprl pot novim pogledom na posvojitev in rejništvo. V svojem sestavku je zapisal, da je najpogostejša praksa pri otrocih, katerih razvoj v družini je moten (nesposobnost staršev za opravljanje roditeljske pravice, odklonjeni ali celo trpinčeni otroci),

dati, saj so znane tako slabosti kot prednosti ene in druge oblike zaščite otroka, odločati pa bi se morali vedno po tem, kaj je boljše za otroka in za tisto možnost, ki je uresničljiva. V nobenem primeru pri tem ni mogoče postaviti splošnih pravil ali si vnaprej postaviti nekaj ciljev, kajti vsaka reja ali posvojitev sta zelo individualni in življenjski situaciji, usodi, je o rejništvu in posvojitvah razmišljala prof. dr. **Gabi Čačinovič Vogrinčič**, kajti ni možno odgovoriti jasno in natančno, kdaj posvojitev in kdaj rejništvo. In kje je ob tem sploh družina, mar ne bi bilo treba najprej pomagati družini, materi, da bi rojeni otrok pri njej tudi ostal? Ta pot pa je seveda mnogo težja kot poskati rešitev le za otroka.

Sicer pa v življenjskih situacijah ni nič preprosto in za nobeno stanje ni vnaprej predpisanih receptov za rešitev. In to najbolj vedo povedati socialni delavci sami. Skoraj brez zapletov uredijo posvojitve za novorojence, ki jih matere ne želijo

sprejeti ter jih že ves čas pričakuje odklanjajo. Nezaželjeni otroci, potem hitro dobijo novi dom. Mnogo težje pa je urediti posvojitev za starejšega otroka, ki je morda nekaj časa že preživel v vzgojnem zavodu ali celo rejniški družini. Če tudi so njegovi prvi starši kar po zabili njeni in sploh ni možnosti, da bi se kdaj razmere pri njej izboljšale, to da bi otrok lahko živel pri njih, toda, ko jih vprašajo, ali naj dali otroka v posvojitev, temu oaj pogosteje nasprotujejo. Morda ni najboljše točka, poznavajo jo občutljivejša, posvojen otrok, ki s posvojitvami zapuščenih otrok, s odvzem roditeljskih pravic odzema otrok. Pri tem bi morali dobiti večjo prodornost in se pogostejše odločati za odvzem roditeljskih pravic, svetujejo zagovorniki posvojitve in drugačne organizacije posvojitve v Sloveniji. Toda zelo redko se socialni delavci odločajo za postopek odvzemanja roditeljskih pravic, saj dokazujejo negativni splošni in preprosti, prav tako mernega starševstva v sodni domotini. Razumeti je razumljivo, da je odvzem roditeljskih pravic težak poseg v človeško svobodo.

So tudi primeri, ko se starši vrnejo pomislekov, odpovedo svojo posvojitev, ki je v reji, ampak tudi v teh primerih posvojitev ne rejejo opraviti kar čez noč. Saj vendar gre za otroke in za njegovo dobro, zato ga ne morejo kar tako premestiti v rejniško posvojitveno družino. Se posebej je težko tam, kjer so se rojeni otroci zali na rejniške starše in jim je pri njih dobro.

Da, otroka je torej treba vedno imeti pred očmi, saj pri posvojitvah ne gre za to, da bi zakonci brez nekega izjave izrekli, da imajo otrok iskali primerne otroke, ampak zapuščenim otrokom pravi in topli dom.

Niste sami Vestnik je z vami!

MAJDA HORVAT

Fotografija: NJ

Dogajanja na ljubljanski borzi

Spoštovane bralke in bralci, tokrat bo poročanje o dogajanjih na Ljubljanski borzi oziroma na trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med torkom 20. 9. in ponedeljkom 26. 9. 1994.

V tem tednu so v prometu z vrednostnimi papirji še vedno prevladovali tolarški blagajniški zapisi BS in nakupni boni, saj se je njihova zastopanost v skupnem prometu od ponedeljka do petka gibala od 57,1 do 80,5 odstotka. V ponedeljek se je njihova zastopanost zmanjšala na 34,2 odstotka skupnega prometa, zastopanost delnic pa se je povečala na 51,9 odstotka (od ponedeljka do petka med 3,5 do 8,2 odstotka). Kot vse kaže, se uresničujejo napovedi, da bo po 25. septembru zanimanje za njih zaradi zmanjšanja donosnosti močno padlo, s tem pa se povečalo zanimanje za druge vrste naložb.

Uvrščena kotacija I – obveznice

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj RSL 1 poskočil za 0,7 odstotne točke in sicer iz 97,9 na 98,6, ko je bilo za nekaj manj kot 42,5 mio tolarjev prometa ter se na tem nivoju zadržal tudi naslednjega dne pri nekaj manj kot 62,1 mio tolarjev prometa. V četrtek je tudi njen enotni tečaj poskočil na 99,0, ko je bilo za več kot 17,6 mio tolarjev prometa, v petek na 99,9 ob več kot 67,1 mio tolarjev prometa ter se na tem nivoju zadržal tudi v ponedeljek (17,6 mio tolarjev prometa).

V torek je enotni tečaj obveznice RSL 2 iz 107,1 padel na 107,0 ob 33 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa porasel na 107,2, ko je bilo za 169 mio tolarjev prometa. V četrtek je tudi njen enotni tečaj poskočil na 107,9, prometa pa je bilo za več kot 32,6 mio tolarjev. Rahlo je njen enotni tečaj porasel tudi v petek (108,0), ko je bilo za kar 136,4 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 108,3 ob 17,9 mio tolarjev prometa.

Po štirindvajsetih dneh je lastnika zamenjalo tudi nekaj obveznic RSL 8 (417 tisoč tolarjev), njen enotni tečaj pa je poskočil za 8,92 odstotka (iz 76,2 na 83,0).

Enotni tečaj obveznice RSL 11 se je v torek zadržal na ponedeljkovem nivoju (96,0), ko je bilo za več kot 5,1 mio tolarjev prometa.

Z obveznic RSL 1 z izkoriščeno davčno olajšavo so bili v sredo sklenjeni aplikacijski posli v vrednosti 369 tisoč tolarjev po nespremenjenem tečaju 95,0 v četrtek pa je njen enotni tečaj poskočil za kar 4 odstotke na 98,8 ob več kot 1,1 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj padel na 98,1, ko je bilo le za 97 tisoč tolarjev prometa ter se na tem nivoju zadržal tudi v ponedeljek ob 111 tisoč tolarjev aplikacijskih poslov.

Z obveznic RSL 2 z izkoriščeno davčno olajšavo se je v tem tednu trgovalo šele v petek, njen enotni

tečaj je poskočil za 1,0 odstotno točko na 105,0, prometa pa je bilo za 168 tisoč tolarjev.

Uvrščena kotacija I – redne delnice

20. 9. je enotni tečaj redne delnice SKB iz 36435 porasel na 36508, ko je bilo za več kot 6,6 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 35367 ob malenkost manj kot 3 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj ponovno porasel in sicer na 36300, ko je bilo za nekaj manj kot 5,3 mio tolarjev prometa, v petek padel na 35862 ob več kot 3,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa nekoliko porasel na 36015 (4,7 mio tolarjev prometa).

Uvrščena kotacija I – prednostne delnice

Enotni tečaj prednostne delnice SKB je v torek takorekoč ostal na istem nivoju (povečal se je le za 5 tolarjev na 34400), ko je bilo za nekaj manj kot 1,6 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa padel na 33929 ob 8,1 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj porasel na 34300, ko je bilo za več kot 4,1 mio tolarjev prometa, v petek padel na 34036 ob več kot 2,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 33878 (nekaj manj kot 4,7 mio tolarjev prometa).

Uvrščena kotacija I – obveznice

Z obveznic Mesto Ljubljana je bil v torek v vrednosti 83 tisoč tolarjev sklenjen aplikacijski posel po nespremenjenem tečaju 96,9, v četrtek je njen enotni tečaj poskočil na 98,0 ob več kot 5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 98,4 (135 tisoč tolarjev).

V torek je enotni tečaj obveznice SKB 1 iz 102,4 poskočil na 104,0, ko je bilo za 917 tisoč tolarjev prometa ter se na tem nivoju zadržal tudi naslednjega dne ob nekaj manj kot 1,1 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj poskočil na 104,8, ko je bilo za nekaj manj kot 2,6 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa so bili v vrednosti 126 tisoč tolarjev sklenjeni aplikacijski posli po tečaju 105,1.

Uvrščena kotacija II – redne delnice

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj delnice Probanke padel iz 18173 na 18117 ob 4,6 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 17952, ko je bilo za nekaj manj kot 1,1 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 18111 (nekaj manj kot 2,4 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 17962 ob prometu 808 tisoč tolarjev, v ponedeljek pa rahlo porasel na 17972, ko je bilo za 665 tisoč tolarjev prometa.

Prosti trg – obveznice

Z obveznic Gorenje so bili v torek sklenjeni aplikacijski posli v vrednosti 85 tisoč tolarjev po nespremenjenem tečaju 100,0, naslednjega dne je njen enotni tečaj padel na 99,7, ko je bilo za 967 tisoč tolarjev prometa, v četrtek, pa se je vrnil na 100,0 ob prometu 193 tisoč tolarjev. V petek je njen enotni tečaj poskočil na 10,8, ko je bilo za nekaj manj kot 2,3 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 101,0 ob prometu 547 tisoč tolarjev.

26. 9. je bil z obveznic LEK 1 po dobrih 14 dneh sklenjen apli-

kacijski posel v skromni vrednosti 17 tisoč tolarjev, njen enotni tečaj pa je ostal na istem nivoju (105,0). V torek je bil z obveznic LEK 2 sklenjen aplikacijski posel v vrednosti 26 tisoč tolarjev po nespremenjenem tečaju 107,0, v petek je njen enotni tečaj porasel na 107,1 ob 481 prometu 481 tisoč tolarjev, v petek pa se je vrnil na 107,0 (34 tisoč tolarjev – aplikacija).

V vrednosti 403 tisoč tolarjev je bil sklenjen aplikacijski posel 20. 9. z obveznic Občina Šmarje, njen enotni tečaj pa je porasel iz 83,5 na 83,7. V sredo je enotni tečaj obveznice Laško padel za 1,1 odstotno točko na 83,3, ko je bilo za več kot 1,8 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 82,5 ob več kot 4,6 mio tolarjev prometa in se na tem nivoju zadržal tudi v ponedeljek (364 tisoč tolarjev prometa). Z obveznic Občina Zagorje se je 20. 9. (po dobrih dveh tednih) ponovno trgovalo, njen enotni tečaj je padel za 0,9 odstotne točke na 74,0 prometa pa je bilo za 494 tisoč tolarjev. Naslednjega dne in v petek so bili po istem tečaju sklenjeni aplikacijski posli v skupni vrednosti 99 tisoč tolarjev.

V četrtek se je enotni tečaj PTT Celje vrnil iz 103,5 na 102,0 (na nivo prejšnjega tedna), ko je bilo za 63 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa poskočil na 104,5 ob prometu 471 tisoč tolarjev. Za 0,5 odstotne točke je v torek poskočil enotni tečaj obveznice PTT Ljubljana in sicer na 101,5, ko je bilo za 891 tisoč tolarjev prometa. Naslednjega dne je bil sklenjen aplikacijski posel v vrednosti 17 tisoč tolarjev po tečaju 101,0, v četrtek pa je njen enotni tečaj poskočil na 102,9 ter se na tem nivoju zadržal tudi v petek, skupno pa je bilo za 126 tisoč tolarjev prometa. V ponedeljek je bil v vrednosti 87 tisoč tolarjev sklenjen aplikacijski posel po tečaju 103,0. Enotni tečaj obveznice PTT Nova Gorica je v sredo ostal na petkovem nivoju (96,0) ob prometu 317 tisoč tolarjev, v petek pa je porasel na 96,2, ko je bilo za 619 tisoč tolarjev prometa.

23. 9. je bil v vrednosti 15 tisoč tolarjev sklenjen aplikacijski posel z obveznic Rogaska 1 po nespremenjenem tečaju 94,0.

Z obveznic VIP 1 so bili tako v torek kot v sredo sklenjeni aplikacijski posli po tečaju 104,7 ob skupnem prometu 882 tisoč tolarjev, v četrtek in petek obkralj v vrednosti 420 tisoč tolarjev po tečaju 104,8, v ponedeljek pa v vrednosti 421 tisoč tolarjev po tečaju 104,9.

Prosti trg – redne delnice

V torek je enotni tečaj delnice Dadas iz 193704 padel na 191786, ko je bilo za več kot 1,3 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 181851 ob več kot 11,6 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 190108 (7,6 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj rahlo porasel na 190240, ko je bilo za več kot 12,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 189875 ob 30 mio tolarjev prometa.

Na torkovem borznem sestanku se je enotni tečaj delnice Finmedia izoblikoval na 26477, kar predstavlja porast tečaja za 329 tolarjev, glede na četrtno težajev te delnice prejšnjega dne (zamenjava ene stare delnice za štiri nove delnice), prometa pa je bilo za 344 tisoč tolarjev. Naslednjega dne je njen enotni tečaj padel na 26000 ob prometu 884 tisoč tolarjev ter se na tem nivoju zadržal tudi v četrtek (2,6 mio tolarjev prometa). V petek je bil v vrednosti 82 tisoč tolarjev sklenjen aplikacijski posel po tečaju 27333, v ponedeljek pa je njen enotni tečaj padel na 26997 ob nekaj manj kot 53,4 mio tolarjev prometa.

Neznatno je v torek porasel enotni tečaj delnice LEK in sicer iz 12491 na 12500, ko je bilo za 125 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne neznatno padel na 12494 ob enakem prometu, v četrtek pa se vrnil na 12500 (125 tisoč tolarjev prometa). Na tem nivoju se je nato zadržal tudi v petek, ko je bil opravljen promet le z enim lotom, v ponedeljek pa padel na 12469 ob prometu 162 tisoč tolarjev.

V sredo je enotni tečaj delnice MK Založba padel za 4,18 odstotka na 9282, ko je bilo za več kot 5,4 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 9600 ob prometu 960 tisoč tolarjev. V petek je njen enotni tečaj padel na 9350, ko je bilo le za 19 tisoč tolarjev prometa (2 lota), v ponedeljek pa poskočil na 9599 ob 29 mio tolarjev prometa.

BOŽINOVIC TONČKA

Najboljši kmetje: polproletarci!

Minula četrtek in petek je bilo v lendavskem hotelu Lipa dvodnevno posvetovanje krajskih arhitektov, ki ga je organiziralo Društvo krajskih arhitektov Slovenije. Krajski arhitekti so bili doslej zapoznelci, kot kaže, bodo poslej predhodniki.

Mlada vrsta so, njihovo tokratno posvetovanje je bilo prvo. Jože Novak, direktor republiškega Zavoda za prostorsko planiranje, ustanova je sestavi Ministrstva za okolje, je nekajkrat dejal, da naj se poudari, kako ni naključje, da je posvetovanje tukaj. Nekaj je za to kriva krajska arhitektka Stanka Dešnik iz Sobote, ena od organizatoric posvetovanja. Več pa je kriva tukajšnja pokrajina. »Toda je še veliko ohranjenega,« pravi krajski arhitekt Novak. Čeprav je navada taka, da so šli pred krajskimi arhitekti čez pokrajino že vsomogoči »oblikovalci«, od vodarjev, gozdarjev, raznih melioratorjev, cestarjev in drugih infrastrukturnistov, je očitno ta pokrajina še dovolj žilava. Njena lepota je hvalabogu dovolj trdovalna.

Povrhu pa jo čakajo nova porajanja, vrinjanja, vdiranja, zabadaanja, oziroma, s skupnim tujim izrazom, penetriranja. Avtocesta bo tekla čeznjo po severni razliski, ki se opisuje z navedbo krajev Videm-Bakovci-Turnišče-Gentelovci. Po Novakovem mnenju je to manj ranljivo območje, kot če bi jo gradili po južni razliski, ob hrvaški meji, pri čemer bi po diagonali prečkali reko Muro, tako da bi prišli do madžarske meje pri Pincah.

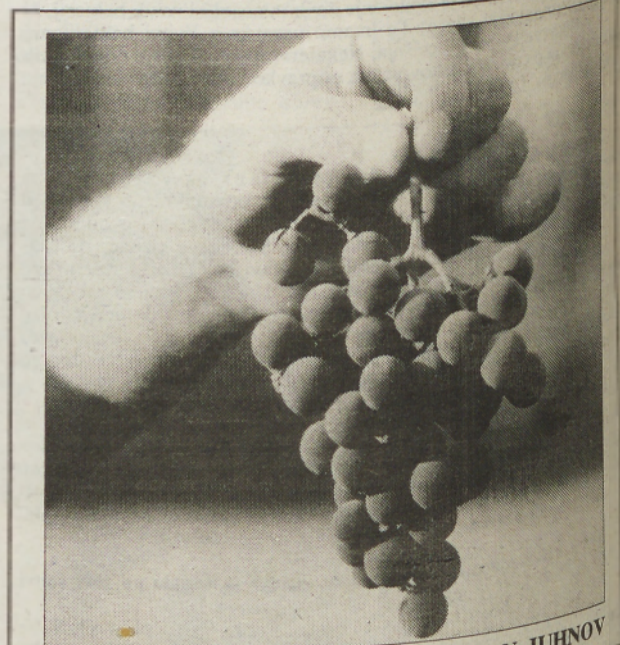
S krajinarskega stališča je to manj ranljivo, s kmetijskega pa nemara bolj – severna razliska jemlje več rodovitne zemlje. Zdi pa se, da krajski arhitekti danes pokrajino ne vrednotijo več po izključno kmetijsko pridobitniških načelih. Sodobna evropska kmetijska dejstva so taka, da niti v kmetijski politiki ni več edino merilo obdelovalna površina. »Evropa ima najmanj narave,« je na posvetovanju izjavil profesor Marušič, vodja inštituta za krajsko arhitekturo. Od vseh kontinentov je v odstotkih največ obdelanih površin v Evropi, hkrati pa je na stari celini veliko kmetijskih presežkov.

To pa nikakor ne pomeni tudi novega odganjanja kmetov s podeželja. Po konceptu celostnega razvoja podeželja, ki ga je na posvetovanju predstavila Janja Kokolj, je področje prihodnosti podeželje. Toda ne več samo kmetovanju – predvsem pa ne kmetičenju in industrijskemu – izročeno podeže-

lje, marveč podeželje, na katerem so kmetje neke vrste polproletarci. Marušič je rekel, da so polproletarci do podeželja prizanesljivejši kot kmetje, ker ga manj intenzivno izrabljajo, ker njihovo bivanje ni odvisno samo od tistega, kar izkazuje zemlji.

Kmet lahko postane polproletar, rec tako, da se zaposli pri samem sebi, na svoji lastni kmetiji. Kako? Kot krajski arhitekt, alternativni kmet in še kako. Ko bo kmet na svoji kmetiji tak nekaj »zaseben krajski arhitekt«, bo neposredno potil, ampak je prišel skupaj z gospodom Bogom Z lepoto, ki jo bo kot turistov storitev prodajal. Pravi krajski arhitekti mu bodo pri tem pomagali in ne bodo prihajali, kot doslej, prepozno, ko je potok že naliziran, in gozdiček poravnali. Več o tem in drugih vrinjanjih v pokrajino prihodnjic.

STEFAN SMIJ

Prihaja jesen

Fotografija: N. JUHOV

Študentski info kúkeo Spet veselo v šolske klopi!

KLUB PREKMURSKIH ŠTUDENTOV

Prišel je oktober in s tem tudi čas novega akademskega leta za študente. Akademsko leto, ki bo prineslo študentom marsikatero novost. Tudi letos so na začetku leta razpisane volitve v razne študentske parlamente. Slovenski regionalni študentski klubi smo se odločili, da bomo šli letos na volitve organizirano. Zato zbiramo prijave zainteresiranih študentov iz Prekmurja za mesta poslancev v študentska parlamenta in v oba sveta Univerze v Ljubljani in Mariboru na našem klubskem naslovu. Vabimo vse, ki jih tako delo veseli oziroma zanima, da se čimprej oglašijo! Poleg tega pa bomo tudi v Klubu prekmurskih študentov (KPS) na naši skupščini, ki bo predvidoma konec oktobra oziroma v začetku novembra (o datumu boste pravočasno obveščeni!), izvolili novo vodstvo Kluba. Kandidacijska lista za funkcije v KPS bo odprta do 20. oktobra 1994. Kandidirate lahko za naslednje funkcije: predsednik, sekretar, blagajnik, član upravnega odbora. Član nadzornega odbora in član disciplinske komisije. Na svoji pisni prijavi, ki jo pošljete na klubski naslov, navedite: ime, priimek, naslov, telefon, fakulteta, letnik študija in naslov med študijem. Prav tako nekeje v tem času (konec oktobra, začetek novembra) pa bo tudi jesenska ekskurzija prekmurskih študentov na Gorenjsko. Cena bo zopet bolj simbolična kot resna, datum in potek ekskurzije pa objavljen pozneje. V začetku septembra je izšlo literarno glasilo prek-

murskih študentov BELMURA (proza + poezija), obsega 67 strani, dobite pa ga na klubskem naslovu za samo 150 SIT. Poleg tega pa smo izdali tudi že prvo serijo naših razglednic z motivi Prekmurja. Le-te pa lahko dobite na klubskem naslovu, v boljših soboških lokalih in v knjigarni, cena 100 SIT. Prav tako pa je v klubu še nekaj brezplačnih izvodov brošure BANCNO POSLOVANJE ZA ŠTUDENTE, ki jih delimo zainteresiranim študentom. Na koncu pa še nekaj informacij o novem akademskem letu za sedanje in prihodnje člane KPS. Članarina za letošnje akademsko leto je 500 SIT (ob podaljšanju oz. novem vpisu obvezno prinesite potrdila o vpisu). Z »nepodaljšanimi« izkaznicami lahko koristite popuste le do konca oktobra! Vsak član prejme ob plačilu članarine za letošnje leto seznam popustov in ugodnosti, kondom (varnost pri delu) ter nalepko (ta je hkrati tudi potrdilo o plačani članarini za tekoče akademsko leto), ki jo nalepi na hrbtno stran izkaznice. Članarino lahko plačate med uradnimi urami KPS-ja na klubskem naslovu, na Mladinskem servisu ali enostavno prek žiroračuna. Za uspešen začetek letošnjega študija pa

pripravljamo spoznavna večerja prekmurskih študentov, in sicer konec oktobra v Mariboru in novembra v Ljubljani (redne berite klubske plakate). Nov študijsko leto pa je tudi čas za nove akcije, zato zbiramo prijave za študente, ki imajo voljo, sodelovati v klubskem gledališkem ansamblu, na športnem področju poiskati študente za nogometno ekiparsko in odbojgarsko ekipo (ženske in moški). Jasno pa je, da smo odprti tudi za vse druge predloge in ideje. Tako, to bi bilo za danes vse. Vabimo pa vse študente, ki se niso člani KPS-ja, da se nam čimprej pridružijo, ne le zaradi popustov in ugodnosti, ki jih prinaša članstvo, ampak tudi zaradi druženja in spoznavanja! Uradne ure KPS-ja pa bodo vsako soboto od 15. oktobra na občini MS, Aljo Karboša 2, vhod II, 1. nadstropje, soba št. 4. Vabljeni!

Klubski naslov

Klub prekmurskih študentov, Cvetna 29, 69000 Murska Sobota, tel.: 24332, žiročar: 51900-678-45559. Klubski študentski servis: Mladinski servis MS, Stefana Kovaca 30 (soba št. 4), tel./faks: 21038. Za Klub prekmurskih študentov EDVARD PERGAR

V času JESENSKEGA GRAŠKEGA SEJMA vas vabi GOSTILNA HORVAT-LOVENJAK iz Polane pri Murski Soboti v svojo restavracijo ADRIA v sejmski grad v Gradec. – večjim skupinam dajemo popust – plačilo možno s tolarji in čeki domačih bank – malice, kosila in jedi po naročilu. GOSTILNA V POLANI odprta ob običajnem času. Ob četrkih, petkih in sobotah ciganska glasba. Obiščite nas ali nas pokličite po telefonu 23 282.

NIKA
BORZNO
POSREDOVNIKA
NISA 44

Cesta prvih borcev R. Bradica 68250
61060 62-236. Telefaks: 0608 62-852

POSLOVALNICA LJUBLJANA
Slovenska cesta 54, Ljubljana 61000
61061 21-555. Telefaks: 061 21-347

POSLOVALNICA MARIBOR
Partizanska cesta 3-5, 62000 Maribor
61062 29-460. Telefaks: 062 29-460

PLAČILNI PROMET S TUJINO

CREDITANSTALT – NOVA BANKA lahko za vas hitro in učinkovito opravi vse posle plačilnega prometa s tujino:

- Nakazila v tujino
- Nakazila iz tujine
- Akreditivno in inkaso poslovanje
- Garancijsko poslovanje
- Plačilni promet prek deviznih računov domačih pravnih oseb
- Vodenje računov nerezidentov

Ker smo članica mednarodne telekomunikacijske mreže S.W.I.F.T., nam to omogoča hitro povezavo s prek 3.000 bankami po vsem svetu.

Prepričajte se o naši ponudbi in nas obiščite v naši enoti v Lendavski 11.

Creditanstalt - Nova banka d.d.

Z nami do uspeha

kumiska reportaža

Zemlja vse nase vzame

Devetdeseti obletnici rojstva Edvarda Kocbeka, tako se zdi, ni več mogoče napisati o tem mislecu, literatu in politiku. Ocen o njegovi literarni veličini in teoretskih analiz ne moremo šteti za novost. Vse to je bilo že slišano. Novo je to, da Kocbek, ki v zavesti živih prehaja v mitološko fazo, zdaj vzpodbuja etnografsko zanimanje, in to, da spoznavamo, kako s svojim političnim žitjem in njim nismo nič drugega kot ilustracija njegovih »zemeljskih« pesmi.

Devetdeset let videmske osnovne šole zbirali predmete kulturne dediščine, ki so jih zbirali v pooblastitvi spomina na devetdeseto leto rojstva rojaka Edvarda Kocbeka, so po podstrešjih prostorih v bližini po pšenici. Tako piše v biltenu, ki so ga izdali. Vsi predmeti, ki so jih zbirali, so zdaj tako razstavljeni ležijo na mizah ob stenah velike telovadnice, se kažejo kot nekakšni tvari elementi literarnosti o Kocbekovem pesništvu. Tistih pesmi, za katere je Kocbek pisal, da imajo »svoj lasten, enkratni, samonikel in neskončen mit.«

literarna

...sme, pa čeprav, re-
...za osnovnošolsko
...teza, da je Koc-
...verz »iz zem-
...v času, ko se je nad
...na podstrešjih še
...pšenica? Ali ni to na-
...takšen po-
...na tisto nek-
...razlaga-
...iz sov-
...učbenikov,
...da je filozof
...da je vse voda,
...na potu videl, kako je
...odvino od Nila?
...neposrednih vzgibov
...»dvojni
...bivanjski
...in o doz-
...njenih pojavih in
...o Kocbekovem
...pesniškem gi-
...Frane Za-
...pesem sem do-
...kot pokrajino
...Z njo sem se
...je zapi-

dilnici videmske osnovne šole. Zadovoljen je, ker se vsi ogle-
davači dobrodušno smehljajo
šolarskemu zbiralskemu delu.
Samo tega še ne ve, če ne bi
morda poskusili iz zbranega
gradiva narediti manjšega šol-
skega etnografskega muzeja.
Morda pa to sploh ni več po-
trebno, čas je drugačen, ljudje,
ki so predmete posodili, jih ne
bodo zavrgli. Posebej še zdaj

»naivnega poštenjaka«. Del
partijske opozicije, ki je živel
v tujini, je Kocbeku za življenja
enako očital. Zato, ker je 1943.
leta podpisal dolomitsko iz-
javo. »Z njo,« tako piše Andrej
Inkret v Kocbekovi biografiji,
ki je izšla v najnovejši izdaji
Kocbekovih pesmi z naslovom
Devetdeset pesmi, Ljubljana,
Mihelač 1994, »ustanovitvene
(misli se na ustanovitev OF
– op. S.S.) politične skupine
– KPS, krčanski socialisti in
slovensko sokolstvo – ukinejo
koalicijski značaj, kakršnega je
imel OF doslej, ter v imenu
enotnosti OF priznajo Komuni-
stični partiji Slovenije vodilno
in ekskluzivno politično
vlogo.«

Kocbek je podpis utemelje-
val oziroma opravičeval, ker

kratično izvoljenega sloven-
skega parlamenta. Bučar je bil
nekoč oficir udbe. Na proslavi
je bil tudi nekdanji disident
Viktor Blažič, ki se je dva dni
prej pridružil, ker SAZU ni po-
slala na simpozij uradnega za-
stopstva.

Kaj hočemo povedati z ilu-
striranjem teh skorajda obrob-
nosti, splošno znanih in pre-
mletih dejstev? Pač to, da tukaj
minevanje časa še enkrat
opravi tisto, česar ni zmožen
narod po svojih zastopnikih.
»Toda kako naj se približamo
demonu uničevalcu, da ne za-
divja znova?« se je spraševal
Kocbek. »Edino tako, da mu
zatrđimo, da ni nobene ve-
ljavne teorije, ki bi pavšalno
določala žrtve svetovnozgod-
ovinskega poslanstva in ab-

Prijatelji, rojaki in sosedje. Dr. Trstenjak, videmski devetdesetletni domačin in Kocbekov sošolec
gospod Korošak ter Kocbekov kip. Za njimi je nekoč stala Kocbekova rojstna hiša, zdaj je tam
slasličarna. foto:šsm

ne, ko so bili že enkrat dvig-
njeni izpod prahu časa... In
bili povečani s posvetitvijo
Kocbeku.

Čas pere krivdo

V soboto, po koncu simpo-
zija, v času za diskusije, je Bo-
ris Pahor pripovedoval, da
Kocbek nikoli ni povsem opu-
stil skrbi za prejšnjo državo.
Kljub vsem zameram in prega-
njanjem. Pahor je za prejšnji
režim veljal za domobranskega
apologeta in je živel v zamej-
stvu. 1951. je, na primer, v Pri-
morskem dnevniku v Trstu ob-
javil odobravajočo oceno Koc-
bekove knjige Strah in pogum.
Tudi to je leto izšla v Ljubljani.
Kdoli to le opazijo, med mnogi
drugimi, ki jih namera-
vamo tukaj, kar tako, našte-
vati. Knjiga izide v Ljubljani,
v glavnem mestu jugoslovan-
ske komunistične republike, in
je potem deležna silovitih ide-
oloških kritik.

Pahor se je spominjal, kako
so leta 1980 spremljali Koc-
beka, ki je bil že zelo bolan,
v Nemčijo na zdravniški pre-
gled. Med vožnjo je skušal
Kocbek po radiju ves čas ujeti
kakšne vesti o Titovem
zdravju. Skrbelo da ga je, kako
bo z Jugoslavijo po Titovi
smrti. – Kocbek je umrl 3. no-
vembra 1981. leta. Imel je dr-
žavni pogreb.

Eden od referentov na sim-
poziju je Kocbeka označil za

da je hotel preprečiti sovražno-
sti med skupinami ter razdor
v lastni skupini, »predvsem pa
zato, da bi onemogočil fizično
in psihično nasilje nad nami.«
O Kocbekovem utemeljeva-
nju so bile napisane že skladov-
nice razlag. Latentni kritiki mu
očitajo naivnost, zagovorniki
mu pripisujejo čut za zgodovin-
sko nujnost, odkriti kritiki ga
imajo za slabika. Vsi pa govo-
rijo s pozicije izvršenih dejstev
in zgodovino hipotetizirajo,
v smislu, kako bi bilo, če bi
bilo drugače.

Našejeje še nekaj izvršenih
dejstev s slavnostnega dne de-
vetdesete obletnice Kocbeko-
vega rojstva, v Vidmu, v nede-
ljo, 25. septembra. Na slavnos-
ti je bil predsednik Republike
Milan Kučan. Kučan je nekda-
nji visoki komunist. Nekdanji
komunisti in Kocbek so bili
nasprotniki – tako je preprosto
reducirano dejstvo, čeprav Ku-
čana spet ne moremo šteti za
tistega nekdanjega komunisto,
ki bi prav poosebljal nasproto-
vanje Kocbeku. Med CK KPS
iz leta 1952, ko je moral Koc-
bek odstopiti z vseh položajev,
med drugi je bil podpredsednik
prezidija Ljudske skupščine
Ljudske republike Slovenije, in
med poznejšimi člani CK-ja je
očitna diskontinuiteta. Slavnos-
tisti govornik na proslavi je
bil dr. France Bučar, danes
opozicijski poslanec, pred tem
prvi predsednik prvega demo-

straktno razpolagala s smrtjo
sočloveka. Gre torej za javno
priznanje krivde, ki se tiče nas
vseh.

Sreča, da nas čas, ta mojster
za sprave in splošni ranocelnik,
tako lepo stresa na kup. Na
vsem lepem se vsi skupaj znaj-
demo na kakšni proslavi. Če-
prav si nismo rekli, kar bi mo-
rali, da bi lahko bili pomirjeno
drug ob drugem. Pa smo po-
tem nazadnje vseeno. Neumno
je samo, da nas čas nazadnje
prekucne v zemljo, mi pa še
vedno ne bomo prečiščeni. Po-
mirjeni namreč ni isto kot pre-
čiščeni. Kmalu zatem pa kljub
temu bomo tudi prečiščeni.
Zemlja vse uredi, ko nas do-
končno prižme na svoje prsi.
»... zemlja vate se vračam... od
tvoje globine sem zmeden,«
pravi Kocbek. Upravičeno pa
je domnevati, da potem, ko se
vnmemo v zemljo, niti zmedeni
več ne bomo. Samo tukaj je
nekoliko umanjkal Kocbekov
genij.

ŠTEFAN SMEJ

**Niste sami
Vestnik je
z vami!**

Inženir za olepševanje

Višji šolski svetnik Artur Widra je bil prej vodja ateljeja za
izdelavo predlog na Višji grafični zvezni učni in poskusni ustanovi
na Dunaju. »Položaj šole ni akademski, je etazo pod akademijo,
izobraževanje na njej se konča z maturo,« pravi. Zdej je že
dvajset let upokojen. Nekoč je bil učitelj Lojzeta Veberiča,
slikarja in oblikovalca iz Murske Sobotice. Nekdanjega učenca
opisuje kot izredno pridnega in doslednega. »Pa tudi vsestranski
je,« dodaja. Pred kratkim ga je Veberič povabil na otvoritev svoje
razstave, ki jo je pripravil v svoji rojstni hiši v Seliščih. Hiša je
danes znana kot galerija Domačija. Bila je, kot smo že pisali, ena
prvih zasebnih galerij v prejšnjem režimu.

Gospod Widra ve, kaj po-
meni vidra po naše. Ne ve pa
zagotovo, če je priimek zname-
nje slovanskega porekla. »Moj
starši so bili iz Regensburga.«
Zanimiv kraj, ta Regensburg
na avstrijskem Štajerskem. Na
tamkajšnjem gradu je stalna
razstava čarovništva. Neke vr-
ste čarodějništva je vešč tudi
inženir Widra. Je strokovnjak
za ameriško retušo. »Ameriška
retuša je ročna retuša, na pa-
pirju ali fotopapirju. Izvaja se
z vodotopnimi ali tudi nevodoto-
pnimi specialnimi barvami.«
Prijaznemu štiridesetlet-
niku se je nemara zazdelo, da
to za bralce ni tako zelo zani-
mivo. Recimo jim kaj zanimi-
vejšega, si je mislil. In začel
pripovedovati o fotoretuši. »Ta
se uporablja za karikiranje, ko
se hoče kdo posegaviti.« Pravim
mu, da pa to ni edina uporaba
fotoretuše. Včasih v komuni-
stičnih režimih se je fotoretuša
uporabljala za potvarjanje zgo-
dovine. Recimo, ki je nena-
doma izginil s političnega pri-
zorišča, je izginil tudi s fotogra-
fij. V državah s tradicijo pred-
volilnega strankarskega boja pa
se retuša uporablja za lepšanje
politikov na volilnih plakatih.

Gospod Widra se je kratko
namuznil in mirno smehljaj na-
prej. »Klasična retuša je zaradi
elektronike potisnjena v ozadje.
Konkurenca je danes velika.
Imam dobro pokojnino, in če-
prav imam tudi svoj atelje, me
nič ne mika, da bi se z retušo
ponovno poklicno ukvarjal.
Med tehnično fotografijo in fo-
tografijo za portrete je pač ra-
zlika. Tistega, kar lahko nare-

diš pri fotografiji za portrete, ne
moreš narediti pri tehnični foto-
grafiji.

Aha, na to namiguje gospod
Widra! »Mnogi ljudje imajo nos
postrani in prav tako mnogi
imajo širleča ušesa. Ali pa
neko, ki ima bradavico. Tukaj
pride v poštev retuša. Še pose-
bej pa pri fotografijah otrok.
Večina hoče, da so njihovi
otroci na fotografijah lepi.«
Mogoče pa inženir Widra zato
ni hotel posebej govoriti o »po-
litični« retuši, ker meni, da je
uporaba retuše vedno tudi ide-
ološko dejanje. Ne glede na to,
če se uporablja v politične na-
mene ali ne. Imeti same lepe
otroke, prilegajoča se ušesa,
pravilen nos ali, recimo, škork-
ljo na najlepšem možnem nebu
oziroma pred baloni – vse to je
tudi ideologija. Ideologija, ka-
tere vrhovna resnica se glasi:
glejte, kako pravilni in lepi lu-
dje smo mi! Prihodnost je re-
tuši torej zagotovljena. Vsaj
tako dolgo, dokler ne bodo vsi
ljudje razvrščeni po grupah
alfa, beta, gama, delta...

ŠTEFAN SMEJ

* V Ljubljani je bila v prostorih Društva slovenskih pisateljev
predstavitve knjige Aneja Sama, nekdanj Spasa Čankoviča, z na-
slavom Izpraševanje duš. Sam-Čanković se je pred leti skušal
proslaviti s polemikami v tem časopisu. S tem zapisom tukaj,
s predstavitevjo na kateri so ljubljanski dušebrižniki jokali nad
primitivnostjo Samovih – Čankovičevih polemičnih nasprotnikov
in s poročilom s predstavitev, ki ga bomo objavili v naslednji
številki, se mu bo še enkrat posrečilo obrniti pozornost nase.

* V Radencih je bil pretekli konec tedna festival komorne glasbe.
Skušamo najti glasbenega kritika, ki bi o festivalu pisal. Doslej
obširnejši komentar ni bil objavljen še v nobenem mediju.

* Na Svetinjah je predaval in vodil seanse za prekoračev vkalup-
ljenega jaza dr. William Bloom. Poročilo sledi v prihodnje.

* Čeprav na uredništvo Vestnika ni prišlo obvestilo o čistilni
akciji pri Bukovniškem jezeru, napovedujemo, da to lepo dejanje
bo. V petek, 30.9., ob 7.30.

šsm

kulturni koledar

MURSKA SOBOTA: V petek, 30., bo v Galeriji Murska
Sobota ob 19. uri otvoritev razstave likovnih del udeležencev
slikarske kolonije »Lipovci '94«. Razstavljeni bodo: Nikolaj Beer,
Sandi Červek, Irena Čuk, Zlatko Gnezda, Zdravko Jerković,
Izidor Horvat – Izak, Janez Knez, Mišo Knez, Samo Pajek, Oto
Rimele in Severina Šproger.

MURSKA SOBOTA: V Galeriji Murska Sobota si od 30.
septembra lahko ogledate razstavo »Mi imamo svoj naj...« in
»Otroci odraslim '93«. »Mi imamo svoj naj...« je turistična tema, na
katero so ustvarjali učenci OŠ iz Pomurja. Pod temo »Otroci
odraslim '93« pa so izbrani najboljši likovni izdelki učencev OŠ iz
vse Slovenije za leto 1993. Razstava bo odprta do 10. oktobra.

MURSKA SOBOTA: V razstavnem salonu Zavarovalnice Trig-
lav si lahko ogledate razstavo likovnih del Miroslava Rajnarja in
Endreja Gontérja.

MURSKA SOBOTA: V prostorih grajske galerije bo v petek,
30. septembra, ob 19. uri otvoritev retrospektive slikarske razstave
Vilka Gerleca ob 15-letnici sodelovanja z LIKOS-om.

MURSKA SOBOTA: Pokrajinski muzej lahko, če bi se našla
skupina, ki bi jo to zanimalo, pripravi enodnevnne ekskurzije Po
poteh Janeza Akvile (ogled cerkva in fresk v Martjancih in Tur-
nišču – Slovenija, Velemer – Madžarska in Fürstenfeld – Avstrija).

Turistično društvo Murska Sobota in Društvo vinogradnikov
Goričko pripravljata ekskurzijo Po Prekmurju z ogledom kulturnih
in zgodovinskih znamenitosti ter vinskih kleti s poskušnjo prek-
murskih vin.

LJUTOMER: V galeriji Anteja Trstenjaka bo v četrtek, 29.
septembra, ob 19. uri otvoritev spominke razstave del
Trstenjaka (1894–1970). Razstavo posreduje Umetnostna galerija
Maribor, predstavila pa jo bo avtorica razstave, kustodinja Edit
Milet. Ob otvoritvi bo nastopil Ljutomerski oktet. Razstava bo
odprta do 22. oktobra.

MORAVSKE TOPOLICE: V razstavnem salonu hotela Ajda si
lahko ogledate razstavo akvarelov Jureta Godca.

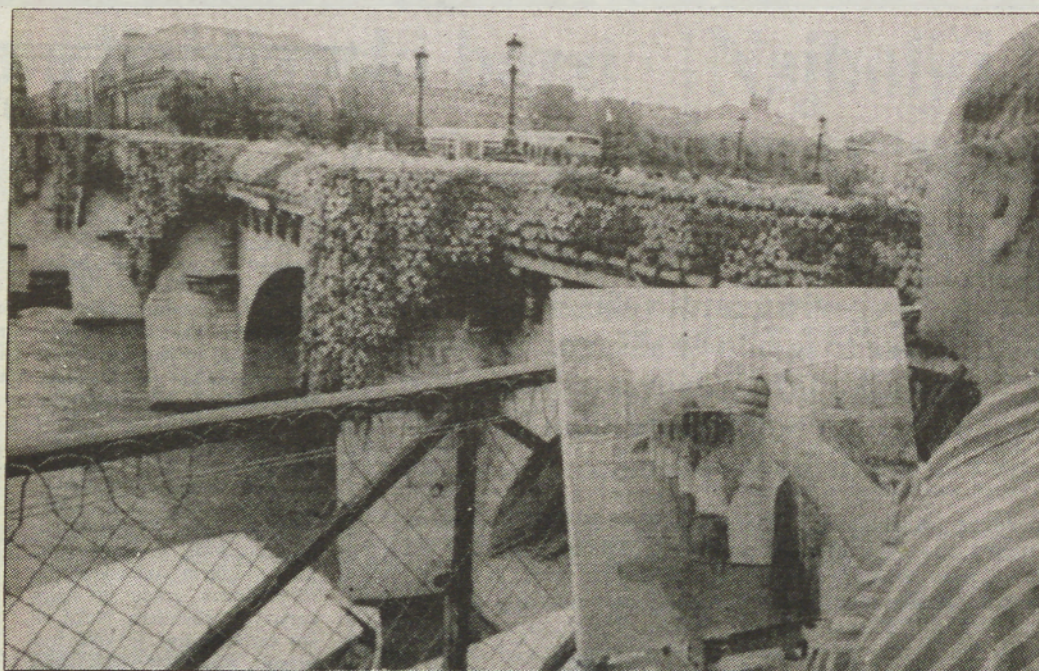
ČAKOVEC: V čakovskem Centru za kulturo razstavlja Društvo
likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije.

Kulturna prošnja
Etnolog Štefan Skledar iz soboškega Pokrajinskega muzeja, ki
pripravlja razstavo o kupmarjih, prosi vse, ki imajo gradivo o tej
dejavnosti, da mu to sporočijo po telefonu št 21 155 ali mu pišejo
na naslov muzeja. Prišel bo tudi na dom.

ne zgodi se vsak dan

Najlepša

Letošnja ameriška »Miss Beauty« je Dolly. Gre seveda za to, da je Dolly najmlajša ameriška lepota, saj je stara šele štiri leta. Tekmovanje za letošnjega najlepšega ameriškega otroka je bilo v Nashvillu. Na ta način je mesto preživel nori teden. Izbiranje mladih lepotic je namreč onstran oceana sila prestižna in donosna reč, daleč od »hecov«. Mnoge mame, lastnice majhnih ljubkih stvarc, posvetijo karieri svojih babies vse življenje od dne, ko je lepi dojenček prvič zavekal. Evropa si o takšnih materah misli svoje, toda potihoma jih marsikje že poskušajo posnemati. Na sliki je letošnja zmagovalka. Ena takšnih tipičnih zmagovalk je bila pred mnogimi leti tudi Brooke Shields.

Pariz je lep v vseh letnih časih, za to pomlad pa so ga še posebno ozaljšali. Japonski oblikovalec Kenzo je z več kot 70 tisoč rožami prekril slovit most Pont Neuf. Ta pariška znamenitost v cvetlični preobleki je navdihnila tudi številne umetnike, ki so prav tako eden od simbolov Pariza.

Prihaja ženski kondom

V lekarnah v ZDA bodo še v tem mesecu začeli prodajati ženski kondom. Proizvajalec te novosti na tržišču kontracepcijskih sredstev, družba Wisconsin Pharmacal, namerava v reklamno kampanjo v letošnjem letu vložiti 4 milijone dolarjev. Družba poudarja pomen tega sredstva tako pri prečevanju prenašanja spolnih bolezni kot pri preprečevanju zanositve.

Direktorica oddelka družbe Wisconsin Ann Leeper predvideva, da bo letos ženski kondom uporabilo okrog milijon Američank.

pa jih kot okras oziroma modni dodatek k oblačilom, njihov pomen pa je v času aidsa popolnoma nedvoumen. Z njim razkazujejo mladi svojo seksualno opredelitev oziroma vzdržnost.

Najdba!

Arheolog Michael Kunz, uslužbenec ameriškega urada za upravljanje z zemljišči, je našel na Aljaski 11.700 let staro lovsko taborišče, ki prča o tem, da so ljudje na zahodni zemeljski polobli živeli že nekaj sto let prej, preden so predniki današnjih Indijancev prišli tja iz Sibirije prek Beringove ožine. Konice kopij in ogelje na ognjiščih tega tabora 570 kilometrov severno od Fairbanksa dajejo slutiti, da so bili tako imenovani Praindijanci, ki so se tukaj naselili skupina z drugačno kulturo. Njihovo orožje je podobno tistemu, ki so ga našli v mlajših arheoloških najdiščih na ameriškem jugozahodu, prav nič pa ni bilo podobno opremljeni in orožju, ki so ju našli v Sibiriji. Kunz je našel taborišče o naključju že leta 1978, ko je na Aljaski opazoval vpliv pridobivanja zemeljskega plina in nafte na okolje. Najdba pa je 15 let skrivala, ker se je hotel poprej prepričati o veljavnosti svojih domnev, pa tudi zato, ker je bilo proučevanje arheoloških najdb pri njegovem delu le obrobna pomena. Lovsko taborišče je dostopno samo iz zraka. Metoda radioaktivnega ogljika za določanje starosti je pokazala, da je najdišče staro 11.700 let, torej je nastalo približno 700 let pred sibirsko selitvijo.

Pasovi, ki varujejo nedolžnost, so srednjeveški izum. Vanje so ljubosumni ljudje vklepali svoje soproje, ker so se bali, da jim bodo nezveste, ter so jih zavarovali celo z dvojnimi ključavnicami. Takšni intimni oklepi so bili zelo nevarni za zdravje in so povzročali huda vnetja, tako da jim je tudi cerkev nasprotovala. Letos se je v ZDA razpasla moda takšnih pasov za ženske in moške, vendar ne v izvorni kovinski različici. Sodobni pasovi so večinoma mehki in usnjeni, uporabljajo

Esce kak navaden poslanec je gospod škole pravo, ka je mesto za predsednika sigdar namenjeno za poslanca opozicije. Tou je bilou v tiston časi, gda so gospoda Bučara ščeli zvoliti za predsednika, se spouti pajdaš Bela, šteri zna, ka se zarečenoga krūja največ pojej. Pouleg toga pa esce ma v spomijni, ka je pokojni Tito sigdar pravo, "mladina je naša bodočnost", liki znau je pa, ka jo sigdar more nikak voditi. Zda pa, kak bou, bou. Najbole močen podatek za stabilnost našoga močnoga gospodarstva je pa, ka skoro dobimo v obtok bankovec za deset jūrjof. Tou je tudi naša pravica, bi pravo oča lāpca Jerneja, gospod Cankarof Vanek, šteri de, prej, na njega namalani. Ovi v Evropi majo že dugo esce vekse bankofce. Tou de kumaj malo menje kak jezero šilingof. Ovi pa majo bankovec že za pet jezerač. Beleki je najbolje žmetno, ka naš bankovec nedo tiskali v Angliji kak ove, liki do ji štampali v Nemčiji. Njbole se njemi ne vidi, ka so souseside Hrvatje svoje Kune nadrukali v svojoj štampariji, mi pa poulek telki tiskarn v Sloveniji moremo dati tou delati na lūcko. Tou bi esce v Sobočkoj znali napraviti. Ci so znali na kocke za Evreko sefele gor namalati, bi esce na vednaki paper z naše papirnice tudi jezeraco gor stisnoli, pravi Bela, šteri je sigdar blu zatou, ka naj se pejnec doma spravi, pa tudi doma očuva. Zaj nas pa Hrvatje pri štampanju pejnec šitajo. Pa do nas esce, zatou, ka ci njm sfalijo, si esce kcoj nadrukajo, mi mo pa mogli iti v nemško štamparijo fehtat, naj nan kcoj napravijo, gda mo nūcali. Malo nan, malo sebi. Zaj, gda je Bela namejno obiskati sejem mode v Lublani, zaj so ga opūstili. Prej ka je Mura krija. Tak de Bela dale po staroj moudi, pa brat Džbuži tudi

Mini humoreska

Gospodarska zgodba

»Dobili smo novega direktorja,« je pravil neki delavec. »Vse, kar so ustvarile generacije nas delavcev v nekaj desetletjih, je zafural že v prvi polovici svojega mandata.«

Borivoj Repe

Kaj vemo o zlatu

Egipčani so prvi našli zlato. Zanje je bilo simbol bogstva in vsega dragocenega. Takoj za tem odkritjem se je rešila tudi alkemija. Ljudje so hoteli pozlatiti kovine in si ozaljšati okolje. S prahom ali spojino so plemenitili nežlahtne kovine, zapepločevino.

Prvi, ki je leta 1816 razglasil tako imenovani zlati standard, je bil britanski imperij. Po pretresih 1. svetovne vojne pa so države odpravile, vendar so še naprej vztrajale pri zlatih rezervah. Največkrat se v zvezi z zlatom pogovarjamo o dolarski enoti. Merjenje dolarja z zlatom je nasledek iz časa po drugi svetovni vojni, ko so imele ZDA največje zlate rezerve in so se obvezale, da bodo zlato prodajale in odkupovale po 35 dolarjev za unčo. Leta 1971 je zadolžitev dolarja že za toliko prerasla, da so ZDA zavezale, da bodo zlato prodajale in odkupovale po 35 dolarjev za unčo. Leta 1971 je zadolžitev dolarja že za toliko prerasla, da so ZDA zavezale, da bodo zlato prodajale in odkupovale po 35 dolarjev za unčo.

V Fort Knoxu, ameriški zakladnici, še vedno hranijo največje zaloge zlata. Vendar tam z njim ne trgujejo. Ceno zlata določajo na borzah od New Yorka do Tokia.

Največ zlata pridobijo: Južnoafriška republika (605 tone), nedanjanja Sovjetska Zveza (300), Avstralijska (280) in ZDA (200 tone letno).

Znanstveniki se nikakor ne morejo zediniti, ali je skrajnostna ozonska luknja, ki je menda kriva za sto in eno težavo, manjša ali večja. A vsakemu, ki se mu močnega vročini še niso povsem »skisali«, je jasno, da sonce že prav močno. Za nakup slavnika torej še ni prepozno. In ker se moda na tem področju ne spreminja tako hitro, vam bo prav prišel tudi prihodnje poletje.

Princ Edward bo kralj?

Estonska rojalistična stranka je pisala britanskemu princu Edwardu, mlajšemu sinu kraljice Elizabete II., in ga zaprosila, da postal kralj te države, ki je od septembra 1991 neodvisna republika, je zapisal Sunday Telegraph. Buckinghamska palača je bila pisno, naslovljeno na 30-letnega princa Edwarda, v katerem je predsednik Estonske rojalistične stranke Kalle Kulbok zapisal, da bi bila Estonija počaščena, če bi se princ odzval njihovim prošnjam. Sunday Telegraph tudi navaja, da nenavadna prošnja Estonske rojalistične stranke doslej ni edina taka prošnja, v začetku tega stoletja sta ponudili krono Angležem tudi Madžarska in Albanija.

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Naj te nikar ne motijo očitki okolice, temveč ravnaj tako, kot ti velava srce. Nekaj, kar je bilo včeraj le še iskra, se počasi, vendar vztrajno razrašča v pravi ljubzenski ognjemet. Bodi pripravljena!

On: Tvoje nove ideje bodo sicer naletele na ostro kritiko, vendar bo to le znak, da so te vzeli zares. Poskusi se uveljaviti, dokler je položaj ugoden – za ljubzenske zadeve bo že še čas.

BIK

Ona: Sicer se boš odločila za kočljivejšo različico rešitve svojih ljubzenskih problemov, vendar se moraš zavedati morebitnih posledic. Toda mogoče je tudi prav, da greš na vse ali nič.

On: Preveč si se zanesel na svojo iznajdljivost, ki te je sedaj pustila na cedilu. Realizacijo poslovnih načrtov pa raje prepusti komu drugemu, saj se ti lahko kaj hitro zgodi, da boš vse skupaj pošteno zavozil.

DVOJČKA

Ona: Slabo razpoloženje ti bo pokvarilo lepe načrte. Toda nikar se preveč ne jezi, saj bo tvoja osamljenost le kratkotrajna. Nekdo si že dalj časa prizadeva, da bi se prenilil v tvojo družbo, in končno mu bo uspelo.

On: Pravzaprav je zadnji čas, da zakrpaš luknje v svojih poslovnih zadevah, saj se ti lahko v nasprotnem primeru vse skupaj kaj hitro poruši. Partner ti bo sicer pomagal, vendar se boš moral potruditi tudi sam.

RAK

Ona: Poskusi ugoditi prijateljevim željam in videla boš, da si si s tem naredila veliko uslugo. Ob koncu tedna te čaka veselo snidenje, prav tako pa boš dobila odgovor na že zdavnaj zastavljeno vprašanje.

On: Sladka skrivnost, ki jo boš izvedel popolnoma po naključju, ti bo precej olajšala pot do uspeha. Se vedno pa se boš moral kar precej potruditi, saj ti bo nekdo prav veselo nagajal. V poslu se ti obeta nekaj nepričakovanega.

LEV

Ona: Spregledala boš precej pomembno zadevo, ki te lahko slane veliko več, kot si morda misliš sama. Zato nikar ne bodi površna, ampak zavihaj rokave, saj je to edini način, da se rešiš težav.

On: Izogibaj se provokatorjev, ki te hočejo na vsak način zmeti in zapeljati na napačno pot. Predvsem pa boš pred dilemo, ali naj daš prednost ljubezni ali poslovnim zadevam. Odločitev bo težka!

DEVICA

Ona: Neko povabilo bo sicer zanimivo in obetavno, a vendar to ni edina pot, da si zagotoviš njegovo prijateljstvo. Sprejmi povabilo, četudi boš v začetku nekoliko zmedena, predvsem zaradi nekoga iz preteklosti.

On: Tista, ki te je že popolnoma omrežila, ti enostavno ne da miru. Sicer ti bo malo nagajala, vendar so ji tvoji nameni še kako všeč. Nikar se ne obotavljaj, saj lahko zamudiš še veliko več, kot si misliš.

TEHTNICA

Ona: Od neke objube nikar ne pričakuj preveč, kajti na koncu boš lahko zelo razočarana. Vendar pa se bodo neprijetnosti kar nekako izgubile ob poplavi pozitivnih dogodkov v ljubezni.

On: Glede na to, da zelena barva pomirja, bi bilo dobro, če bi več časa preživel v naravi. To bo koristilo tako poslovnim zadevam kot tudi tvojim odnosom s partnerko. Romantična večerja v dvojce...

ŠKORPIJON

Ona: Prenagljena odločitev ti lahko prinese kopico problemov in zapletov v ljubezni. Izkoristi svoje adute in si na enostaven način zagotovi prednosti. Toda vprašanje je, ali bo to partnerju všeč.

On: Le kje je tista tvoja samozavest in prepričanje v svoji prav? Dobil boš občutek, da v družbi nisi več tako popularen, kot si bil navajen v preteklosti. Toda romantičen večer ti bo vse to precej nadomestil.

STRELEC

Ona: Pogovor s prijateljem te bo pomnil in ti prinese boždnaj izgubljeno samozavest. Ne trudi se, da bi ubogal dobronamernne nasvete, ampak raje delaj po svoj glavi. Preveč nečernje!

On: Tvoje prepričanje, da je pametneje skriti svoja čustva, te bo pripeljalo do resnih nesporazumov s partnerko. Raje drugače pa bo na poslovnem področju, saj se ti tu obeta pravi pravcati eksplozija.

KOZOROG

Ona: Preživela boš prav prijetno avanturo, vendar se nikar ne zanašaj na trenutno razmerje. Kakor je prišel tako bo tudi odšel, tebi pa bo ostal prijeten spomin in preovsem dober ter iskren prijatelj.

On: Namesto da boš pametno molčala, se boš na vse kriplje širokoustil, kar ti bo nakopalo obilo težav na poslovnem področju. Pa tudi v ljubezni se ti ne obeta nič dobrega. Daj se raje tistega, kar že imaš!

VODNAR

Ona: Počitek, ki si ga načrtovala, bo potrdno še malo preložit. A vseeno se boš prav prijetno zabavala, saj boš tudi njegova preživela v bližini nekoga, ki ti že dalj časa ni gre iz glave.

On: Se vedno se ti obeta prav zanimiva naloga, toda hodi bo, če se boš vsaj malo podvzela. Tudi druga stran je zanimiva, sira predvsem za dobiček in do tebe ne bo šel nikoli sentimentalnih čustev...

RIBI

Ona: Zaupala se boš človeku, ki ti je nekdo že pomagal, vendar so se časi od takrat temeljito spremenili, tako da bo tudi njegova reakcija. Potrebno se bo odločiti ali pa odstopiti.

On: S prijatelji se boš spoštno zapil, naslednji dan se bo prekinjal jutranjega mečka. Policaleta te bo nova znanja, ki je najprej ne boš spomnil, pozneje pa ti bo vse skupaj postalo prav kristalno jasno.

za vsakogar nekaj

Kurilna sezona se bliža

Čiščenje sajastih peči in štedilnikov je umazano delo, zato si zavarujte roke in lakte tako, da jih, preden se lotite dela, natrete z glicerinom ali milom za britje. Sajaste lonce zdrgnite s časopisnim papirjem, ki ste ga navlažili in pomočili v čistilni prašek.

Madeže s tal odstranite s kislino vinskega kamna, razredčeno z vodo. Previdni pa bodite pri čiščenju sajastih madežev na blagu; ne lotite se jih z vodo, ampak jih previdno popivajte z mehko kruhovo sredico. Nato očistite madež še s 20-odstotno raztopino vinskega kamna ali z bencinom.

Lahko pa madež tudi na debelo posujete s soljo, jo pustite učinkovati nekaj ur in ga nato skrtajte. Enako dobro se obnese, če saje najprej odpihnete, ostanek pa potreseste s krompirjevo moko.

Sajaste madeže na tapetah očistite z radirko, ki pa jo morate tu in tam potegniti prek čistega grobega papirja, da ne bodo lise na stenah še bolj razmazane. Namesto radirke lahko uporabite tudi kruhovo skorjo. S preprog in oblažinj nega pohištva saje posesate, nato umazana mesta potreseste s soljo in jih čez nekaj ur vnovič očistite s sesalnikom.

Strup v otroških rokah

Mnogi starši živimo v nenehnem strahu, da se bo njihov otrok zastrupil s stvarmi za vsakdanjo rabo: s čistili, kozmetiko, barvami, stiroporom... Nekateri teh stvari so resnično nevarne, nekaterih pa pred radovednim malčkom ni treba skrivati.

Prav je, da so stvari pospravljene; čim manjši je otrok, tem manj si dopusti dopovedati, da čistila in kozmetika niso igračke zanj. Torej damo pralne praške in kozmetiko na varno, na dovolj visoko ali dovolj zaprto mesto. In kaj, če se otrok vendarle loti teh stvari in jih pridno nosi v radovedna usta? Marsikdaj sploh ni tako hudo, kot se starši bojijo.

Kozmetična sredstva, ki vsebujejo alkohol, so pekoča in neprijetnega okusa. Torej se ni bati, da bi otrok spil večjo količino. V usta spravi le toliko, da ga tekočina zapeče, nato izpljune. Tudi šminke in kreme se otrok običajno ne neje do sita – če pa katero polizne, mu to ne bo škodilo. Stiropor ni strupen, je pa kljub temu nevaren. Če zaidejo kakšni otroku v požiralnik ali če si jih stlači v uho, jih je nujno težko odstraniti. Svinčniki in barvniki so skoraj brez izjeme nestrupeni.

Zdravilna moč slin

Ste vedeli, da ima slina zdravilno moč in da celi rane? Da, ta tekočina, ki nastaja v ustni votlini, ni namenjena le temu, da razmoli hrano, ki jo prežvečimo in zmeljemo z zobmi, ali pa nam, da z njo navlažimo spodnjo stran znanke. V slini so tudi zdravilne snovi, ki učinkujejo proti povzročiteljem vnetij nalezljivih bolezni in celijo rane.

Gutov ste že opazili, da se ranica v ustih ali na jeziku celi hitreje kot ranica na površini kože. K hitrejšemu celjenju pripomore slina. Živali nagonsko vedo za zdravilno moč slin in si zato hitro rane. Tudi ljudje ravnamo nagonsko, če se urežemo v prst, takoj vtaknemo v usta. Otroci si marsikdaj oslinijo obtolčeno prst ali prst, ki boli od udarca, čeprav seveda ne vedo, da je v slini čudodelni imunoglobulin, ki slabi bakterije in pospešuje celjenje.

Fine kose perila, zlasti nedrčke, peremo v stroju tako, da jih damo najprej v zaščitno vrečko. Vrečko sešijemo iz kosa redke tkanine, na primer iz blaga za zavese. Zapremo jo z nekaj šivi. Med pranjem se perilo ne zatika in ne razvleče. Obdrži svojo obliko in se ne uniči.

Fuge med ploščicami v kopalnici ali kuhinji so pogosto videti umazane in sive. Na staro zobno krtačo damo nekaj kapljic močnega kisa. Zdrgnemo fuge – umazanja izgine.

Glasbene lestvice

NAJBOLEŠI SEDEM TUJIH SKLADB
NISTNMV

1. DANCING BAREFOOT - U2
2. THOSE WERE THE DAYS - Leningrad Cowboys
3. HARD LUCK WOMAN - Garth Brooks
4. IT'S ME - Alice Cooper
5. I'LL MAKE LOVE TO YOU - Boyz II Men
6. SOULFUL MAN - Floy
7. CAN YOU FEEL THE LOVE TONIGHT - Elton John

PREDLOGE
1. SATURDAY NIGHT - Whigfield
2. DANCE - Lenny Kravitz
3. RUN TO THE SUN - Erasure

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE
VELIČASTNIH

1. NEPRILAGOJEN - Adi Smolar
2. SANJAM TE - Anja Rupel
3. LONCA SUE - Magnet
4. SONČNO DEKLE - Sanja Minar
5. OVA - Orlek
6. SREČO TI ŽELIM - Regina
7. DAJ MI LJUBEZEN NAZAJ - Damjana

PREDLOGE
1. BREZ NJE - Dominik Kozarič
2. PRODAJALKA VIOLIC - Hajdi
3. NIKDAR NE BOŠ ZNALA - Meri Avsenak

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
BRSČAKON, CEKROZ PA Z MARELOF

1. FLOPIJSKA POLKA - Vesna
2. TRI VRTNICE - Ajda
3. NARODNE NOŠE - Nagelj
4. PISMO IZ MLADOSTI - Prerod
5. SEM JO STISNIL - Ans. Tonja Verderberja
6. LE VERJEJI - Rompompom
7. PRELEŠKI SPOMINI - Ans. Alojza Grnjaka

PREDLOGE
1. OPIRAJ DEKLE - Šalčič fantje
2. NASVIDENJE - Ans. Franca Miheliča
3. VESEL ABRAHAM - Alpački kvintet

Prejane kupone pošljite do četrta, 6. oktobra 1994, na naslov: Murski val, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 39

Glasujem za skladbo:

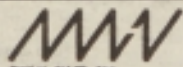
- tuja
- domača
- narodnozabavna

Ime in priimek ter naslov

Privlačni smo lahko tudi v postelji. Prodajalne spodnjega perila, spalnih srajc in pižam ponujajo danes pisano paleto romantičnih izdelkov za lahko noč. Zanje je značilno, da so vedno kombinirani s haljo primerne barve, modela ali vzorca. Spalne srajce so ponavadi iz naravne ali umetne svile, z zapeljivim dekoltejem in vznemirljivo čipko. Pižame pa so moško krojene in zakrivajo ženske obline. Nekoliko nežnosti jim dajejo le voljni materiali.

RADIO MV - MURSKI VAL - MV
94,6 MHz (dopolnilni tudi SV 648 MHz)

Petek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Mariborsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Glasba - 10.00 Poročila - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 14.30 Romska oddaja - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 17.30 1 = 2 in 3 in 4 - 18.00 MV-dur - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 - Sipli mi - z Duškom in Sašom - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija
Sobota - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.50 Tržnica - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.30 Potepajte se z nami - 11.00 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 14.30 Alternativna oddaja - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija
Nedelja - 8.00 Začenjamo nov dan - 8.10 Panonski odmevi - 9.30 srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.15 Nedeljsko premišljevanje - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Ponedeljek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Porabsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.15 Evropa v enem tednu - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Bilko je nekoč - 17.30 Šport - 18.00 S kraščakom, cekron, pa z marelof - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Večno zelene melodije z Benom - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija
Sreda - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Zagrebško zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.15 NISTNMV - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Poslušamo vas - 17.30 Mali oglasi - 18.00 Na narodni farmi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Glasbeni kviz s Smiljo - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija

Četrtek - 5.40 Prebujajte se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Svetuje kmetijski strokovnjak - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 To sem jaz - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Dnevnik Radia Slovenija - 19.30 Geza se zeza (humor in domača glasba) - 22.00 Vključujemo Radio Slovenija.

Kuhajte z nami

Jesenska enolončnica

Potrebujemo: 30 do 40dag govedine, 60dag stročjega fižola ali mladega luščenega fižola (oboje je lahko tudi iz zamrzovalnika), 3 čebule, 3 drobnejše paradižnike ali žlico gostejše mezge, 2 ali 3 srednje debele krompirje, 1 ali 2 stroka strtega česna, žlico sladke paprike, sol, sesekljan peteršilj, 3 žlice olja.

Sesekljano čebulo rahlo prepražimo na maslobi in solimo. Dodamo na koščke narezano govedino, potresemo s sladko papriko, prilijemo zajemalko vode in pokrito dušimo. Ko je meso do polovice mehko, mu dodamo fižol. Če uporabimo stročji fižol, očistene stroke najprej po dolžini prerežemo na polovico in šele nato na krajške koščke. Tako narezan fižol jed lepo zgosti. Paradižnik poparimo in olupimo, papriko narežemo na pramene, olupljen krompir na ozke krljce. Vse dodamo v lonec, ko je fižol do polovice zmehčan. Prilijemo še toliko vode, da dobimo 4 do 5 porcij. Počasi pokrito kuhamo še dobrih 30 minut. Solimo po potrebi. Na koncu dodamo sesekljani peteršilj.

Lahko pa enolončnico skuhamo brez krompirja in le-tega skuhamo posebej, prerezanega na polovico. Kuhamo ga v slanem krompirjevo po potrebi prilijemo k enolončnici, krompirju pa prilijemo skodelico vrelega mleka in ga umešamo v gladek pire, ki ga ponudimo k enolončnici, ki mora biti gostljata.

Cilka Sukič

Madeži od sokov

Na pragu jeseni smo, s katero prihaja tudi kuhanje marmelad in sadnih sokov. Ob tem pa so skoraj neizogibni madeži, ki nastanejo zlasti na oblačilih. Vendar se jih je mogoče znebiti na dokaj lahek način, posebno če jih začnemo odstranjevati, ko so še sveži. Madeže od sokov namočite v vroče mleko, zdrgnite z mešanico vodikovega peroksida in 10-odstotnega amoniaka in dobro splaknite. Sveže madeže lahko zdrgnete z limoninim sokom in jih izperete. Madežev na belem perilu pa se lahko znebite s sredstvom za razbarvanje. Madeže od mošta previdno omočite z mešanico štirih delov vode in enega dela amoniaka ter izperite s čisto vodo. Če dobite madeže od marmelade, jih z blaga sperite v neslani vodi, v kateri se je kuhal beli fižol, potem pa splaknite s toplo in mrzlo vodo.

Otrok in zobje

Že od malega navajamo otroka, da si redno in pravilno čisti zobe. Redno pomeni najmanj trikrat na dan, po zajtrku, kosilu in večerji. Opozorimo otroka, da si še pred umivanjem temeljito opere usta in odstrani ostanke hrane. Otroku kupimo kakovostno, mehko ščetko in ga naučimo, da si čisti zobe vselej v pravi smeri - od dlesni navzdol, in to s krožnimi gibi. Tudi na notranjo stran ne sme pozabiti.

Za pridnost in vztrajnost ga vselej pohvalimo in tu pa tam nagradimo z majhnim darilcem.

Predvsem pa z otrokom redno obiskujemo zobozdravnika in malčku nikar že vnaprej ne vsiljujmo strahu pred njim.

Savna

Če redno obiskujete savno, sicer ne boste opazno shujšali, kajti ne izgubite maščobe, temveč le precej vode, ki jo kasneje s pijačo spet nadomestite, vendar savna dobro dene telesu in počutju, poleg tega pa

tudi prečisti kožo in dihala. Za srčne bolnike in ljudi, ki imajo težave s krvnim obtokom, je savna lahko nevarna, zato se je v takih primerih potrebno posvetovati z zdravnikom.

Dobra je tudi slana kopel, ki vas bo poživila, osvežila in okrepila vaš krvni obtok (vodi dodamo približno 100 gramov na 10 litrov vode).

SESTAVIL MARKO NAPAST	GLAVNO MESTO KONGA	BELGIJSKI IZUMITELJ PLINSKEGA MOTORJA	OSMERO- KOTNIK	AVSTRALSKI SARČAR SPIESS	INDONEZ. OTDOČJE V BANGSKEM MORJU	IRMSKA LJUBLJANA	PODROČJE POD KANJOVO OBLASTJO
GRADITELJ PLANSKE SKAL- NICE							
JAVNO PRIPORO- ČANJE IZDELKOV							
KEMIČNA PRIMA, KIRKA KOVNA							
ŽIVALSKI VIT				ŽENSKO BIE PRITOK INE			
BABILON- SKI STOLP							
ŽIDOVSKO MOSKO BIE					VODA NADANSKE	GLAVNO MESTO GRUJE	MESTO IN PRISTANI- ŠČE V DALMACIJI
IRMSKA PETICA		NAMAZANA PLAST OTOK V MARIANIN					
KRAJ PRI LJUBLJANI			ŽENSKO BIE OZNA NA BALAJ				
VRSTA ČEBULE				UREJENOST SOSEDAJI CING			
MESTO V PAKISTANU							
DELAVEC V EMALIN- NICI							

Piše
KONESTABO
NATAŠA
5

TRN V ANGLEŠKI KRONI

Veliko obleganje Derryja in uspešno kljubovanje njegovih prebivalcev sta našla prostor v številnih epskih pesnitvah, ki še danes črpajo vsebino ravno iz dogodkov v preteklosti. »No surrender« je znamenito geslo, ki si ga dandanes lastijo protestanti, podobno kot tudi »Apprentice Boys«, in skupaj z »Lundyjem« predstavljajo termine, ki so pogosti v vsakdanjem življenju in vplivajo na mišljenje in delovanje ljudi.

Dokončen poraz združenih Jakobovih čet je sledil bitki na reki Boyne, ki je bila 12. julija 1691. Ta datum se uvršča najvišje v hierarhiji praznikov protestantske skupnosti, saj je na ta dan Viljem Oranski dokončno porazil Jakoba II., ki se je zatekel v Francijo. Spora se je zatekel v Francijo. Spora se je zatekel v Francijo. Spora se je zatekel v Francijo.

Posledice dogodkov v 17. stoletju so bile za domačo katoliško populacijo katastrofalne. Ne le da se je številčno zmanjšala v poplavi tuje kulture, ki ji je vsiljevala drugačne modele mišljenja in ravnanja, temveč ji je taista manjšina kot nosilka te kulture odredila usodo in ji z rojstvom, avtomatsko, namenila vlogo drugorazrednih državljanov v deželi, ki je zgodovinsko-pravno nedvoumno pripadala staroselski keltski kulturi in katere neposredni potomci so bili irski katoliki. Tu že lahko govorimo o politiki Londona, ki si je od vsega začetka zadala nalogo, da reši problem Irse in si pokaže njeno prebivalstvo, če ne drugače s silo in vnaprej določenim čiščenjem večinskega katoliškega prebivalstva.

Razmere se v naslednjih stoletjih niso kaj dosti spremenile. Omeniti velja meščansko revo-

lucijo v Franciji leta 1789, ki je s svojimi ideali (egalite-fraternite-liberte) navdihnila nekatere redke irske intelektualce. Najznamenitejši je bil Wolfe Tone, protestant, ki je s somišljeniki vodil gibanje Združeni Irski (United Irishman). Njihov cilj je bil prekinitev vseh vezi z Anglijo, tem nikdar presihajočim virom naših grozodejstev. Njihov upor leta 1798 je bil od vsega začetka obsojen na propad, saj se je utapljal v idejah razsvetljenske Evrope in ni hotel sprejeti globoko zakoreninjenega sektantstva v irski družbi, ki se je opajala s katoliško zamero in protestantskimi strahovi.

Gibanje Združeni Irski je tako ostalo samo na papirju, ker ni doseglo bistvenega, ni namreč imelo za sabo ljudi. Kljub neuspehu pa je ravno to pretežno protestantsko združenje botrovalo razvoju nacionalistične politike.

Dogodki leta 1798 so prepričali vlado v Londonu, da si zagotovi neposredno kontrolo nad Irsko. Tako je leta 1801 nastala Zveza Združenega kraljestva Velike Britanije in Irske.

Velika lakota in posledice

Kar ni uspelo Angležem, je sredi 19. stoletja uspelo naravnim katastrofom, ki je povzročila veliko lakoto. Rastlinska rja je napadla krompir, tako da so vsi pridelki v letih 1845-1847 zgnili. Pri tem moramo upoštevati, da je od 8,5 milijona prebivalcev Irse 80% živel od zemlje in njenih pridelkov. Lakota je sledila še epidemija in pomagala zdesetkati prebivalstvo. Medtem ko je polovica prebivalcev stradala, je angleška vlada dovolila bogatim pridelovalcem, ki niso živeli samo od krompirja, da nemoteno izvažajo Irski potrebno hrano.

Tiste, ki jih ni sestradala lakota, je pokončala epidemija ali so se ob vsej brezizhodnosti začeli izseljevati. In to prvič v tako velikem številu. Izseljevanje je bilo največje ravno iz najrevnejših zahodnih prede-

lov, kjer je lakota pobrala najvišji davek. Do leta 1850 se je število prebivalstva razpolovilo in ni nikoli več doseglo magičnih 8 milijonov. Prebivalstvo zahodnih krajev se je v glavnem izselilo v ZDA, Kanado in Avstralijo, medtem ko so se prebivalci Ulsterja izseljevali v obetavna predmestja Belfasta. Naseljevali so se množično v določen mestni predel, ki ga je od protestantskega ločevala le ulica. Ta ulica je ostala mejni prostor in območje spopadov vse do današnjih dni. Na tem mestu se mi zdi potrebno, da s splošnimi ugotovitvami opredelimo odnos irskega nacionalizma do pojmov, ki so, lahko rečemo, konstitutivni elementi nacionalizmov današnjega časa.

Jezikovna razsežnost spopada

Protestantski naseljenci so v 350 letih vztrajanja na irski zemlji vnesli številne izboljšave (pri obdelovanju polj, denimo) tudi v življenje svojih osvojenih irskih sosedov. Angleška okupacija in vzpostavljen sistem politične in administrativno-upravne oblasti sta hote ujavljala prvine angleškega načina življenja, kulture in jim v stoletjih vzela enega pomembnih zunajnih elementov identifikacije – jezik. Galščina (irsko narečje keltskega jezika) je dolžna svoj umetno spodbujen razcvet romantičnim gibanjem 19. stoletja, ki so keltski jezik izrabljali v svojih programih.

Slednji so bili namenjeni le ozkemu krogu privrženec, ki so se zbirali po čitalnicah. V agitaciji za lastno državnost je rabil edino za zbiranje množic, ki jim je ponovno oživil jezik omogočil identifikacijo in v prvi vrsti prav razlikovanje od angleško govorečih sosedov.

Ozemeljska razsežnost

Na Severnem Irskem je težava v tem, da so Irski in Neirci tudi ozemeljsko med seboj manj ločeni kot večina etnonacionalnih skupin.

(Se nadaljuje)

Jerneja KATONA
Drago PINTARIČ

DROGE

KOT CIVILIZACIJSKO VPRAŠANJE

Z drugimi besedami: utečen stroj z nekakšno utečeno igro in zdi se, da tukaj ni videti interesa po korenitejših spremembah ali celo želja po dokončni rešitvi problema.

V najbolj mračni različici se povezuje med državno politiko in črnim trgovanjem z drogami kaže na docela neposreden način, kar poznamo iz izsledkov v Južni in Srednji Ameriki, kjer se je državni vrh financiral iz trgovanja z drogo. Precej dvoličnosti pa je mogoče pripisati tudi politiki ZDA, ki so na eni strani največji trg mamil z vsemi posledicami, ki iz tega izhajajo, na drugi pa so bile npr. z vojaškim voditeljem Noriega v Panami pripravljene obračunati šele, ko je šlo za navzkrižje geopolitičnih interesov, čeprav je znano, da se je ameriški trg z drogami oskrboval predvsem s tega območja.

V resnici pa to vprašanje ni niti malo enostavno, saj je pridelovanje kmetijskih kultur, kot sta mak in koka, iz katerih pridobivamo najbolj sporne droge, eden glavnih virov preživetja velikemu delu t.i. tretjega sveta. Ta se zato niti ne odziva na pritiske razvitih držav, ki jih problem drog najbolj prizadeva, zato zahtevajo od vlad držav pridelovalk, da uničujejo pridelke kmetov. (Resnica je namreč tudi takšna, da je samozvani general Khun Sa, ki nadzoruje »zlati trikotnik« na tromeji Burme, Tajske in Laosa, v zameno za ameriško finančno pomoč ponudil, da na »svojem« območju iztrebi pridelovanje maka. Bil je zavrnjen. Sicer pa Khun Sa meni takole: »Moje ljudstvo opij potrebuje za preživetje. Na vas, zahodnjake, je, da povpraševanje zmanjšate, sicer bodo otroci vaših otrok še vedno zasvojeni. Če Američani in Evropejci ne bi prišli sem, trgovanja z drogo ne bi bilo.«)

Navsezadnje so res prav razvite države tiste, ki pišejo pravila (neizprosne) igre v svetovnem gospodarstvu in so s tem prisilile prebivalstvo nerazvitih držav v edino donosno poljedelstvo, večinoma pa so tudi tiste, ki so v obdobju (neo)kolonializma neusmiljeno eksploatirale ravno te predele ter s tem povzročile kasnejšo (zdajšnjo) delitev na gospodarsko razvite in nerazvite.

Meje, ki se nam druga za drugo razkrivajo v današnji podobni svetu, pa le-tega ne delijo na dva sveta. Svet je še zmeraj samo eden, vsem skupen, hkrati pa je še pomembneje vedeti, da se razpoke ne izrisujejo na povrhnjici kot meje med civilizacijami, celinami ali kot državne meje, celo prav malo imajo opraviti z njimi. Zasekajo globoko, tako rekoč globalno. Pravzaprav nas po svoje (spet) povezujejo oz. nas osvobajajo zmoti, da smo kakorkoli razdruženi in nas silijo k iskanju novega skupnega mozaika sveta, lastnega vsem: »razvitim« in »nerazvitim«, »atomskim zvezdnim bojnikovom« in »t.i. preostankom izumrlih civilizacij«.

o bojim ujetim v skupni današnji trenutek. Navedki pa naj povedo, kako zelo so pravzaprav zarezale v nas same in razkrale temeljno stabilnost naših posamičnih eksistenc, saj smo tovrstne delitve brez pravega razmisleka večnoma sprejeli kot »narave«. Pri tem pa nismo slutili, da so zasekale tudi v posameznika, zložile njegovo dojemanje sveta ter lastne vloge v njem in ga napravile (še bolj) dovzetnega za zunanje strahove.

Razmejitev – od droge k drogami

Že v poglavju o zgodovini drog, ki je še vse zazrto v preteklost, se že nakazuje neka nadvse pomembna lastnost drog, ki pa dandanašnji morda ni dovolj poudarjena, vsaj v vsakodnevni rabi ne. V javnosti namreč živi stereotipna predstava o drogi, sicer različni po intenziteta, po načinu uporabe, deloma in že precej konfužno je navzoča še zavest o različnosti učinkovanja (in s tem v zvezi poljudna in opisna delitev na trde in mehke droge), sicer pa se strašljivi svet opoja zaokrožuje s pomoma droga in narkoman. Takšno razumevanje je napačno in škodljivo ter zavija k nepravilnim sklepom. Droga je namreč več, med njimi pa so bistvene razlike. Množica substanc, ki jih poznamo danes in se uporabljajo kot droge, je raznolika in možni so tudi različni načini delitve. V omenjenem poglavju je bila nakazana delitev na naravne in sintetično pridobljene droge. Vendar je možno droge deliti tudi drugače, npr. po njihovem delovanju na človeka, njegovo telo in zavest ali pa glede na posledice, ki se pojavijo po zdravstvenem stanju in v družbenem okolju.

Seveda pa je tu še posebno vprašanje, kako široko opredelimo krog drog in kako le-te delimo. V našem okolju je namreč nejasno vprašanje npr. alkohola in nikotina, ki sta po mednarodnih klasifikacijah prav tako uvrščena v neškodljivo družbo drog. Tako že v izhodišču vprašimo namesto na jasne preglednice na vprašanje, ki kažejo na to, da fenomen drog niti malo ni akademsko jasna tema, vezana na nekaj zloglasnih in ožigosanih substanc, ampak s svojo najpoglavnejšo in najnevarnejšo posledico – zasvojenostjo oz. zasvojenostjo – cilja na nas same.

Če torej najprej upoštevamo prav to lastnost drog, namreč njihovo povzročanje telesne in duševne odvisnosti, bomo k tej skupini prišli: duševne odvisnosti, bomo k tej skupini prišli: opijate (heroin, morfin, opij, metadon), kokain, crack, barburate, amfitamin, pomirjevala, kanabis (marihuana, hašiš, hašišovo olje) ter psihotropne droge (alkohol, nikotin). Med drogami te skupine sta dve, ki bi ju lahko poimenovali kar sama esenca čutnega zadovoljstva – heroin in kokain (v novejšem času še crack).

(Dolje prihodnji)

NADA,

Ferdo Godina VRNI SE 24

s Frčkom ne gre več, vendar pa se je nenadoma pojavila s človekom, ki ima sive lase.

Tomc je sedel za mizo, kakor hitro mu je Sonja rekla. Tudi Nada je ostala, čeprav je že mislila oditi.

»Ste zdravi, babica?« je vprašal Tomc, ko je Sonja šla po pijačo.

»Noge mi več ne služijo in kolk imam zanič. Pred leti sem padla.«

»Če lahko vprašam, koliko let tlačite zemljo?«

»No, pa res tlačim zemljo, odkar sem se postavila na noge. In sicer že pred osemdesetimi leti.«

»Jaz jih imam pa petinšestdeset.«

»Mladi ste še,« je menila babica in si dala opravek na štedilniku.

»Vi pa ste poročeni,« se je obrnil k Nadi. »Lepo, da ste ostali doma v Orlovčaku.«

»Dom je le dom,« je dodala babica.

»Hišo imamo,« je rekla Nada.

»Seveda, kot vsi; enonadstropno?« se je smejal Tomc.

»Ne, dvonadstropno,« se je nasmešnila Nada.

»Ljudje božji, kaj pa mislite,« je drolil Tomc že sredi živahnega razgovora. »V vasi ne bi smela iti nobena hiša v nadstropje.«

Bistra je kot Sonja, je pomislil Tomc o Nadi. Tako kot Danijel Dominko. Vseč mu je bila družina, v katero je padel, ne da bi pričakoval. Navezati se na ljudi je brez uspeha poizkušal povsod. Tu se znenada počuti domače. Nobena izmed teh treh žensk ga ne gleda drugače, kakor si sam dela mesto v njihovi notranjosti. Počutil se je za hip čist, prerojen, brez poprijetega političnega greha, še večjega, kot ga je zagrešil Adam v raju. Babica je prijetna starka, Nada ima v sebi nekaj tiste domače, blesteče pameti kakor Sonja.

Prišli so v kuhinjo Sonjini in Nadini otroci, ki so se igrali nekeje

zunaj na travnikih. Nada jim je vsem namazala na kruh zaseko. Tomcu se je zdela nenavadno mirna. Prijetno je znala reševati vsak problem, ki so ga prinesli s seboj otroci. Kot so otroci viharno prišli, tako so s kosi namazanega kruha spet odšli. Sonja pa je postavila na mizo vino z radensko. Tako je bil Tomc sredi družinskega življenja, kakršno si je najbolj želel.

Sonja je nalila kozarec. Tomca je Nada presenetila, ker je dvignila kozarec, ga prinesla k njegovemu, se ga samo z robom dotaknila, nato junaško nagnila, da je v njem malo ostalo. Ta domačnost je Tomca prijeto presenetila.

Babici je bil všeč. Sama mu je omenila, da bi o svojem življenju lahko napisala debelo knjigo.

»Ko pridem drugič, boste pripovedovali.«

Blížal se je večer; Tomc je vstal in vsem trem ženskam stisnil roko. Vesel je bil, saj je čutil, da so v tem kratkem času nastale med njimi tople vezi.

8

Jaklinov Rudi ni mogel skriti, da se izogiblje Mirka. Prenašal je to sramoto. Avto je dal popraviti, plačala pa od Mirka ni zahteval. Hodil je v službo po kolni poti, ki je šla zunaj vasi po gozdičku in je tako prišel nekoliko po ovinku do avtobusne postaje.

Ob robu gozdička je na samotnem kraju stala Matjašecova hiša. Pri Matjašecovih so mladi odšli od doma, njihova že nekaj let ločena mati Vlada pa je tu živela sama. Vlada je vedela, zakaj je Rudi začel hoditi po tej stranski poti mimo. Ko je delala v gredah, sta si rekla kako besedo o vročini, o suhi ali dežju, čeprav bi se Rudi tudi temu najrajši izognil. Nada je namreč Vladi prav tako kakor strini Trezi in še nekaterim drugim v Orlovčaku s svojo mogočno mehanizacijo opravljala vsa poljska dela. Zato bi se lahko zgodilo, da bi v tem času, ko je bil Mirko doma, zagledal na Vladinem dvorišču s traktorjem prav njega.

Kljub temu pa se je začelo dogajati, da se je Vlada znašla v gredah ali na dvorišču bolj pogosto. Od vremena sta prišla na to, kaj ona počne doma in kaj on dela v tovarni, dokler ni pri dvoriščnih vratih začel postajati. Vlada je bila med redkimi ljudmi, ki so se z Rudijem sproščeno pogovarjali, medtem ko so bili vsi drugi zaradi spora z Mirkom z njim zavrti. Bila je starejša od njega. Zato si je predstavljala, da ga razume z neko posebno resnobo, ki mu je bila v tistih časih neznanoska potrebna.

Postajanja pri dvoriščnih vratih se je prav tako navadil, kakor se ga je svojčas navadil pri Nadi. A med temi srečavanji je bila velika razlika. Nado je imel neznanosko rad, Vlada pa ga je pritegnila predvsem s svojim razumevanjem. Če nista govorila, ko je šel na delo ali pa z dela, se je že čutil praznega.

Opazil je, da se je Vlada začela celo drugače oblačiti. Robce za na glavo si je zamenjavala bolj pogosto. Največkrat si jih je zvezala nazaj, da so se ji videli končki ušes, na njih pa so se bliskali uhanj. Včasih si je oblekla karisto krilo, ki ni spadalo ravno v grede. Potem spet belo bluzo, ki je žarela od čistote. Te majhne spremembe so napovedovale, da se bo njegova hoja mimo hiše po vseh verjetnostih kdaj nehala tudi v hiši.

Nekega dne ga je presenetila. Ko se je ustavil, je stopila k ograji. Videl jo je od blizu. Oči so se ji svetile, lica je imela od sonca porjavela, izpod rute so se ji na čelu ponujali bujni kostanjevi lasje. Bila je močne postave, z obilnimi prsmi. Vtis, ki je nanj napravila od blizu, je bil vznemirljiv. Odpirala mu je na stečaj vrata v svet, ki ga je vedno občutil pri ženski, kadar je vzbudila v njem globlje zanimanje.

»Nič me ne briga, Rudi,« je govorila bolj potihem in preletela z očmi okolico, čeprav tega ne bi bilo treba, ker je hiša stala ob gozdu na samem in je bila pot prazna. »Kreslinov Mirko me je srečal, ko sem danes šla v trgovino.«

Rudi je zardel, v prsih ga je stisnilo. Vlada ni čakala, kakor da ga razume, kaj se v njem dogaja in je nadaljevala:

»Vprašal je, če ti res hodiš v službo mimo naše hiše. Rekla sem mu, da nič ne vem, da mimo naše hiše ne hodiš.«

Rudi ni vedel, kako bi ji pokazal, da ji je hvaležen. Kako se je postavila zanj, čeprav se do sedaj niti z besedo nista dotaknila. Nade ne Mirka. Pokazalo se je, kako njegovo nesrečo kljub temu spremlja. Bilo je neizgovorjeno, a zato še toliko več vredno.

Vlada ni govorila odkrito samo zato, da ga ščiti, v njeni naklonjenosti je bilo več. Bila je zaupljiva na tisti način, ko se zavzame sproščajo in si postajata moški in ženska na poseben način blizu. Taka navezanost je ponavadi neolopčljiva od ljubezni. Ljubezen pa je bila skrita le v Vladi. Rudi je čutil do nje le hvaležnost.

»Lahko pridem zvečer? Se bova takrat več pogovorila,« je rekel v zadregi.

»Za božjo voljo, ne hodi. Ne zaradi Mirka, zaradi ljudi.«

»Nihče me ne bo videl.«

Kaj ga ne bo videl! Ni teme, ki bi skrila pred ljudmi kakor skrivnost. To sam najbolj ve. Govori nesmisel. Želela pa si je, da pride. Če pride, bo njena hiša, sicer pogreznjena v samotni, spet oživila. Ne, sploh je bila otročja in je komaj skrila veselje, da bi prišel. Kakor da bi se Rudiju nenadoma začelo muditi in bi pred Mirkom bilo treba bežati, se je odlepil od ograje in še rekel, da zvečer pride.

Kako je Vlada sprejela to odločitev! Vse pri hiši je bilo treba premakniti na pravo mesto. Nobena reč ni bila tam, kjer bi morala biti. Pometala je, brisala prah, zmetla pajčevine, poskala najpogostejši prt in najraje bi zamenjala hišo, svojo staro hišo z novo.

Psa je zaprla v hlev, v katerem že dolgo ni bilo krav. Stikal je po podu, nastlanem s starim suhim listjem ter drsel z nosom po konjih pod razpadajočimi jaslami in iskal podgan. Ni si pripravila večerje, ker ji ni bilo za jed. Ni se mogla odločiti, ali naj vrata v spalnico zaklene. Ne. Odklenjena jih bo pustila, naj pride čimbolj neopazno.

Potem je čakala. Koliko časa že ni nikogar tako dolgo in mladostno v zadregu. To čakanje pa je polno moči, v kateri imata razum in čustvo enako moč. Vse je premišljeno, pa vendar je v tem močnejša želja po ljubezni. Po ljubezni? Kaj bo lagala sama sebi! Dejala, ki ji je imel, lepota, razdejana ljubezen z Nado, vse mu je dajalo nik.

še večjo privlačnost.

(Nadaljevanje prihodnji)

kronika

Zgodilo se je...

Telegraf in ponedeljkovo časopisje so prinesli dramatično vest o 12 mrtvih na slovenskih cestah v petek, soboto in nedeljo. Časni davek je večji še za eno žrtev. Mrtvih je torej 12! Število, ob katerem človeka zmrza.

Torčilo, ki nam ga je posredovala uprava za notranje zadeve o pomurski žrtvi, je izšlo iz tiskarne v nedeljo, 25. maja, ob 18.50 se je na lokalni cesti v naselju Košarica zgodila prometna nesreča, v kateri je umrla peška kolesarica N. Vanjo je med vožnjo po levi strani ceste trčil v avtomobil avta Štefan X.

Ena iz niza 12 nesreč, katerim izidom se je pripetila v Mlini Pomurja. V soboto se je namreč Stanislav G. iz Hajoš v osebnem avtomobilu peljal iz Ormoža. V Cvetkovcih pri domačini K. iz Cvetkovcev.

Kriminalna zgodba

Hanzeka naj bi skrivaj prekopal

5. maja letos so na ljutomerskem pokopališču pokopali 73-letnega Janeza Novaka - Hanzeka iz Nunske Grabe. Položili so ga v grob, ki sta mu ga izbrala sinova Janko, pri katerem je Hanzeka stanoval, in Stanko, ki ima dom v Okoslavcih. Pred pokopom pa je pri Novakovih v Nunki Grabi zabrnel telefon. Oglasila se je botra Marta Podgorelec iz naselja Hardek pri Ljutomeru, da je ob obisku Ljutomeru stopila na pokopališče, da bi pokojniku prižgala svečo, a na tistem grobu, kjer so pokopali botra, stoji neki drugi križ. Nekako v istem času je na pokopališču šel sin Stanko, da bi se poklonil dobremu očetu in grob položil cvetja; tudi on je naletel na tuji grob. Kaj se zgodilo?

Po uradni verziji dogodka ni bilo v ljutomerskem komunalnem stanovanjskem posredništvu »zastrižila« tožbe, s katerimi je zagrozila dejanska lastnica groba, v katerega so pokopali Hanzeka. Voda pokopališča je sicer po uradni verziji, da je ta ženska oglasila, da je pokopnikovega sinu

poslednjega počivališča, ki je 35 metrov vstran, pokopnika naj bi odkopali in njegove posmrtni ostanke prenesli v nov grob. To naj bi storili »skrivaj«, saj noben od pokopnikovih svojcev ni vedel za dan, kaj šele uro prekopa.

Mesto, ki sta ga pokopnikova sinova v maju izbrala za očevo počivališče, je bilo zane-marjeno. Tudi kovinski križ je bil podrt in deloma preraščen s travo. Zdaj, ko se je oglasila lastnica grobišča, križ stoji pokonci in je zabetoniran. Zemlja na grobu je sveže prekopana. Na drugem koncu pokopališča, kamor naj bi prekopal Hanzeka, je grob rodbine Rek, kjer

del trebuha. Hudo ranjenega so prepeljali v bolnico, napadalca pa so policisti pridržali do iztrezitve. Podali pa bodo seveda ovadbo javnemu tožilcu.

Neznanec je vlomil v osebni avto, ki ga je Franc B. parkiriral pred diskotekom v Noršinci pri Ljutomeru, in ukradel avtoradio, vreden 20.000 tolarjev. Policija iz Ljutomeru poizveduje za storilcem.

Predzadnjo sredo okrog 22.15 je prišlo do požara na gospodarskem poslopju Štefana A. v Moravskih Toplicah. Poleg ostrejša je zgorelo več ton sena in slame ter kmetijsko orodje.

V petek so policisti oddelka kriminalisti UNZ Murska Sobota ob Muri med Radenci in Hrastjem-Moto odkrili velik nasad indijske konoplje, v katerem je bilo kar 750 rastlin, visokih

celo do 4 metre. Nasad so posekali in komisijsko uničili.

Na podstrešju stanovanjske hiše Štefana V. iz Žižkov je v soboto ob 18.30 nenadoma zagorelo. Brž so ugotovili, da so ogenj zanetile iskre, ki so pršele od varilnega aparata, s katerim so varili na strehi stanovanjske hiše. Kljub hitri intervenciji domačih gasilcev je škoda vendarle za 250.000 tolarjev.

Tam, kjer so imeli trgatve v prejšnjih dneh, mošt že vre; drugod, kjer bodo grozdje trgali ob koncu tedna, pa bo prav tako kmalu »brbotalo«. Bodite previdni. V Spuhlji blizu Maribora je v soboto zaradi visoke koncentracije ogljikovega dioksida, ki je nastal v kleti pri vrenju mošta, Marija H. izgubila zavest in padla. Od tam jo je hotela rešiti Vera H., ki pa se je prav tako zastrupila in nezavestna obležala v kleti. Še sreča, da so bili v bližini sosede, ki so ženski rešili iz kleti in poskrbeli za prevoz v bolnišnico. Dobro je biti dober s sosedi! Š. S.

Poroke

V OBČINI MURSKA SOBOTA SO SE POROČILI:

Slavko Berke, ekonomski tehnik, iz Puzevec in Darja Bergles, absolventka prava, iz Puzevec; Vitomir Fujs, elektrotehnik, iz Predanovec in Darinka Džuban, kuharica, iz Sodšinec; Branko Šeruga, keramik, iz Murske Sobote in Inge Lapoš, upravna tehnika, iz Murske Sobote; Stanislav Polajner, študent metalurgije, iz Mežice in Vesna Vučak, studentka veterine, iz Puconec; Robert Roudi, socialni delavec, iz Brezovec in Bernarda Pintarič, profesorica geografije in zgodovine, iz Salamenec; Robert Perš, tonski tehnik, iz Puconec in Tadeja Pertoci, upravna tehnika, iz Kroga; Anton Hauko, kmetijski tehnik, s Petanjec in Danijela Štibar, ekonomska tehnika, iz Bakovec; Dušan Baler, kmetijski tehnik, iz Kušanovec in Simona Ogorevc, administrativna tehnika, iz Murske Sobote; Oto Emberšič, serviser, iz Rakičana in Nada Zakoč, natakara, iz Šulinec; Renato Perša, strojni tehnik, iz Ižakovec in Jožefa Baša, strojna tehnika, iz Beltince; Alojz Kous, kmetijski tehnik, iz Bakovec in Irena Horvat, kmetovalka, iz Gančan; Tomaž Mesarič, lesni delavec, iz Ižakovec in Renata Bico, živilska tehnika, iz Ižakovec. ČESTITAMO!

Prispevki za boj proti raku

Pomurskemu društvu za boj proti raku so darovali: Marija Berglez iz Salamenec (namesto cvetja na grob Marije Zrinski) 3.000 tolarjev; družina Žekš iz Murske Sobote (namesto cvetja za pokojnega očeta Stanka Kovačiča) 5.000 tolarjev; Krajevna skupnost Partizan (namesto cvetja za pokojnega Ivana Debelaka) 2.000 tolarjev; 313. brigada Ženskih oblačil Mure (namesto venca za pokojnega očeta sodelavke Regine) 7.000 tolarjev; 315. brigada Ženskih oblačil Mure (namesto venca za pokojnega očeta sodelavke Kristine) 6.000 tolarjev; delavci Creditanstalt banke (za pokojnega Stanka Kovačiča) 6.000 tolarjev; Irma Sever iz Puconec (namesto cvetja za pokojnega očeta Štefana Šeruga iz Pečarovec) 3.000 tolarjev; Dragica Petrovič z družino iz Nemčevac (namesto venca na grob pokojnega Franca Šeruga) 5.000 tolarjev; Pomurska založba (namesto venca umrli Silvi Hradil) 12.000 tolarjev; Kajetan Kovič (namesto cvetja na grob Silve Hradil) 5.000 tolarjev; Vlado Sagadin iz Murske Sobote (namesto cvetja za pok. Silvo Hradil) 5.000 tolarjev; družine Bačić, E. Horvat, Sukić in Šeruga (namesto cvetja na grob pok. Staneta Kovačiča) 8.000 tolarjev; PTT podjetje Murska Sobota (namesto cvetja za pok. Jožeta Barbariča iz Dolencec) 8.000 tolarjev; uprava Zdravstvenega doma Murska Sobota (namesto cvetja za pok. očeta Marije Gomboc iz Rakičana) 3.000 tolarjev; OO SVIZ Murska Sobota (namesto cvetja za pok. Marjeto Miholić iz Murske Sobote) 5.000 tolarjev; sindikat Agromerurja (namesto cvetja za pok. sodelavca Martina Sraka iz Lipovec) 3.000 tolarjev; sindikat Agromerurja (namesto cvetja na grob pok. očeta sodelavca Ivana Dominka iz Crenšovce) 3.000 tolarjev; sindikat Agromerurja (namesto cvetja na grob pok. očeta sodelavca Mirka Gomboca iz Borejc) 3.000 tolarjev; sostanovniki v ulici Staneta Rozmana v Murski Soboti (namesto venca na grob pok. Silve Hradil) 7.200 tolarjev; OO SVIZ OŠ Puconci (namesto cvetja na grob očeta Anice Bakan) 3.000 tolarjev; delavci gostišča Zvezda Beltinci (namesto venca na grob Klare Lovrenčič iz Renkovec) 6.500 tolarjev; družina Štefana in Ludvika Novak iz Puconec (namesto venca na grob pok. očeta Vilme Časar iz Puconec) 3.000 tolarjev; OO SVIZ OŠ Puconci (namesto venca na grob pok. očeta Vilme Časar) 3.000 tolarjev; OO SVIZ Puconci (namesto venca na grob pok. mame Marije Škeriak iz Puconec) 3.000 tolarjev; Geodetska uprava Murska Sobota (namesto cvetja za pok. upokojenko Smiljo Vulinec iz Murske Sobote) 5.000 tolarjev; sindikat Uprave občine Murska Sobota (namesto cvetja za pok. upokojenca Franca Šečka iz Murske Sobote) 3.000 tolarjev; Ivanka Golenko, Tomičeva ulica 27. Murska Sobota (prostovoljni prispevek) 7.000 tolarjev.

Vsem prisrčna hvala za darovani denar, ki ga bodo uporabili za nakup opreme za zgodnje odkrivanje rakastih obolenj!

Prometna varnost

Otroci v prometu

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije umre na svetu vsako leto 700.000 ljudi zaradi nesreč z motorji, osebnimi avtomobili, avtobusi in tovornjaki. Poleg tega je v teh nesrečah letno poškodovanih med 10 in 15 milijoni ljudi. Prometne nesreče dosegajo razsežnost najhujših epidemij in so na vrhu med vzroki za smrt ali hude poškodbe.

V Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Slovenije ugotavljajo, da je prometna varnost v Sloveniji slaba in sodimo na dno lestvice evropskih držav. Tako smo v letih 1970-1993 izgubili v prometu 13.781 ljudi (od tega 1.390 otrok in mladostnikov!) in imeli 218.787 poškodovanih. Po letu 1979, v katerem je bilo najhujše, saj so slovenske ceste terjale kar 735 življenj, se stanje prepočasno izboljšuje. Vsako življenje je dragoceno, zgrozi pa se človek ob smrti otroka oziroma mladostnika. V 20-letnem obdobju je največ mladih (do 18. leta starosti) umrlo 1972. leta (81), v tem desetletju pa se je število k sreči znižalo: 1990: 61, 1991: 43, 1992: 43, 1993: 34, do konca avgusta letošnjega leta pa je na slovenskih cestah ugasnilo že 43 mladih življenj, kar kaže, da se je stanje začelo spet slabšati. Veliko žrtev je bilo med potniki v osebnih vozilih, in to kljub akcijam za boljše

zaščito otrok z varnostnimi sedeži in uporabo varnostnih pasov. So namreč vozniki, ki otroke še naprej vozijo na sprednjih sedežih, celo na kolenih starejših, kar sicer pogosto vidimo na »krajših« voznjah, na primer v vrtec in iz njega domov.

Bo nedavna akcija Varne poti, ki so jo izvedli v prvih dneh novega šolskega leta, kaj pripomogla k večji varnosti otrok? Želimo si, da bi bilo tako. Tedaj so otroke opozarjali na najnevarnejša mesta na poteh v šolo in prikazali pravilno ravnanje pred prehodi za pešce. Opozorilna akcija pa je bila namenjena tudi starejšim, staršem, voznikom in vsem drugim, ki moramo prispevati svoj delež za večjo varnost v prometu. Sicer pa je mogoče pričakovati, da k temu kaj prispeva tudi 16.500 voznikov, ki so podpisali častno izjavo, in jih tudi to dejanje obvezuje k upoštevanju prometnih predpisov. Š. S.

POŽAR - V noči na začetku prejšnjega tedna je nenadoma zagorelo staro stanovanjsko in gospodarsko poslopje Antona Boraka v Murski Soboti in Stari ulici 1. Po prvih ocenah je škoda za 1.500.000 tolarjev. Poslopje je bilo sicer dotrajano, stalo je med stanovanjskimi bloki in bilo zaradi neurejenosti dlje časa kamen spotike. Policisti in kriminalisti domnevajo, da je bil na delu požigalec. - Fotografija: Š. S.

Posebne reševalne enote

V okviru občinske organizacije civilne zaštite in občinske gasilske zveze delujejo v lendavski občini posebne enote za reševanje ljudi in dobrin iz vode. Te enote so bile ustanovljene predvsem zato, da se zagotovi varnost ljudi ob naravnih nesrečah, zlasti ob poplavih.

Te enote so ustanovljene pri gasilskih društvih v Bistrici, Gaberju, Petišovcih, Kapei in Pince-Marofu. Vsako leto v mesecu požarne varnosti se te enote srečajo in pokažejo svojo usposobljenost reševanja iz vode. Letos je bilo to srečanje v Petišovcih ob tamkajšnji gramoznici. Največ znanja so pokazali reševalci iz Bistric. V lendavski občini obstajajo tudi druge reševalne ekipe, zlasti tiste, ki odpravljajo posledice razlija nevarnih snovi. Takšna enota dela v okolici naftne. Gasilci so se v lanskem letu urili tudi v gašenju gozdnih požarov in zmetke teh enot že imamo v Kobiliu in Dobrovniku.

MORAVCI - Krajevna skupnost Mala Nedelja želi skleniti dolgoročno najemno pogodbo za tamkajšnje termalno kopališče, ki je v njeni lasti. Šlo naj bi za 50 ali več let. To je tudi interes sedanjega najemnika Janeza Kosija. Potrebno pa je ugotoviti, kako je s koncesijo glede vrtnice, ali je KS tudi lastnik vseh zemljišč in kakšne so dejanske možnosti za razvoj turističnega kmetijstva v okolici. Še pred sklenitvijo najemne pogodbe pa bo najbrž potrebno pripraviti tudi ureditveni načrt za to območje.

KRIŽEVCI, MALA NEDELJA - Če se bodo uspešno končali dogovori z zobozdravnikom Pogačičem in Nemcem, bodo prihodnje leto odprli v enem in drugem kraju zasebni zobozdravstveni ambulanti (za odrasle), ki bosta delovali na podlagi koncesijske pogodbe. To bi bila vsekakor zelo dobrodošla pridobitev za krajane, da se jim ne bi bilo treba še dalje voziti v Ljutomer. Vprašanje pa je, ali si bosta omenjena interesenta uspešno zagotovili dovolj denarja za ustrezno opremo ali pa bo bodo morda plačali iz občinskega proračuna (vsaj rentgen), koncesionarja pa po tem zaračunavali uporabnino. O tem se bo treba še dogovoriti.

Zbral: J. GRAJ

šport

Odbojarski klub Vigros Pomurje MS

Sobočani računajo na najvišje mesto

Odbojarski soboški klub Vigros Pomurja se že od začetka avgusta pripravlja na novo tekmovalno sezono v prvi državni A-ligi pod strokovnim vodstvom trenerja Jureta Čopija, pomočnika Romana Ratkaja in tehničnega vodje Borisa Cipota. Avgusta so vadili dvakrat dnevno, sedaj pa enkrat tedensko. En teden so bili tudi na skupnih pripravah v Murski Soboti. Za seboj imajo že tudi vrsto težkih prijateljskih tekem, ki so jih priložila Železničarjem iz Osijeka, Varaždinom, Mariborom, Mladostu Monterjem iz Zagreba, VKP Bratislavo, ki so med najboljšimi v svojih državah. Včeraj pa so že tudi odigrali prvo prvenstveno tekmo v prvi ligi. Moštvo Vigrosa Pomurja iz Murske Sobotice je okrepil Mijo Vuković, dosedanj član državnega prvaka Salonita iz Kanala. Z njegovim pridružitvijo se pri Vigrosu Pomurju spremenil tudi način igranja. Pri igri se ugotavlja, da je s prihodom Vukovića moštvo precej močnejše. Vse pravo vrednost pa bodo odbojkarji Vigrosa Pomurja iz Murske Sobotice pokazali že v soboto, 1. oktobra, ko bodo v telovadnici OŠ III. Murski Soboti odigrali prvo tekmo za pokal Evropske odbojarske federacije s španskim moštvom Unicaja Almerija. Čeprav vedo o nasprotovanju, je gotovo, da gre za izjemno močno ekipo, saj v njej igra brazilski reprezentant ter trije reprezentanti Španije. Španska reprezentacija je na olimpijskih igrah v Barceloni zasedla osmo mesto, torej je močnejša od slovenske. Od evropskega tekmovanja si Murski Soboti ne obetajo veliko, temveč želijo preveriti le svojo pripravljenost. Veliko večje želje Sobočanov pa so v državnem prvenstvu in v pokalu Slovenije, kjer računajo na najvišje mesto.

Feri Maučec

Odbojarski klub Ljutomer

Ostati v ligi

Pri igri tekmovalnih dosežkih v minulih treh sezonah so odbojkarji Ljutomer pred doslej največjo preizkušnjo, saj bodo prvič v tridesetletni zgodovini odbojarskega športa v Prlekiji nastopili v najelitnejši – prvi A-ligi. Zato si vodstvo kluba in igralci ne delajo iluzij o visoki uvrstitvi med moštvoma, kot so Olimpija, Vigros, Kamnik, Pionir in Žirov. Trener Drago Drevenšek trezno in realno ugotavlja, da bo letos tekmovalni soboški klub Vigros, preostale ekipe pa so bolj ali manj enakovredne in jih bo moštvo premagljivo. »Sicer pa bo prvenstvo dolgo in naporno, saj je končni razplet zelo težko napovedovati,« pravi Drevenšek. Ljutomer v letošnji sezoni okrepil ljubljanski Matjaž Šiftar, državni reprezentant, ki je nazadnje igral za tretjeligaša Portorož. Gre za dobrega igralca, kar pomeni pomembno pridobitev za Ljutomer. Po enoletnem premoru se v moštvo vrača Mitja Šumak. Vsi drugi igralci pa so ostali v klubu. V pripravljalnem obdobju je imel trener Drevenšek obilo težav z igralci, saj skoraj na nobenem treningu ekipa ni bila komaj polna. Razlog so službene in študijske obveznosti ter poškodbe. Zaradi tega je bilo odigranih malo prijateljskih tekem, odpadlo pa je nekaj igralcev. Avstrijec. Težave pa so nastale tudi s pokrovitelji, saj morali niti niti skupnega jezika. O usodi ljutomerske odbojke bodo morali odločiti Ljutomerčani sami. Če bodo želeli imeti moštvo na najvišji ravni, bo potrebno poiskati vir sredstev – skoraj zagotovo v lastni okoliščini.

Niko Šošarič

OK Claudia shop Beltinci

Ponoviti lansko peto mesto

Odbojkarji Claudie shopa iz Beltincev so začeli s pripravami za novo tekmovalno sezono v drugi državni odbojarski ligi 20. avgusta pod vodstvom trenerja Ludvika Janže in pomočnika Robija Gruškovnjaka. V prvi ligi bodo tekmovali v domači telovadnici, odigrali pa so že tudi nekaj prijateljskih tekem. V igriškem kadru je prišlo do precejšnjih sprememb. Z igriščem so prenehali Darko Horvat, Borut Prelog, Stefan Klement in Mirna. Moštvo pa so okrepili: Darko Žalik in Dane Vnuk, ki sta prišla iz prvotnega Vigrosa Pomurja iz Murske Sobotice, ter Robert Fišer, ki je doletel igral za tretjeligaša Radence. Želja Beltinčanov je, da bi v letošnji lanskoligovni uvrstitvi, to je peto mesto. Glede na okrepitve je težko uvrstitev tudi mogoče pričakovati.

OK Žibrat Ljutomer

Uvrstitev v sredino lestvice

Odbojkarice Žibrata iz Ljutomer bodo prvič sodelovale v drugi državni ligi. Bernarda Sukić iz Polane, stebler ljutomerske ekipe v prejšnji sezoni, je prenehala igrati in bo trenirala drugo ekipo Žibrata. Z igranjem je prenehala tudi Manuela Rudolf, ki se bo posvetila strelškemu športu. Moštvo pa sta okrepili dve igralci, ena iz Slovenije, druga iz Rusije. Da bi se ekipa čim bolj pripravila za novo tekmovalno sezono, so angažirali novega trenerja, priznanega odbojkarja Zorana Kolednika iz Maribora. Odbojkarice Žibrata so bile na petdnevnih skupnih pripravah na Lisci, odigrale pa so že tudi več prijateljskih tekem. Želijo si, da bi osvojile mesto v sredini lestvice. (NS)

ŽOK Sobota

Boljše kot lani

Odbojkarice Sobotice iz Murske Sobotice se že od začetka avgusta pripravljajo na tekmovalno sezono v drugi državni ligi pod strokovnim vodstvom trenerja Janka Hochsteterja in pomočnika Ivana Hochsteterja. V začetku se bodo dvakrat tedensko, sedaj pa trenirajo trikrat tedensko v telovadnici Mura. Odigrale so že tudi nekaj prijateljskih tekem, uspešne pa so tudi na mednarodnem ženskem odbojarskem turnirju v Sombotelu. Moštvo se je uvrstilo na prvo mesto. V igriškem kadru ni prišlo do sprememb, vendar so pritegnili le pionirsko reprezentantko Petro Mörce. V novi sezoni upajo na boljše uvrstitev kot v prejšnji sezoni, ko so se uvrstili na peto mesto in za eno mesto zgrešili prvo B-državno ligo. Soboške odbojkarice v novi sezoni ne bodo več tekmoval pod imenom Pomurske Sobotice, temveč pod imenom Sobota.

Odbojka

Ljutomerčanke tretje

V Ljutomeru je bil ženski odbojarski turnir. Sodelovale so štiri ekipe. Rezultati: Žibrat Ljutomer : Bendikt 2:1, Žibrat : ATSC Gradec 1:2 in Žibrat : Krogan 1:2. Odbojkarice Žibrata iz Ljutomer so zasedle tretje mesto. (N. Šošarič)

Motokros

Memorial Bena Ščapa

Na avtomobilski postaji v Murski Soboti je bilo 7. tradicionalno tekmovalno Memorial Bena Ščapa. Sodelovalo je 33 motokrosistov, ki so se sprenostnih voznjakh. Posebne pozornosti je bil deležen državni prvak Edi Berden. Rezultati – do 125ccm: J. Habot, 2. Pinter, do 750ccm: 1. Števanec, 2. Lopert, 3. Zakšek, nad 750ccm: 1. Slavinec, 2. Benko, 3. Ščap. Tekmovanje je pri gledalcih ostalo precej zanimanje. (T. Gider)

Moravske Toplice

Odprli športno-rekreacijski park

V Zdravilišču Moravske Toplice so pretekli teden odprli športno-rekreacijski park, s čimer so zaokrožili paleto zdraviliško-turnistične ponudbe z bogato športno-rekreacijsko vsebino. Zgrajen je bil večnamenski plato z umetno travo, ki je že tretje igrišče z umetno travo v Prekmurju. Na tej površini z umetno travo je mogoče hkrati urediti: 3 teniška

igrišča, 3 igrišča za badminton, igrišča za košarko, roketni mali nogomet ter odbojko. Na igrišču pa je možno igrati tudi nogomet in hokej na travi. Zgrajene so bile tudi tribune za 500 gledalcev in urejen avtomatski namakalni sistem. Večnamenski plato z umetno travo je tudi opremljen reflektorji za nočno igranje. Športno-rekreacijski park je stal okrog 62 milijono

nov SIT. Novi športni objekt je pomembna pridobitev za zdravilišče in širšo okolico.

Po otvoritvi je bila na novem igrišču z umetno travo nogometna tekma med športnimi novinarji Slovenije in Pomurskimi direktorji. Zmagali so novinarji s 3:2. Strelci golov so bili: Vekić, Bobovec in Obrez za novinarje ter Bencik in Korošec za direktorje.

Na novem igrišču z umetno travo je bil tudi košarkarski turnir. Rezultati: IPC Sebeborci : Maraton 52:27, Sobota: Polje (Ljubljana) 38:35, Maraton : Polje 32:57, Sobota : Sebeborci 46:44, Polje : Sebeborci 32:26 in Sobota : Maraton 32:31. Najboljši strelci so bili: Ilić (Ljubljana) 32, Juteršnik (Sobota) 27 in Gomboc (Maraton) 26 košev. Zmagala je Sobota (veterani) pred Poljem, IPC Sebeborci in Maratonom (Radenci).

Nov športni objekt v Moravskih Toplicah

Badminton

Kocmutova tretja

V Trebamem je bilo tekmovalje v badmintonu za dečke in deklice do 12 let. Sodelovalo je 32 fantov in 19 deklet. Med njimi so bili tudi tekmovalci Mladosti iz Lendave in dosegli naslednje uvrstitve. Pri deklicah je bila najuspešnejša Kocmutova, ki je zasedla tretje mesto. Djurkačeva je bil deveta. Med fanti pa bil Novak šesti, Ketter deveti in Skledar trinajsti.

V Lendavi pa je bil prvi republikanski B-turnir za člane in članice. Sodelovalo je 28 igralcev in 15 igralki iz 9 klubov. Med dekleti je bila Sanja Nagy šesta, Mirjana Nagy osma, Karina Sekereš pa petnajsta. Med dečki pa se je Török uvrstil med 17. do 21. mesto. (VS)

KK Pomurje

Igrati v končnici prvenstva

Košarkarice Pomurja iz Murske Sobotice so začele priprave za novo tekmovalno sezono v drugi državni ligi v začetku avgusta pod vodstvom trenerjev Zlatka Tibauta in Ruslana Kovačeva. Vadile so dvakrat dnevno, zadnji teden v avgustu pa so bile na skupnih pripravah na Rogli. Moštvo sta okrepili Ukrajinka Svetlana Sokolan in Natalija Novak, ki je igrala za Comet. Obe igralki bosta ob izkušenih Drožinovi, Zadržnikovi in Karovi vključeni v solidno peterko. Za Pomurje bodo igralce: Urška Žekš (165), Ingrid Cer (175), Tinka Morec (170), Polonca Ivančič (174), Irena Drožina (180), Nataša Kolar (172), Nina Pušenjak (170), Svetlana Sokolan (190), Alenka Ori (177), Natalija Novak (180), Mateja Kar (172) in Suzana Zadržnik (178). V klubu si želijo, da bi igrali v končnici prvenstva za prvo državno ligo.

V pokalni tekmi so košarkarice Maribora premagale Pomurje z 88:59. Pri Sobočankah je bila najboljša Sokolanova (25). Novakova je dosegla 13, Drožinova pa 8 golov.

V prijateljski tekmi so košarkarice Pomurja premagale Maribor B s 74:54. Najboljše strelke so bile: Novakova 17, Drožinova 15, Sokolanova in Karova po 13. (Z. Tibaut)

Odbojka

Sobočanke prve

V okviru praznovanja 75-letnice športnega društva Haladaš je bil v Sombotelu na Madžarskem ženski odbojarski turnir. Udeležila se ga je tudi ekipa Sobotice in dosegla lep uspeh, saj je zasedla prvo mesto. V polfinalu so Sobočanke premagale drugo ekipo Haladaša z 2:0, v finalu pa so z enakim rezultatom prvo ekipo Haladaša. Odbojkarice Sobotice Petra Šlebingar pa je bila razglašena za najboljšo igralko na turnirju.

Atletika

Drugo mesto za Sobočane

V Slovenj Gradcu so bile 24. mednarodne igre otrok do 15 let. Sodelovalo je 8 mestnih reprezentanc iz petih držav: Avstrije, Italije, Češke, Madžarske in Slovenije. Tekmovali so v rokometu (dečki), odbojki (deklice) in atletiki (dečki in deklice). Ekipa Murske Sobotice je nastopila v atletiki in rokometu. V rokometu so Sobočani zasedli četrto mesto, v atletiki pa so bili drugi. Murska Sobota je bila v skupni uvrstitvi druga za Velenjem. V atletiki so Sobočani osvojili tri zlate medalje. V skoku v daljino je zmagal Roman Fujs, v skoku v višino pa Davorin Čatež. Mojca Meglič pa je bila prva v teku na 1000 metrov. Srebrno medaljo je osvojil Danijel Žalik v skoku v višino, bronasto pa Andreja Pintarič v skoku v daljavo. (M. Šeruga).

Spidvej

SK Lendava državni prvak

V Ljubljani je bila finalna dirka za odprto državno prvenstvo v spidveju. Na dirki so sodelovali tudi tekmovalci Spidvej kluba Lendava in dosegli solidne uvrstitve. Špitaler je z 10 točkami zasedel četrto, Horvat z 8 točkami sedmo in Koren z 8 točkami deveto mesto. V skupni uvrstitvi posameznikov je postal državni prvak Lekše (Krško) z 78 točkami. Roman Špitaler je z 61 točkami zasedel tretje, Artur Horvat z 49 točkami četrto in Jožef Koren z 45 točkami šesto mesto. V ekipni konkurenci je zmagal Spidvej klub Lendava (Špitaler, Horvat, Koren) s 155 točkami pred AMTK Ljubljana, 154, in AMD Krško, 147 točk. Ta laskavi naslov je po sedmih letih zopet prišel v Lendavo. (Andrej Matjašec)

Šah

Radenska-Pomgrad v superligi

V Rogaški Slatini so bila odigrana zadnja tri kola v prvi slovenski šahovski ligi vzvod, kjer sodeluje Radenska-Pomgrad iz Murske Sobotice. Sobočani so se odlično odrezali, saj so preprečili zasedli prvo mesto in se uvrstili v državno superligo, kar je največji uspeh doslej. Rezultati – 5. kolo : Radenska-Pomgrad : Poljačen 7,5 : 2,5. Zmage so dosegli: Zupe, Cigan, Kovač, Coklin, Maričeva, Gruškovnjak in Kelemen. Remiziral pa je Kos; 6. kolo: Radenska-Pomgrad : Zalec 5,5 : 4,5. Zmage so dosegli: Cuklin, Maričeva, Gruškovnjak in Kelemen, remizirali pa so: Zupe, Cigan in Kos; 7. kolo : Radenska-Pomgrad : Lipa Šentjur 9,5 : 0,5 točke. Zmage so dosegli: Zupe, Cigan, Kovač, Coklin, Kos, Gabor, Števančeva, Maričeva in Kelemen, remiziral pa je Gruškovnjak.

Namizni tenis

Rihtarič zmagovalac

Prvi državni članski namiznoteniški turnir TOP 12, ki je bil v Gornji Radgoni, je z izjemo Smrekarja in Ignjatovića zbral vse najboljše slovenske igralce. Bil je to tudi pregledni turnir za sestavo državne reprezentance. Z nastopom sedmih Pomurcev smo lahko zelo zadovoljni, saj je Boris Rihtarič presenetljivo zmagal. Unger pa zasedel tretje mesto, kar je njun doslej največji uspeh v članski konkurenci. Rihtarič je na turnirju blestel, saj je doživel le en poraz. V predtekmovalju ga je premagal Skafar. V polfinalu je premagal Lasana (OI) s 3:1, v finalu pa državnega reprezentanta Komca (Kočevje) s 3:0. Unger je v polfinalu po ogorčenem boju izgubil s Komcem z 2:3, za tretje mesto pa premagal Lasana s 3:1. Kovaču tokrat ni šlo in se je moral zadovoljiti s sedmim mestom s štirimi porazi. Benko je bil osmi, Benkovič pa deseti. V drugi skupini je Fridrih zasedel deseto, mladi Horvat pa enajsto mesto. Pred začetkom tekmovalja v prvi državni ligi, ko igralci Moravskih Toplic-Sobotice doma igrajo z Ilirijo, Radgona pa gostuje pri Melaminu v Kočevju, so ti rezultati spodbudni. M. U.

Hokej na travi

Drugi turnir za Panonski pokal

V organizaciji Zveze za hokej na travi Slovenije in Hokejskega kluba Triglav Predanovci je bil na igrišču z umetno travo v Predanovcih drugi mednarodni turnir v hokeju na travi za Panonski pokal. Sodelovale so reprezentance Hrvaške, Slovaške, Madžarske in Slovenije. Tekmovanje je lepo uspelo, za kar zaslužijo športni delavci Stefan Vučak, predsednik zveze, Rudi Cipot, predsednik organizacijskega odbora, Ludvik Zelko, sekretar zveze, Aleksander Šeruga, selektor slovenske reprezentance, in drugi vse priznanje. Delegat je bil Ivo Zlatar iz Hrvaške, nevtralni sodnik pa Philip Schellekens iz Nizozemske. Slovenska reprezentanca je prikazala boljše igranje kot na lanskem turnirju, vendar je zaradi poraza v zadnjem srečanju z Madžarsko zopet zasedla zadnje mesto. Za slovensko reprezentanco so igrali: Kuzma, Durić, D. Maučec, Kerman, Forjan, Pečjak, Puhan in Škrlec. Rezultati – Slovaška : Madžarska 2:0, Hrvaška : Slovenija 2:2 (Fujs), Hrvaška : Madžarska 4:2, Slovenija : Slovaška 0:0, Hrvaška : Slovaška 0:0 in Madžarska : Slovenija 2:1 (Cigut). Vrstni red: 1. Hrvaška, 2. Slovaška, 3. Madžarska in 4. Slovenija.

Kajakastvo

Prvenstvo v maratonu

Brodarsko društvo Bistrica organizira v nedeljo, 2. oktobra 1994, ob 12. uri državno člansko prvenstvo v maratonu v spustu. Tekmovanje bo na 22km dolgi progi na reki Muri od petanjskega do bistriškega mosta. Tekmovali bodo mladinci, mladinke, člani in članice s kajaki in kanuji. Poleg maratona BD Bistrica organizira tekmovalje v spustu za dečke in deklice, veterane in turiste. Tekmovali bodo na 12km dolgi progi od dokležovskega do bistriškega mosta. Tekmovanje se je začelo ob 13. uri. Prijave zbira BD Bistrica, udeleženci pa se lahko prijavijo tudi uro pred tekmovaljem.

Kasaški šport

Zmagal Duras (Sagaj)

Na hipodromu v Lenartu so bile konjske dirke, ki so se jih udeležili tudi člani Konjeniškega kluba Ljutomer in dosegli nekaj odličnih uvrstitev. V dirki za veliko nagrado Lenarta, kjer so nastopili najhitrejši slovenski kasači, je zmagal Duras (Jože Sagaj), ki je dobil oba teka. Leona II (Slavko Makovec) je bila tretja. V dirki tujih in uvoženih kasačev je Charlie Somolli (Marko Slavič) zasedel drugo, Souliman (Makoter) pa tretje mesto. Od drugih Ljutomerčanov velja omeniti drugo mesto Moni Hilla (Kukolj) ter tretje mesti Faerja (Šonaja) in Amile (Sagaj).

Namizni tenis

Za vrh

V soboto se začel tekmovalje v prvi državni članski namiznoteniški ligi, kjer sodelujeta pomurska predstavnik Moravske Toplice-Sobota in Radgona. Dvakratni državni prvak Radgona, ki sta ga zapustila najboljša igralca Smrekar in Komac, letos ne bo mogel ubraniti naslova, temveč se bo boril za obstanek v ligi. Radgončani so namreč ostali brez glavnega pokrovitelja Arconta. Za Radgono hodo v novi sezoni igrali: Rihtarič, Kuzma, Fridrih, Vršič in še nekateri mlajši igralci. V drugi polovici sezone pa se bodo okrepili z igralcem iz tujine, da se jim ne bi zgodilo najhujše. Drugačnje je stanje pri Moravskih Toplicah-Soboti, saj bo imel trener Močan imel na voljo vse igralce, ki so v minulih sezonah zasedli četrto mesto. Sobočani so dobili novega pokrovitelja Zdravilišče Moravske Toplice in računajo na visoko uvrstitev. Želijo med tri najboljše ekipe, v končnici prvenstva pa iztržiti čimveč. Najhujša tekmeča jim bosta Olimpija in TAM G. V., ki imata veliko več možnosti, vendar želijo Sobočani letos izkoristiti priliko, ki se jim ponuja za ekipo bodo igrali: Benko, Unger, Benkovič, Horvat, Petar, Smodiš in Solar. Vodstvo kluba s prizadevnim predsednikom Viktorjem Šbulom bo storilo vse, da bi imeli igralci maksimalne možnosti za delo. M. U.

Judo

Vehab in Cikajlo

V Salzburgu v Avstriji je bil evropski mladinski A-turnir v judu. Sodelovala sta tudi člana soboškega judo kluba Danijel Vehab in Imre Cikajlo ter se lepo odrezala. Med tekmovalci iz 17 držav je Vehab v kat. do 60kg zasedel sedmo, Cikajlo pa v kat. do 65kg deveto mesto. (TK)

Šport invalidov

V Mariboru je bilo tekmovalje slepih in slabovidnih v atletiki in vrtnem kegljanju. V teku na 5.000m je sodeloval tudi član MDSS MS Peter Štraki in v kategoriji B zasedel četrto mesto. V vrtnem kegljanju pa je Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota s 421 podrtini keglji zasedlo drugo mesto. (TK)

Košarka

Veterani prvi

V Körmöndu na Madžarskem je bil mednarodni Adidasov turnir. Med 137 ekipami iz 5 držav so sodelovali tudi košarkarski veterani Sobotice, ki so v finalu premagali Zalaegerszeg z 21:19 in zasedli prvo mesto. Za Soboto so igrali: Merklin, Titan, Kadiš, Regvart, Andrejek in Hirsli. (K. Glazar)

Jouži je Jozef, pa tudi veselica ni veselica...

To je neverjetno, koliko zaostajamo za Evropo! V vsem. Celo po številu veselic in tekmovalcev! Kako je vse to čudno! Tako na splošno bi človek rekel, da je to mrgolenje veselice in raznolikih dnevnih ter nočnih preostank bivanja v balkanski državi. Soboški dnevi, bakovska noč, žiberski teden, »lotmerčki« sejem, »koko-rička« jutro... Pa menda ni. Tam v Evropi imajo tega še več. Tukaj volimo »naj kelnarico«, izbiramo naj... kmetijo, volimo naj... lepoto, izbiramo naj... pse in psičke, naj... kanarčke, priobčujemo fotografije naj... gob, naj... krompirja in naj... pese. Kakšnemu ozkosrčnemu in čemernemu razumarju se vse to zdi prostaško in predvsem neevropsko. A glej čudo! Naenkrat nas potem zadene, da cele vrste prireditelj in tekmovalci, kot jih imajo recimo Nemci, nimamo. Nemci pa so v Evropi, mar ne! Mi pa zaostajamo, kakor se reče.

Jozef Krčmar iz Izakovca, po domače Lisjakov (to je tisti, ki je dal Mikuju Poredošu svojo hišo v najem, da je Poredoš v njej uredil gostišče, ki

prave o tako imenovanem ekološkem vsakdanu. Pod brki se je samo zmrdavo nasmihal. Lansko leto se je še nekaj oglašil in razburjal, letos pa sploh

Jozef Krčmar, ko ni Jozef Kerčmar. Kot Kerčmar in kot Kerčmar pa je eden najboljših bavarskih krčmarjev.

tačas slovi kot »prekmurska hiša«, je na letošnjih »bujarskih« dnevih spet poslušal ekološke »mantele«. Torej raz-

ne več. Kislo se je držal in poslušal. Iz zadnjega hlačnega žepa je potegnil fotokopiran članek iz

Mittelbayerische Zeitung. ki izhaja v nemškem Regensburgu. Pri »Jozefu« je varovanje okolja zapisano z veliko - tak je naslov članka. Izšel je nedavno.

Na fotografiji sta on in žena Zdenka, spodaj pa piše, da Jozef Kerčmar ni čisto nepričakovano pred kratkim dobil odlikovanja bavarskega ministrstva za razvoj podeželja in ekološko gospodarstvo. »Gospodar gostilne »Zum Jozef« v Burglengenfeldu, v kateri strežejo tudi hrano, se je edini v trikotniku mest (gre očitno za tamkajšnjo zemljepisno opredelitev - op. S.S.) udeležil tekmovanja »Ekološko osveščeno hotelstvo in gostinsko podjetje.« Pred tem je moral izpolniti vprašalnik na temo »Izogibanje in predelovanje odpadkov, varčevanje z energijo, varovanje okolja pri gradnji, opremljanju, prevozu pa tudi obveščanje gostov in sodelavcev. Potem je prišla ocenjevalna komisija, ki je na kraju samem preverila gospodarjeve navedbe.« In ljudje, ki so prišli kontrolirat, piše dalje, so se prepričali, da pri njem ni kupljenih stvari, ki bi bile posamič in na malo zapakirane, ni pijače v pločevinkah in plastičnih steklenicah za enkratno uporabo, električne naprave so energetske varčne in zelenjava prihaja iz ekološkega kmetovanja. »Veliko točk mu je prinesel tudi gostilniški vrt, kjer so za tlakanje uporabili les in je poskrbljeno za dovolj ozelenitve. Nagrada ministrstva je listina, s katero se gospodarju izreka priznanje za »ekološko osveščeno vodenje podjetja«.

Razlika med evropskimi in izvenevropskimi (beri: našimi) veseljami ter tekmovalci je potemtakem takale: pri nas tekmujejo zato, da je potem lahko veselica, na kateri se ministri in drugi politiki opijajo, tam zmagovalce tozadevnih tekmovalcev dobijo od ministra listino in priznanje. Na račun česar zasluži več kot z desetimi veseljami: samo da na daljši rok in s kontinuirano turistično ponudbo. Neka naša polovična izjema je samo tekmovalstvo za naj... kmetijo, to je že malce evropsko. Najbrž tam v Evropi tudi vasi, tako kot pri nas, tekmujejo v prirejanju veselice. Vendar ne v tem, kje več spi-jejo, temveč v tem, kje veselico ekološko bolje pripravijo.

STEFAN SMEJ

Obrtniški pevski zbor od Lenarta Koncert za kneza Adama

Na povabilo Slovenskega društva dr. France Prešeren iz Shaana v kneževini Liechtenstein in Slovenske misije v Zürichu so se v soboto, 24. septembra, predstavniki Obrtnice zbornice Lenart in predstavniki lenarske občine ter gospodarstva udeležili tradicionalnega srečanja Slovencev, živčih v Švici, Liechtensteinu, Franciji in Nemčiji. Tam sta bila tudi moški pevski zbor Obrtnik in Štajerski kvintet iz Slovenske Bistrice, ki sta imela več nastopov. Rojake je obiskal tudi ljubljanski škof Jožef Kvas.

»Veseli smo bili gostov iz Slovenije, saj sta jih sprejela sam liechtensteinski knez Adam II. in njegova soproga

Moški pevski zbor Obrtnik Lenart bo v soboto v Liechtensteinu pel njegovemu veličanstvu knezu Adamu II. - Fotografija: M. Brumen

Marie. Srečanja so se udeležili tudi člani liechtensteinske vlade, predstavniki gospodarske zbornice in drugi. Že prvi dan obiska je bila v cerkvi v Shaanu maša, posvečena letu družine, sicer pa tudi v zahvalo vladi in prebivalcem kneževine za podporo ob osamosvajanju Slovenije. hkrati pa tudi kot prošnja za prekinitev nesmiselnega bojevanja v Bosni. Pozneje je imel svoj koncert pevski zbor Obrtnik, ki sta ga poslušala tudi knez Adam in soproga. »je povedal Janko Kramberger, predsednik Slovenskega društva dr. France Prešeren.

Dodamo naj, da so se sešli tudi predstavniki lenarskega in liechtensteinskega gospodarstva, obrti in trgovine ter turizma in se pogovarjali o možnostih sodelovanja. Gostje iz Lenarta so na kraju samem in neposredno (prinesli bodo s seboj) predstavili sadje in vina svojega območja.

B. SLAVINEC

Pismo mojemi poslanci!

Dragi moj Követ!

V prvi rečaji etoga pijsma te trnok lepou podpiranjan pa vrgen, ka si si dobro vo po-
tuno pa boš zaj na svojen követkon mesti
preveč dobro delo. Ščol bi ti napijsati edno
pa rečaji od toga, ka se je v zadnji cajt
zadilo, pa bi te prosu, ka mi na tou odgovor

Najbole san straj za mojo staro, Žuško, naj
njej kaj ne prijde, ka san ti predten pijsko, ka
mava edno Seko, ka jo ona doji, pa od
njej mlejko v fabriko nosi. Zdaj, da že malo
sede ladno gračuje, ka prouti gesejni idemo,
so si tej najbolje prejnji v sobočkoy mlejčnoy
fabriki zmislili pa tou sen vō poslali, ka sakši
more v zbiralnico raslajeno mlejko primesti.
Če bi si tou zmislili v najvejšoy ici vleti, bi si
človik mislo, ka so pri zdravoy pameti, ka pa
si tou zmislili zaj, da že bole mrzlo gračū-
vie, ka pa rejsan tak, kak je pravo sousid
vinci, ka tisti, šteri je tou vō zbrodo, lekar
sagly volijeti opravili. Pa ka se je tou dostin
nej vidlo, se je na družji den vō pokazalo, ka
je zunanj minister pa predsednik edne od tej
vladni strank Lujzek tuj doj povedo. Po sen
torej je zaj takšna zmešlinga gratala, ka bi
ednoga comprijaka trbelo, ka bi se tou nazaj
vredj spravlo.

Po sen ton, ka se je f ton kratkon cajt
zgoudilo, bi te prosu, ka mi napiješ, če si ti
tūj vō odišo ali pa nej, da ste svojeg
kormilara voliti, zato ka sigdar, da boš ga pred
sebof ton vido, si gvušno zmisliš na tou, kak
je gizdavi f tistoy uniformi pred kamerof stau
pa kak je f tisti teški časaj osamosvajanja
dokonce prouti tomū būl, ka bi mij sami bilij
vertovge na svojoj zemlej. Če si te vō odišo, ti
oubu doj zeme pred tebof cejla Čurgova, či si
pa nej vō odišo, si pa pokazo svojo pravo
farbo.

Lepou te pa tudi prosin, ka mi odgovoriš,
či je tou rejsan, ka moremo mlejko laditi
zavolo približavanja Evropi ali se pa tou dela
zavolo toga, ka preveč mlejka gej, pa bi te tej
prejnji radi nas male verte, šteri soma od
mlejka par krajcarof dobijmo, zapraviti.

Z mrzlof šalcof mlejka f pravojoj rokej pa
s Skupščinskiin poročevalcon v lejoj rokej te
f pričakovanji tvojoga friškoga odgovora poz-
dravla tvoj

Janči Borojčnjek s Čurgove
F Čurgovi, f cajt odstopof pa mrzloga mlejka
1994. leta

Minister na obisku pri pripadnikih TO

V soboto, 17. septembra 1994, je minister za obrambo Jelko Kacin v spremstvu poveljnika TO vzhodnoštajerske pokrajine brigadirja Ladislava Lipiča obiskal pripadnike 754. jurišnega odreda TO med njihovim osnovnim usposabljanjem v taboru TO na Hodošu.

V pogovoru je pripadnikom enote predstavil nekatere novosti in spremembe, ki so predvidene pri usposabljanju pri-

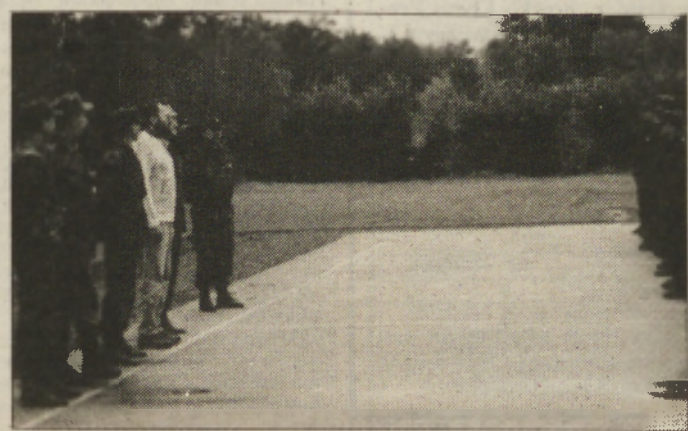
padnikov in enot TO. Kot je poudaril minister, temelji nov koncept usposabljanja na celostnosti in enotnosti obrambe v državi. To pa pomeni, da morajo biti enote TO sposobne za opravljanje bojnih in drugih nalog na katerem koli območju naše države. Zato moramo v prihodnje v slovenski vojski zagotoviti veliko gibljivost enot. In temu cilju bodo po besedah ministra podrejeni opremljanje, usposabljanje in

izvajanje vaj v TO. Spremembe pa so predvidene tudi pri usposabljanju vojakov nabornikov, saj bo predvidoma več mladih fantov služilo vojaški rok zunaj domačega kraja. Z dosego teh ciljev in s predvidenimi spremembami pa bo dosežen eden od temeljnih pogojev, da bo TO prerasla v pravo slovensko vojsko.

V nadaljevanju pogovora pa je minister pripadnikom odreda spregovoril še o sodelovanju MO in slovenske vojske z armadami drugih držav, predvsem sosednjih, ter o možnostih še tesnejšega sodelovanja z njimi in o predvidenih skupnih aktivnostih na področju vojaškega usposabljanja in izobraževanja ter izvajanja skupnih vojaških vaj.

V nadaljevanju obiska si je minister za obrambo ogledal še tabor TO in se v pogovoru s poveljstvom enote ter starešinami 75. območnega štaba TO seznanil s programom in potekom usposabljanja ter življenjem in delom v enoti.

Ivan SMODIŠ

odsevi mladosti

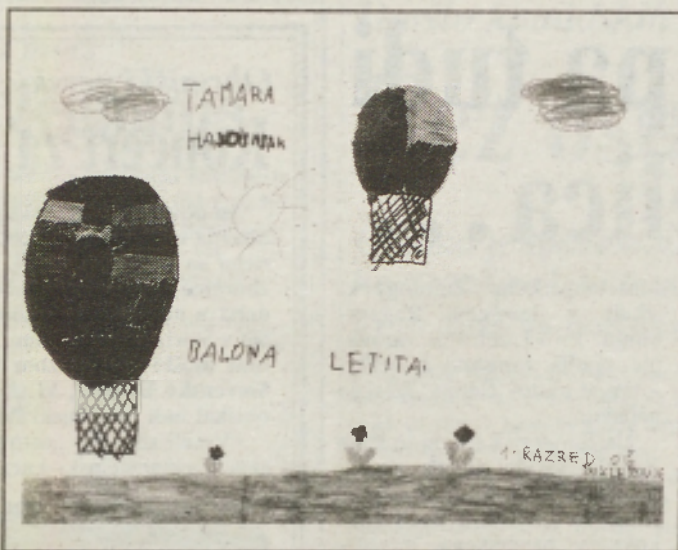
Pisani baloni

V nedeljo smo se zbrali na letališču v Rakičanu, kjer je bila otvoritev evropskega prvenstva s toplozračnimi baloni.

Tudi jaz sem si ogledala to prireditev. Najprej je bila proslava. Sodelovali so: godbe na pihala, ljudski godci in pevci, konjeniški klub in »pozvačini«. Prvenstvo je odprl predsednik Slovenije Milan Kučan. Tudi obrambni minister Jelko Kacin je bil tam.

Najlepše je bilo takrat, ko so pisani baloni poleteli v zrak in prekrili nebo. To je bilo zame enkratno doživetje.

MAJA GUJTMAN, 4. a
OŠ Bakovci

Sonček

Sonček je tisti,
ki me razveseli
in voljo do življenja
podari;
je tisti,
ki nam pokaže pot
do iskrenih ljudi.

JOŽICA LUTAR, 8. a
OŠ Turnišče

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA Murska Sobota)

Odgovore na 2. vprašanje še pričakujemo (zadnji rok je danes), zato bomo ime nagrajenca objavili v prihodnji številki Vestnika. Če morda komu še nismo poslali nagrade, naj bo brez skrbi. Obljubo bomo prej ali slej izpolnili.

KUPON št. 3 - ALI VESTE

Ali veste, s katero besedo se končuje tale slovenski pregovor: Nove postave, nove...? Pravilne odgovore bomo žrebali 6. oktobra.

Počitniški spomini

Bil sem prvič na morju - brez strašev - in naučil sem se plavati. To je bilo zame najlepše doživetje. V lepem spominu mi je ostala tudi vožnja z ladjo Zlatorepka ob slovenski obali. (SIMON GRLEC, 5. r. OŠ Puconci)

Na počitnice me vežejo lepi spomini - potovanje na morje, srečanje z osebo, ki je bila moja skrivnost, praznovanje 19 let skupnega življenja mojih staršev in še toliko vsega! (KLAUDIJA ŠIBRAT, 8. a OŠ Apače)

Moje počitnice so bile žalostne. Preživljala sem jih v bolnici v Ljubljani, čeprav sama nisem bila bolna, ampak moja sestra. Mama se je dogovorila z zdravnikom, da sem bila lahko tudi jaz vsak dan pri njej in jo tolažila. Igrati se nisva mogli, ker je bila priklopljena na poseben aparat. V bolnici mi ni bil dolgčas, ker je bilo tam veliko majhnih otrok, ki so se jokali, jaz pa sem jih tolažila, se igrala z njimi in jih »varvala«. Z mamo sva bili po

cele dneve v bolnici, zvečer pa sva se utrujeni vračali v stanovanje in se pozno v noč pogovarjali. Bilo je hudo, vendar sem z veseljem pomagala mami, da je bilo sestrici lažje in ni toliko jokala. Videla sem, kolikokrat so jo pili v žile, v prst... Želim si, da bi čimprej ozdravela. (BLANKA VIDNAR, 6. d OŠ Gornja Radgona)

Očka mi je rekel, da se bomo peljali s helikopterjem. To se je tudi zgodilo. Odpeljali smo se v Rakičan in ga čakali. Končno je priletel. Zelo je pihalo. Močno sem se držala mamine roke. Vstopili smo, nato smo se začeli počasi dvigati. Najprej smo leteli nad Mursko Soboto, potem pa smo se usmerili proti Gornji Radgoni. Krožili smo tudi nad našo hišo. Preleteli smo še Prekmurje in se vrnili na letališče v Rakičanu. Bilo je zabavno. (FRANJA PIŽMOHT, OŠ Apače)

V Izoli sem bil že večkrat, zato mi je bila pokrajina znana. Kljub temu me vedno znova navdušuje pogled na marino,

jahte in ribiške čolne. »Srečali smo se tudi z meduzami in ježki, vendar sem se jih rajši izognil. (GREGOR NEMEC, 5. r. OŠ Puconci)

Tudi meni je na koncu šole v naravi uspelo preplavati 25 metrov. Tega sem bila zelo vesela. Tudi učiteljice so se razveselile mojega uspeha. (METKA LEPOSA, 5. r. OŠ Puconci)

Z družino smo bili v Lovrencu na Hrvaškem. Že prvi večer se je zgodilo nekaj zanimivega. Na igrišču sem gledala, kako so odrasli igrali odbojko, ko je naenkrat neki fant zaklikal, da gori ribiška barka. Ker so bili vsi že prej veseli, mu ni nihče verjel, a smo čez čas le pogledali proti morju. Kmalu se je zbralo ob gorečem čolnu veliko ljudi in vsi smo napeto gledali, kaj bo. Tam je bilo tudi dosti drugih čolnov. Nihče ni nič ukrenil. Čakali smo, kaj bo barka ekplodirala, ampak je posrečilo ni zgodilo. Kar je gorela skoraj do konca, kar je ostalo od nje, pa se je potopilo. To je bil zame nepozaben počitniški dogodek. (SIMONA GEDER, 6. a OŠ Gornja Radgona)

Pogrešali te bomo!

Nad prelepimi Lendavskimi goricami se oglašja vesela jesenska pesem klopotca, v nas pa sta se naselili bolečina in žalost, ker smo izgubili prijatelja Borisa.

V vsakem umiranju se nekaj izgubi, nekaj odmre... Vsako umiranje zapušča vrzel, ki ne bo nikoli več izpolnjena. Če kdo od nas odhaja, ne vzame s seboje le sebe, ampak tudi nekaj, kar je bilo skupnega, našega - prijateljstvo, ljubezen, zaupanje...

Tolikokrat smo prihajali skupaj v naš mladinski klub Lastovke, se pogovarjali in se v razigranosti veselili življenja. Prav ti si nas s svojim prijetnim in plemenitim značajem povezoval. Iz naših srečanj ob koncu tedna v klubu Slovenskega kulturnega društva Lastovka v Ingolstadt je zraslo tesno prijateljstvo. Ne moremo dojeti, da te ne bo več med nas. Tvoje življenje se je končalo na pol poti; tvoji življenjski načrti bodo ostali neizpolnjeni; tvoje mesto med nami bo ostalo za vselej prazno; za teboj pa ostajata globoka vrzel in strašna praznina z bolečino.

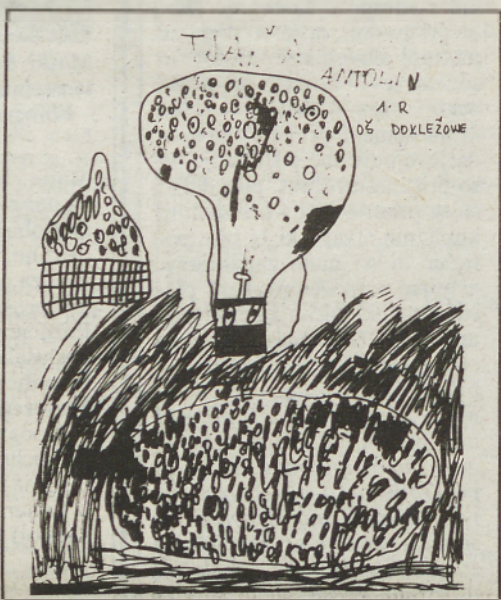
Tvoj prerani odhod pa je za vse nas opomin, da se moramo na cestah drugače obnašati, da moramo v prometu bolj paziti na svoja in tuja življenja.

Mladi člani Lastovke
Ingolstadt

Naravoslovni dan

V ponedeljek smo imeli naravoslovni dan. Zbrali smo se pred šolo in se odpeljali z avtobusom proti Mozirju. Med potjo smo videli mesto Ptuj. Videli smo tudi nasade hmelja. V Mozirju pa smo občudovali velik cvetlični vrt. V njem stoji tudi čebelnjak. Učiteljica si je kupila med, mi pa sladoled. Bilo je zelo lepo. Veseli smo se vrnili domov.

LUDVIK BUDJA, 2. b
OŠ Videm ob Ščavnici

Lisa Marie in Jackson

Lisa in Michael sta par, o katerem se v zadnjem času zelo veliko piše, razmišlja, predvsem pa ugiba, kaj je res in kaj ni. Potem ko sta se poročila v Dominikanski Republiki, so krožile razne skrivaj posnete fotografije.

Spoznala sta se leta 1992 na nekem sprejemu v Los Angelesu. In ker je bil Jackson vedno velik ljubitelj kralja rock and rolla, Elvisa, mu je Lisa takoj ostala zanimiva. Vendar je bila takrat še

poročena z glasbenikom Dannyjem Keoughom, s katerim ima dva otroke. Dolgo sta se skrito sestajala, dokler se nista pred kratkim prvič skupaj pokazala v javnosti, to je bilo na koncertu skupine Teptations v Las Vegasu.

Sedaj srečno živita v osemindesetletnem nadstropju Trump Towerja v New Yorku. Želita si, da bi imela še dva otroke. Širijo pa se govorice, da je Lisa že v tretjem mesecu nosečnosti. Čez šest mesecev bo to že povsem jasno, no, verjetno že prej.

Glasbena uganka

Kar zasuli ste me s pravnimi odgovori, da se je Michael Jackson poročil s Liso Marie Presley, hčerko Elvisa Presleya. Nagrada pa prejme Nina Markovič, Tomšičeva 3, 69220 Lendava. Čestitamo! Obvestilo o nagradi, ki jo podarja trgovina M-shop iz Murske Sobotice, bo dobila po pošti. Vse pa vas vabimo k reševanju nove glasbene uganke:

Katera skupina je na podelitvi MTV-ja dobila nagrado za najboljši videospot leta?

Odgovor:

Odgovore pošljite na dopisnici do 8. oktobra na naš naslov: Podjetje za informiranje, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota. S pripisom za Pop Rock Noviceeee.

Rubriko pripravila: ALEKSANDRA NANA RITUPER

POP ROCK noviceeee

Čeprav je od tragične smrti Kurta Cobaina minilo nekaj mesecev, se prah o tem še vedno ni polegel. Pred kratkim je policija objavila njegov testament, ki so ga do sedaj skrbno hranili pred javnostjo.

V njem piše, kako ga je že kot otroka prevzel punk, ki ga je inspiriral, da je začel delati nekaj svojega, kasneje pa je pristal v povsem drugih sferah. Bil je iskren, trdil se je, da nobenega ne prevara. Ampak želja, da nikogar ne razočara, mu je delala težave. Vse pogostejše so nastopali, vedno bolj je bil popularen in vedno težje je shajal s slavo.

Po drugi strani pa se je za odrom počutil vedno bolj osamljenega. Glasba mu ni bila več v zabavo, ampak kot služba, ki jo je vse težje prenašal. Razlog za to, piše Kurt, je v tem, da je preveč občutljiv. »Zdelo se mi je,« piše, »da je publika med zadnjo turnejo od mene zahtevala vedno več, da se ni zadovoljila več z gledanjem mojih osebnih frustracij.« On pa jim več, kot jim je dajal, ni mogel dati.

Kurtov testament

O svoji ženi Courtney je napisal, da mu je Bog dal ženo, ki je božanstvena, zahvalil pa se je tudi za čudovitega otroka in številne prijatelje. Občutek je imel, da ni več

Novice od tu...

Pred kratkim je izšel drugi del Zbrana dela II skuine Pan-krtov, kjer so zbrane pesmi iz njihove uspešne kariere. Na njej je tudi tehno verzija skladbe Totalna revolucija skladba Janez Krnjiški Janez, kjer sodeluje tudi Franc Zavrl, ter posnetek skladbe z njihovega prvega koncerta.

Ljubljanska tehno pop skupina Victory je vse bolj popu-

AUDIO - VIDEO - CD

M SHOP

69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

larna tudi zunaj meja naše domovine. Letošnje poletje so večkrat nastopili v Avstriji in na Hrvaškem. Sedaj pa najbrž brskajo o katalogih, saj si morajo nujno kupiti novo glasbeno opremo, kajti stara je precej odslužila svojemu namenu.

...in tam

Med tem ko je skupina Rolling Stones na turneji, je njihov 56-letni nekdanji član Bill Wyman postal očka. Njegova 34-letna žena Suzanne mu je rodila hčerko Katherine Nor-

New age rap skupina Arrested Development je junosted frškemu predsedniku Nelsonu Mandeli izročila ček za 10 tisoč dolarjev, ki je namenjen za pomoč otrokom. Z Mandelo so se srečali, ko so v Južni Afriki snemali videospot za svoj novi singl.

dami, da bo Courtney in Michael Frances sedaj gotovo bolje in piše »I love You, I love you«.

Courtney si je kaj hitro poiskala uteho pri pevcu skupine R.E.M. zadnje čase pa jo veliko vidimo v družbi Evana Dandosa, petca skupine Lemonheads. Prejela je člana skupine Nirvana Dave Grohla in Cris Novoselic pogosto medvezno igrata z dečki skupine Pearl Jam, nastopata pa z imenom Stinky Puffs. Pri tem pa niti ne pomišljata, da bi se še kdaj pojavila kot Nirvana, saj si Nirvana kot Kurt ne morejo predstavljati. Pred kratkim je izšel album z naslovom Live In Seattle '93 s posnetki z nastopov v Seattleu prejšnje leto.

Vestnik vas bo naslednji četrtlet spet povabil, da varujete okolje!

Generalka trgatve

Lendavska trgatve, največja turistična prireditev v Lendavi, je bila tradicionalno vsako drugo soboto v septembru. Letos so jo izjemoma organizirali tudi soboto, da bi podjetniki in obrtniki uspeli pospraviti razstavne prostore in se udeležiti petkovskega srečanja v Lendavi. Prav tako nova sta bila tudi koncept in prizorišče prireditve. »Še sreča, da ni vso leto deževalo«, je povedal predsednik prireditvenega odbora Franc Žižek, »saj bi v tem primeru res imeli velike težave. Tako pa je odpadel le nastop godbe na pihala in marširni ter prihod sodelujočih na prizorišče, na travnik pri avtomobilski postaji. Vse drugo je kotičnik toliko potekalo po programu z manjšo preložitvijo. Gostinci so še posebno zadovoljni, saj so se ljudje zaradi slabega vremena in razmoženja tal zadrževali v glavnem delu soori. Tako so imeli večji promet in so prodali vse, kar so pripravili.«

Prikaz domačih in umetnih obrti je bil med zanimivejšimi na letošnji deževni Lendavski trgatvi.

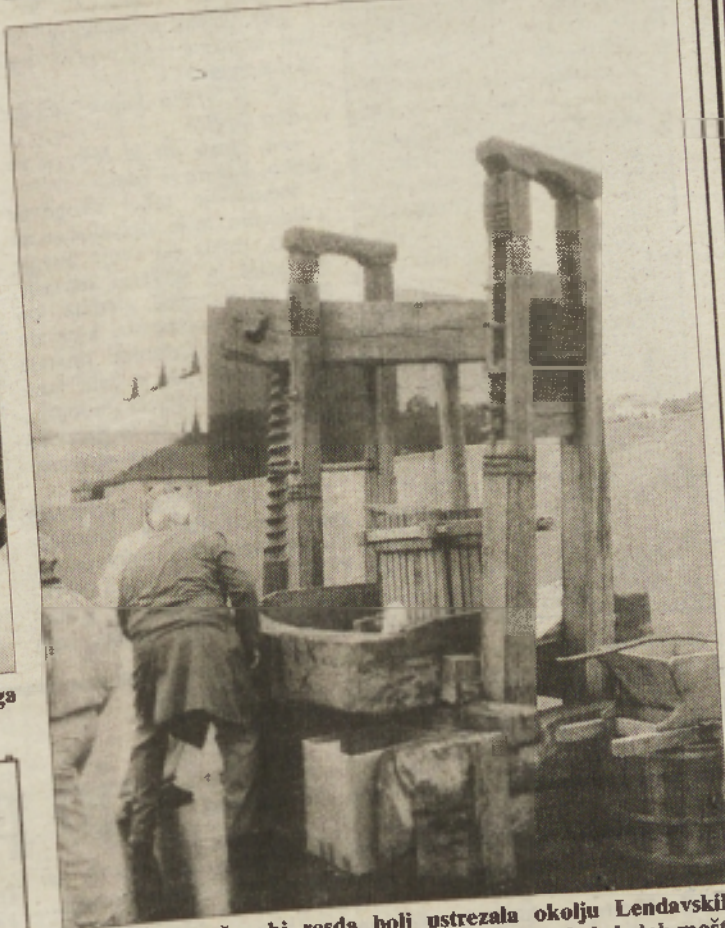
Finančno se jim bo kljub slabemu vremenu vse dobro izteklo, manj kot so načrtovali je bilo kramarjev, zato so namesto 100 tisoč zaslužili z njimi le 20 tisoč tolarjev; tudi s srečelom so zaslužili le 100 in ne 300 tisoč tolarjev. So pa zato pri-

varčevali pri drugih zadevah, med drugim tudi z estradnimi pevci. Po oceni g. Žižka naj bi bilo kljub slabemu vremenu okrog 2 tisoč obiskovalcev.

Besedilo in posnetki:
BERNARDA B. PEČEK

Največ gledalcev je bilo pri prikazu mlinarstva, saj je spreten mizar Borovič izdelal povsem uporabno rekonstrukcijo.

Česarjeva »preša« bi resda bolj ustrezala okolju Lendavskih gor, vendar pa je z malo spretnosti tudi tukaj tekel sladki most.

Hotičani so prikazali vse pripomočke za ribolov, gospodinjje pa so spekle (in prodale) nadvse okusne domače dobrote.

Praznik jeseni

Turistična prireditev v nedeljo, 25. septembra 1994, v Radencih in na Kapeli je bila po dolgem času končno dobra in množično obiskana, udeležili pa so se je zdraviliški gostje, potniki Štajerskega muzejskega vlaka in domačini. K temu so prispevali lepo vreme, sodelovanje zdravilišča, domačinov Radenc in Kapele, VG Kapela, predvsem pa člani TD Radenci s predsednico Bredo Znidarič. Dogodek je bil že sam prihod in odhod parne lokomotive, nato dobrodošlica na postaji, pohod na Kapelski Vrh, vožnja s kočijo, »špricar« postojanke ob poti, trganje in stiskanje grozdja, domače dobrote kapelskih žensk in še marsikaj...

Posnetki in fotografije:
BERNARDA B. PEČEK

DEPOZITNO POSLOVANJE IN DRUGE OBLIKE ZBIRANJA SREDSTEV

V Slovenski zadrugi kmetijski banki, PE M. Sobota Vam nudimo različne možnosti, da občasno ali trajno prosta denarna sredstva varno in gospodarno naložite. Pri konkretnem sklepanju poslov bomo naše pogoje v okviru možnih prilagodili Vašim potrebam. Na področju zbiranja sredstev pravnih oseb Vam nudimo:

- vključevanje zira računov v potencial naše banke;
- sprejemanje tolarjskih depozitov na vpogled, na odpoklic, na določeno obdobje;
- sprejemanje tolarjskih depozitov z valutno klavzulo;
- blagajniške zapise in cbveznice na prinosnika nominirane v DEM...

Za depozite z zapadlostjo nad enim mesecem Vam z ugodnimi obrestnimi merami zagotavljamo povečanje njihove realne vrednosti. Obrestni Vam po vaši želji izplačujemo mesečno, tromesečno ali ob vračilu depozita.

Podrobnejše informacije Vam bomo z veseljem posredovali ob Vašem obisku naše PE v Kocljevi 16, M. Sobota ali tudi po telefonu 31 630.

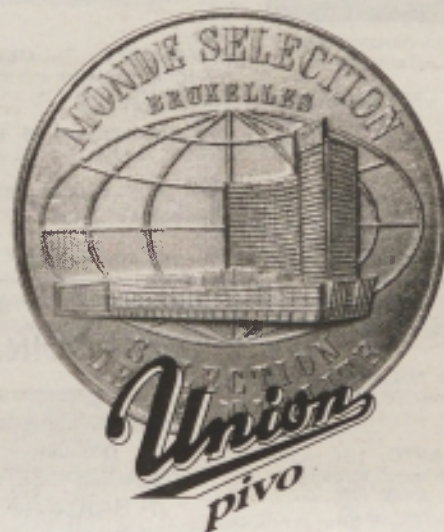
SLOVENSKA ZADRUŽNA
KMETIJSKA BANKA, d.d.
PRAVA BANKA
ZA DOBRE GOSPODARJE

GORNJI
- V prostorih P...
sejma v Gornji Radgoni je p...
dijeje Radgonske gonce posk...
belo za poceni nakup oziroma...
Jabolka stanejo od 28 do 30...
tolarjev za kilogram. V kmetij...
ski zadrugi pa nameravajo p...
dajati jabolka iz kmetijskih na...
dov, vendar je vse odvisno od...
ponudbe in povpraševanja. Za...
zdaj pa lahko kupimo česen in...
čebulo. (L. Kr.)

UNION, PONOS SLOVENIJE!

MEDNARODNO ODLIČJE - MONDE SELECTION,
PARIZ 1994

PIVOVARNA UNION, D.D.

ZLATA MEDALJA

VOGEL & NOOT

PLUGI ZA DOBRO ORANJE

VOGEL & NOOT izdeluje pluge
od leta 1872. Pluge iz serije
3S (EUROMAT in FARMER)

odlikuje

- ogrodje iz enega kosa (nevarjeno)
- uporabljeni so materiali odlične kakovosti iz lastne železarne
- širina brazde, nastavljiva na 28, 32, 36, in 40 cm
- možnost izbire različnih plužnih desk
- možnost montaže vseh treh varovalnih sistemov na isto ogrodje
- nov tritočkovni priključek

FARMER PERMANIT L
dve-ali tribrazdni lahek klasični plug za
najzahtevnejše terene, izdelan po
uspešni tehnologiji obračalnih plugov

SIMEX ŽALEC

63310 ŽALEC
Ulica talcev 3
telefon 063 715 385
h. c. 063 714 182
telefaks 063 714 182

EUROMAT PERMANIT 3S

odličen obračalni plug

**SIMEX ŽALEC VAM
ZAGOTAVLJA ORIGINALNE
REZERVNE DELE
POKLIČITE NAS!
SVETOVALI IN ZAGOTOVILI
VAM BOMO NAJUGODNEJŠI
NAČIN NAKUPA (tudi brez
carinskih dajatev) IN VAM
SVETOVALI
NAJUSTREZNEJŠI PLUG
ZA VAŠ TRAKTOR IN
VAŠO KMETIJO.**

Kupon Simex Žalec
Na naslov

pošta
mi pošljite prospekt
za plug

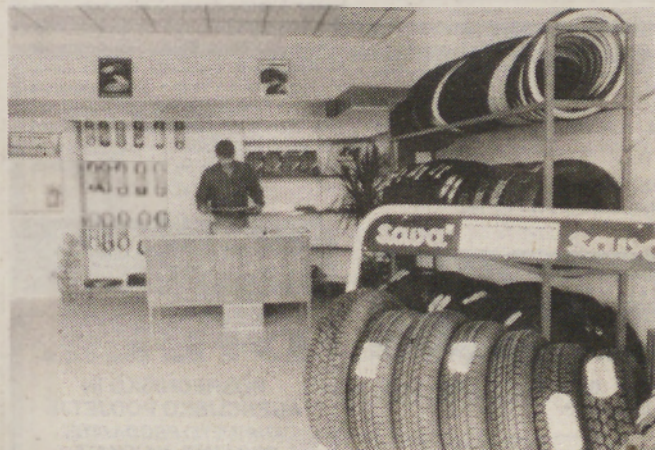
NOVO!

NOVO!

INTEGRAL Lendava v sodelovanju s SAVO Kranj

PONUJAMO VAM:

- avtomobilske plašče
- plašče za tovorna vozila in kmetijsko mehanizacijo
- plašče za kolesa, motorje, mope
- zračnice, tehnične izdelke iz gume
- klinaste jermene, avtomobilsko kozmetiko, cevi
- obutev za šport, potovalke, opremo za šport in prosti čas

Prodajamo rezervne dele za motorna vozila: RENAULT, GOLF, ZASTAVA, LADA, ŠKODA.
Prodajamo in servisiramo vozila HONDA. Prodaja drugih vrst vozil. Popravljamo OSEBNA IN TOVORNA VOZILA, TRAKTORJE in ČRPALKE BOSCH.

Opravljamo strgarska, varilska, kleparska in avtoličarska dela.

**Za vaše jeklene konjičke največja avtopralnica
v SLOVENIJI.**

INTEGRAL

Promet in delavnice, d.o.o.
69220 Lendava, telefon: 75-261

NAPIS - Sadike raznega drevja, ki jih goje v tišinskem obratu Seme - sadike Mengeš, rastejo v nebo! To je razvidno tudi s posnetka, kajti grmičevje je skorajda že v celoti prekrilo tablo. Vprašanje: ali tega delavci ne vidijo ali so tako zaposleni, da ne morejo videti, ali pa jim je malo mar za »firmo«? Ker pa bodo zdaj zadevo vendarle uredili, bodo imeli več kupcev. - Fotografija: J. Ž., Lipa

motorna vozila

FIAT 126 P in trajnožarno peč Magma prodam. Černelavci, Tavčarjeva 4. m805
CITROEN GSX, letnik 1978, registriran do januarja 1995, prodam. Hanžekovič, Stefana Kovača 17. M. Sobota, tel.: 22 611. m811
FORD ESCORT 1.4, letnik 1991, prodam za 16.800 DEM, Ford Escort 1.8 d s kesonom, primeren za zasebnike, za 15.600 DEM in Opel Vectro 2.0, letnik 1990, za 18.400 DEM. Tel.: 72 148. m824
JUGO, karamboliran, prodam. Tro-povci, Obrtniška 11. m836
GOLF JGL, letnik 1982, registriran do junija 1995, prodam. Tel.: 23 889, po 16. uri. m838
POLTOVORNI AVTO, 1.5t, vozen z B-kategorijo, z delom ali brez njega in Ford Orion 1600, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 48 458. m846
ZASTAVA 101, letnik 1989, prodam. Tel.: 68 103. m850
FIAT 125 P, odlično ohranjen, registriran, stalno garažiran, prvi lastnik, ugodno prodam. Tel.: (069) 61 375. m7541

prodaja, montaža, servis, posojilo
SATELITSKI KOMPLETI
 tel.: 062/653-351

PRIKOLICO za osebni avto in Fiat 750, prevoznih 20.000 km, generalno obnovljen, prodam. Gančani 38 a, tel.: 41 632. m853
OPEL ASCONO 1.6, prodam. Nemčavci 10, tel.: 24 718. m851
KADET D, karamboliran, lahko brez motorja, kupim. Tel.: 80 140. m6828

kmetijska mehanizacija

KROŽNE BRANE, 24 diskov, prodam. Ropca 33. m803

GATTON
 SIEMENS

SLUŠNI APARATI
 povsod in vsak trenutek.
AKCIJA
 digitalnih slušnih aparatov z možnostjo programiranja.

KJE in KDAJ?

Vsak četrtek od 9. do 12.30 v prostorih ABA OPTIKE, Lendavska 8, Murska Sobota.

Ponujamo vam tudi:

- vse vrste zausšnih in ušesnih aparatov
- izdelavo vložkov po meri
- testiranje sluha in nasvet
- popravila in servis
- možnost povračila ZZZS
- in vse to z GARANCIJO!

Inf.: (062) 414 816 in (061) 1595422.

STROJ ZA POBIRANJE SLADKORNE PESE Neptun ugodno prodam. Krog, Murska 43, 69000 M. Sobota. m832
DVOBRAZDNI OBRAČALNI PLUG Batuje, rabljen eno sezono, prodam. Tel.: 54 071, po 19. uri. m841
TRAKTOR ZETOR 25 KS, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 62 396. m7544
ENO- IN DVOOSNE PRIKOLICE, nosilnost 5 in 7t, prodam. Tel.: (069) 82 580. mrč

GOSPODINJE!
 Če vam zamrzovalna skrinja toči ali ledeni, pokličite
IZOLACIJSKI SERVIS
 F. HAJDINJAK,
 Gornji Slaveč 6, Kuzma,
 tel.: 55071
 Popravilo z garancijo na vašem domu.

DVOBRAZDNI PLUG in sejalec za umetno gnojilo prodam. Puževci 27, tel.: 49 190. m848
PLUG, 14-colni, visok, prodam. Čolnik, Lukavci 44, p. Križevci pri Ljutomeru, tel.: 87 721. m6832
KMETOVALCI, AGROIZBIRA KRANJ, Smediška 17, ugodno prodaja rezervne dele za traktorje in priključke Ursus, Zetor, Univerzal, Tomo Vinkovič, IMT, Torpedo, Store, Creina Kranj, kosilnice BCS, SIP Šempeter, molzne stroje Westfalia in Alfa Laval. V zalogi imamo vedno dovolj akumulacijev Vesna in Topla in traktorskih gum Barum. Rezervne dele pošiljamo tudi po pošti. Preden se odločite za nakup, nas pokličite po tel.: 064 324 802. mrč

posesti

DILL d.o.o.
POSREDNIŠKO IN AGENCIJSKO PODJETJE KUPUJETE, PRODAJATE, ODDAJATE, NAJEMATE, IŠČETE... VSE VRSTE NEPREMIČNIN NE IZGUBIJATE ČASA IN DENARJA!
 TEL. (069) 32 322
 FAX-TEL. (069) 32 322
 A. NOVAKA 4. M. SOBOTA

STANOVANJA, 1- do 4-sobna, v M. Soboti, Lendavi, Ljutomeru, Radencih in G. Radgoni, prodamo po ugodnih cenah in na obroke. DILL, d.o.o., tel.: 32 322. mrč
IŠČEMO VEČ STANOVANJ za najem (najemodajalci ne plačajo provizije) in stanovanjske hiše v vseh mestih in okoljih. DILL, d.o.o., tel.: 32 322. mrč
7-ARSKO PARCELO na JUGOVEM v Beltincih ugodno prodam. Tel.: 32 010 int. 534 (Maučec). mfp
STANOVANJE v M. Soboti ali okolici najamemo. Tel.: 23 918, po 16. uri. m807
NIJIVO v k.o. Petanji, okrog 1.20ha, prodam. Tel.: 46 590. m808
GRADBENO PARCELO z nadomestno gradnjo, 19 arov, v Kančevcih, prodam. Tel.: 45 234. m815
DVOBOBNO STANOVANJE, 64m², v 1. nadstropju, s centralnim ogrevanjem in kabelsko tv, prodam. Tel.: 75 485, zvečer. m831

LADA CENTER * AVTOTRGOVINA

ODPRTO ponedeljek-petek 8.-16., vsobota 8.-12. ure

Največji salon avtomobilov Lada v Sloveniji
 62231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Maribor-Lenart), tel. 062/640-540

PRODAJA NOVIH AVTOMOBILOV LADA s katalizatorjem

* **SAMARA 1300 3V 12.980 DEM**

NAJUGODNEJŠA POSOJILA

Primer:
POLOG 3.950 DEM, obrok okoli 315 DEM x 36 mesecev, možnost nakupa tudi brez pologa

NOVI in RABLJENI deli za avtomobile: R4, ZASTAVA, LADO.

POOBlaščen PRODAJALEC in SERVISER 10-LETNA TRADICIJA

Borut Jagodič

- * avtomehanika
- * avtokleparstvo
- * vulkanizerstvo

VRSTNO STAREJŠO STANOVANJSKO HIŠO v dobrem stanju, takoj vseljivo, 80m² bivalne površine in garaža, na mirni lokaciji v M. Soboti, ugodno prodamo. DILL, d.o.o., tel.: 32 322. mrč
VEČ POSLOVNIH PROSTOROV v M. Soboti, od 40 do 150m², oddamo v najem. DILL, d.o.o., tel.: 32 322. mrč

STONEDIVER
ODPRAVITE PLEŠAVOST ZA VSELEJ LPOHAR - SVETOVNI HIT
 Stegne 27
 tel.: 061/57 18 75

ENOPOLSOBNO STANOVANJE prodam. Tel.: 26 428 ali 43 281, od 16. do 20. ure. m843
VINOGRAD, 700 trsov, laški rizling in muškati silvanec, s prideikom in leseno počitniško hišico 4 x 4,5m prodam. Tel.: (069) 22 957. m844
HIŠO Z DELAVNICO v M. Soboti prodam. M. Sobota, Mikloša Kuzmiča 47, tel.: 21 651. m849
ENONADSTROPNO HIŠO z gospodarskim poslopjem, blizu lovškega doma na Podgrađu pri Ljutomeru, prodam. Tel.: 81 256, od 6. do 7.30 in od 20. do 21. ure. m6831
STANOVANJE v M. Soboti ali okolici vzamemo v najem. Tel.: 23 918, po 16. uri. m853
KMETIJO, 3,50ha, s starejšo hišo in gospodarskim poslopjem, v središču Slovenskih gorc, prodam. Tel.: 062 721 339, popoldne. m852
HIŠO na Jančevem Vrh 15 pri Radencih, staro 6 let, ugodno prodam. Tel.: 062 33 617, po 20. uri. mpp

živali

KOKOŠI, MLADE NESNICE, prodaja KZ. Nesnost zagotovljena v dveh tednih. Dostava na dom. Naročila po tel.: 82 401. m6825
PURE IN PURANE, sedaj težke od 3 do 4kg, ki jih boste potrebovali za martinovo ali božič, lahko naročite po tel.: 82 838. m6829
NEMŠKE OVČARJE z rodovniškim poreklom prodam. Štefan Bojnc, Mlajinci 20. m826
NESNICE, MLADE JARČICE, pasme hišec in golden komet super braun (rjave), uvoz iz Nemčije, prodaja Perutninsko podjetje FARMA PRI MOSTU, d.o.o. po zelo ugodni ceni (AKCIJSKA PRODAJA): tri mesece in pol stare jarčice po 250 SIT; štiri mesece stare jarčice po 350 SIT; štiri mesece in pol stare jarčice po 450 SIT in jarčice tik pred nesnostjo po 520 SIT. Za vsakih deset kupljenih jarčic dobi kupec eno zastoj. Jarčice so cepljene, kar prodajalec jamči z vso ustrežno dokumentacijo. Naročila sprejemamo in dajemo vse informacije: Gostilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: (069) 24 393; Gostilna Benčec, Bakovci, tel.: (069) 43 070; Gostilna Železen, Beznovci, tel.: (069) 49 025; Zidarstvo, Darinka Zamuda, Galužak, Videm ob Ščavnici, tel.: (069) 68 044. mpp

razno

STAREJŠI BARVNI TELEVIZOR, v dobrem stanju, ugodno prodam. Matija Gerencar, Stara ul. 22 - blok, M. Sobota, tel.: 21 110. m804
ŠTEDILOK GORENJE za centralno ogrevanje, 20.000 kal., rabljen, prodam. Satahovci 13, tel.: 23 117. m816
PEČ ZA CENTRALNO KURJAVO, novo, prodam za 20% ceneje. Hotiza 97. m817
VINSKI SOD, 220l, prodam. Ivan Tratnjek, Panonska 47, Beltinci. m818
KORUZO, v Radencih, prodam. Ogled ves dan. Radenci, Ljutomerska 29. m819
GROZDJE Z BRAJD, šmarnico in klinton, prodam. Alojz Cigan, Ribiška 8, Odanci, tel.: 70 173. m821

GROZDJE, jurko in klinton, prodam. Tel.: 26 501. m822
GROZDJE, šmarnico in klinton, prodam. Gumilar, Znanjce 35. m823
VRHUNSKO POLAKUSTIČNO ELEKTRIČNO KITARO Ibanez XIII pedal A4 prodam. Jože, Kruplinski 88, 69264 Grad. m825
GROZDJE Z BRAJD, klinton in izabelo, prodam. Tel.: 31 333. m827
GROZDJE Z BRAJD, 2 ležišči z jogijem in 2 termoakumulacijski peči prodam. Tel.: 22 671. m829
CEPLJENO GROZDJE prodajamo po ugodni ceni. Po dogovoru pripeljemo na dom. Vprašati: M. Sobota, Šercerjevo naselje 17, tel.: 23 014. m833
GROZDJE Z BRAJD prodam. Benko, Tešanovci, tel.: 48 374. m834
VARAŽDINSKO ZELJE za ozimnico prodajam. Alojz Verban, Tropovci, tel.: 46 280, popoldne. m837
GROZDJE, šmarnico, 400kg, prodam. Tel.: 79 361. mle

ZDENEX d.o.o.
EXPORT - IMPORT
 Finančni inženiring

ODSLEJ TUDI MI V POMURJU.
 Oplemenitite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kratkoročne premosilne posojila.
P. E. MURSKA SOBOTA
 Arhitekta Novaka 4
 Tel. - telefaks: (069) 32 848

VINO z analizo, 1200l, ugodno prodam. Tel.: (069) 76 240, po 15. uri. mle
GROZDJE Z BRAJD prodam. Tel.: 24 117. m839
GROZDJE, laški rizling, prodam. Tel.: 24 075, po 15. uri. m840
KUPIM KORUZO in vzamem v najem zemljo. Tel.: 48 593. m845
GROZDJE, laški rizling, prodam. Hotiza 127, tel.: 76 350. m847
KORUZO z njive, 50 arov, prodam. Hotiza 127, tel.: 76 350. m847
GROZDJE, šmarnico, okrog 900kg, prodam. Kobilje 41, tel.: 79 209. m848
GROZDJE, šipon in laški rizling, 1000kg, prodam. Tel.: 76 906. mle

Borisa Lešnjaka
 iz Lendave - Ingolstadta

Ob mnogo prerani smrti našega sina in brata se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in vlivali novega upanja v jutrišnji dan. Iskrena hvala bratom in sestri z družinami, botrini, sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, darovalcem vencev in šopkov, darovalcem za sv. maše in vsem, ki ste nam izrekli ustno ali pisno sožalje. Posebna hvala mladincem in KD Lastovka iz Ingolstadta, mladinski sekciji iz Lendave, moškemu pevskemu zboru iz Beltincev, vsem prijateljem, znancem in drugim, ki ste prisostvovali pri poslovlitvi sv. maši v Ingolstadtu. Prisrčna hvala duhovnikom, g. Stanku Gajšku za slovo v Ingolstadtu in kaplana g. Tomislavu Šantaku za lep cerkveni obred ter govornikom za šopek besed ob odprtem grobu. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

V neizmerni žalosti: mama, oče, sestra z možem, babica in dedek ter drugi sorodniki

PREKLIC - Preključnem veljavost hranilne knjižice št. 360354 HKS Panonka M. Sobota, izdane na ime Aneta Serec, Satahovci 2. m806
PREKLIC - Preključnem veljavost zaključnega spravevala Zvezke šole Maribor, izdanega leta 1970 na ime Janez Škraban, Doklejševje 164, Beltinci. m812
GROZDJE, klinton in jurko, okrog 400kg, prodam. Tel.: 65 329, popoldne. m7540
PREKLIC - Preključnem veljavost listka za vpis mleka za avgust 1994 v hranilno knjižico št. 3012-2 HKS Panonka M. Sobota, izdanega na ime Pavel Štitar, Markšavci 38. m820

PREKLIC - Preključnem veljavost zaključnega spravevala Zvezke šole Maribor, izdanega leta 1973 na ime Grego Dišić, Ul. Stefana Kovača, M. Sobota. m842

ŠMARNICO na brajdlah v vinogradu prodam. Pal Gerencar, Dobrovnik 76. mle
GROZDJE Z BRAJD, mlako, prodam. Pintarič, Veščica 33, tel.: 32 159. m849

GROZDJE, laški rizling, 1000kg, prodam. Tel.: 76 063, popoldne. mle

GROZDJE, šipon in rizling, ter vino prodam. Both, Kapca 145. mle

storitve

KMETOVALCI! Merjanovičeve in ličkalnihi za kmeto. Dostava valj. Stanko Prapotnik, Hum 32, 62270 Omož, tel.: 062 701 593. m6822

KAMNOSEŠTVO HORVAT Breznica 21, kakovostno in po ugodni ceni nati izdeluje nagrobne spomenike. Sremanjo tudi še naročila za 1. november. Tel.: (069) 70 641. m830

delo

KV-PEKA z delovnimi izločevalci za posli pekarna v Turnišču. Tel.: 72 038. m809

NATAKARICO za delo v gostilni za mpp postiljo. Tel.: (069) 72 146.

ROCK AND ROLL BEND v Pomurju išče pevca. Tel.: (069) 23 736. m785

AVTOBUSNI PROMET MURSKA SOBOTA, d.o.o., Bakovska ulica 29a, Murska Sobota, zaposli čistilke avtobusov. Informacije po tel.: 21 499, int. 222. mrč

UGODNO PRODAJO:
 - pet TVT za etabno centralno, 300W kal. in termoakumulacijsko peč 3,5kW, obe rabljeni dve sezoni
 - 500 kosov opeke laher
 - grozdje - laški rizling, šipon, bel burgundec
 - 150l vina
ŠKERLAK, VANEČA 50, tel.: 45 016.

KURIVO-PREVOZ

PREMOG

- velenjski lignit, kosi
 - velenjski lignit, kocke
 - trboveljski premog, kocke, kosi
 - češki premog
- Možnost plačila na obroke.**
BOJAN JAKŠIČ, s.p., GORNJA BISTRICA 51, tel. 71 106

6.990 SIT
 6.580 SIT
 12.900 SIT
 13.480 SIT

*Že leto dni te zemlja krije,
v gomili tihi mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije
in ti se več ne prebudiš.*

V SPOMIN

4. oktobra bo minilo leto nepopisne bolečine in žalovanja, odkar si nas zapustil, dragi mož, oče in stari oče

Janez Huber

iz Boreče

Hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njegovem grobu ter prinašate cvetje in sveče.

Vsi, ki smo te imeli radi

*Zaman te iščejo naše oči,
zaman te kliče naše srce,
srce ljubeče zdaj v grobu spi,
nam pa solzijo se oči.*

ZAHVALA

Globoko pretreseni z bolečino v srcih se ob težki izgubi dragega moža, dobrega očeta, starega očeta, brata, sorodnika, botra in soseda

Ferdinanda Žilavca

upokojenega trgovskega poslovođa od Grada

Iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za darovane vence, sv. maše in prispevke v dobrodelne namene ter vsem, ki ste spremljali na zadnji poti. Hvala Borisovim, Tanjinim in Andrejinim sosedom in sodelavcem. Hvala za izrečeno sožalje predstavnikom podjetja Voletrgovine Potrošnik in kolektivu poslovalnice Grad 12 za darovane vence. Hvala g. župniku, pevcem in godbi. Posebno zahvalo smo dolžni zdravniku g. dr. Čurčiču, zdravnikom internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, ki so mu med njegovo boleznijo nesebično pomagali, g. dr. Alojzu Horvatu, g. dr. Štivanu, medicinskim sestram in strežnemu osebju. Lepa hvala za izrečene besede gozdnikom g. Kuzmičevi in Toniju. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Grad, 18. septembra 1994

Žalujemo vsi, ki smo ga imeli radi

*S svojo dobro voljo
vsakega osrečiti si znal,
pred usodo neizprosno
sam nemočen si ostal.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, dedka, pradedka in tasta

Janeza Kolmanka

iz Večeslavca

Iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje, sveče, sv. maše in v dobrodelne namene. Nam pa izrazili posebno in ustno sožalje. Posebej se zahvaljujemo dr. Stanevičevi iz Onkološkega inštituta v Ljubljani, internemu oddelku bolnišnice M. Sobota, sosedu medicinski sestri Marici Holcedl za lajšanje bolečin, kanoniku g. Zdošku in duhovnikom za lep pogrebni obred in sv. mašo, pevcem za odpete žalostinke in Agiji za poslovilne besede. Hvala fararju g. Vitomarcu, delovnim kolektivom LIVA-Bosilovci, Zdravstvene postaje Beltinci, lekarne v Beltincih in SCT-ja Ljubljana. Hvala pogrebniemu podjetju Banfi in vsem, ki ste se ga spomnili in ga imeli radi.

Njegovi domači iz Večeslavca, Svetega Andraža-Vitomarca, Ljubljane in Bratonce

*Skrb, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
V domu našem ostala je praznina,
a v naših srcih bolečina.*

ZAHVALA

V 69. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedi, brat, stric in tast

Jože Temlin

iz Košarovec

Ob boleči in prerani izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem otrok, sodelavcem Cestnega podjetja in vsem, ki ste pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje in za sv. maše, nam pa izrekli sožalje. Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, za odigrano Tišino in govorniku g. Koscu za poslovilne besede. Hvala tudi patronažnim sestram iz ZD Gornji Petrovci in M. Sobota za lajšanje bolečin. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: žena, sinovi in hčerki z družinami

DEDI,
pogrešala te bova,
vnuka Nastja in Lovro

*Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje,
nam ostaja zdaj praznina
in velika bolečina.
Le srce in duša ve,
kako boli, ko več te ni.*

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil dragi oče in dedek

Stefan Pucko

iz Ivanec

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in za sv. maše.

Vsi, ki smo ga imeli radi

*Delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje.*

V SPOMIN

27. septembra sta minili dve žalostni leti, odkar nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče in brat

Viljem Filo

iz Kušanovec 10

Spominjajo se ga žena Olga, sin Milan z družino in sestra Helena z družino

*Kam odšel si, oče dragi,
kliče žalostno srce.
Zbogom nisi rekel,
ne roke nam podal.*

ZAHVALA

V 63. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, dedek, sin in brat

Stefan Ternar

iz Turnišča

V globoki žalosti se zahvaljujemo dobrim sosedom, ki so nam stali ob strani, botrini in vsem sorodnikom, g. Benceju za prelepe poslovilne besede, ženskemu okretu za odpete žalostinke in kaplano g. Ternarju za pogrebni obred. Vsem še enkrat – bog plačaj!

Žalujemo: žena Barbara, sin Alojz z ženo Marijo, vnukinji Helenca in Matejka, oče in mati, brat Jože in sestra Barbara z družinami ter družina Horvat iz Renkovec

*Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več nasmeha tvojega,
ne dela tvojih pridnih rok.
Odšel si nemo, tiho, brez slovesa,
kot zvečer ugasne zarja tiha.
A v naših srcih ti naprej živiš,
čeprav že leto eno v grobu spiš.*

V SPOMIN

26. septembra je minilo prvo leto žalosti in bolečine, odkar nas je zapustil naš najdražji mož, oče, brat, tast, dedi, stric

Jože Rogan

iz Murske Sobote

Ne čas ne solze ne morejo ublažiti bolečine v naših srcih, le spomini na lepe čase skupnih dni nam vlivajo moč življenja. Hvala vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov grob, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi tvoji najdražji

*V življenju le skrb in delo
si poznal, sedaj od vsega tega
truden si zaspal.
Odšel si tja, kjer ni bolečin,
nam pa pustil si praznino
in veliko bolečino.*

ZAHVALA

V 72. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in tast

Ludvik Sedonja

z Vaneče 23

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala g. duhovniku, pevcem žalostink, gasilcem, g. Marti Bedek za ganljive besede slovesa in vsem darovalcem cvetja.

Žalujemo vsi njegovi

*Ni več besed ne stiska rok,
ostal je le spomin in trpek jok.
Bela smrt je tebe vzela
kakor kosa ročico,
a v parku ti je pučka pela
zadnjo, zadnjo pesmico.
Tam lučka ljubezni vedno gori
in tvoj nasmeh med nami živi.
Veš, Sandi, zvezdo bi ulovila,
da nazaj v življenje bi te obudila.*

V SPOMIN

3. oktobra minevata dve leti žalosti, odkar nas je zapustil naš dragi sin, brat in vnuk

Sandi Andrejek

iz Dolnjih Slaveč

Ne čas ne solze ne morejo ublažiti bolečine v naših srcih, praznine v našem domu, samo spomini na dneve, ki nam jih je bilo dano skupaj preživeti. Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob in prinašate cvetje.

Njegovi najdražji

*Nasmeh in tvoja dobra volja
vsakega osrečiti sta znala.
Ni več besed, ne stiska rok –
ostal je le spomin in trpek jok.
Le naša srca vedo, kako boli,
ko več med nami tebe ni.
V naša srca si se vpisal,
čas ne bo te več izbrisal,
tudi če spokojo spiš,
z nami kakor prej živiš.*

V SPOMIN

17. septembra je minilo žalostno leto, ko je v 28. letu prenehalo biti srce našemu najdražjemu

Endreju Njakasu

iz Radmožanec

Tiho in žalostno je ob tvojem grobu, a polno lepih spominov nate. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Žalujemo: mama, oče, sestra Žuža in brat Jože z družinama

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je praznina,
ki hudo boli.*

V SPOMIN

3. oktobra mineva leto žalosti in bolečine, odkar nas je tragično zapustil dragi sin, brat, stric in bratranec

Vendel Barber

iz Čepinac

Hvala vsem, ki se ga spominjate in se z dobro mislijo ustavite ob njegovem grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi tvoji, ki smo te imeli radi

*Skromno, tiho si živela,
zmeraj si delala in skrbela,
srce ljubeče zdaj v grobu spi,
nam pa solzijo se oči.*

ZAHVALA

22. septembra je po dolgotrajni boleznici v 84. letu zatisnila svoje trudne oči naša draga mama, tašča, babica in prababica

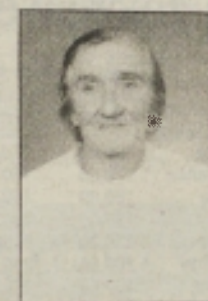
Irma Kuhar

iz Tešanovec 83

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku in njen zadnji dom okrasili s cvetjem. Posebna hvala duhovniku g. Skaliču za ganljive besede slovesa, pevcem za odpete žalostinke in za odigrano Tišino.

Tešanovci, Turnišče, 23. septembra 1994

Žalujemo vsi njeni

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila
močnejša od življenja.*

ZAHVALA

Dotrpela je naša draga mama in babica

Marija Hajdinjak

roj. Bence od Sv. Jurija

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, za sv. maše in v druge namene. Hvala g. župniku za pogrebni obred ter pevcem in pevkom za odpete žalostinke. Hvala upokojencem. Hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali.

Žalujemo: sinova Franc in Štefan z družinama, brata Franc in Štefan ter sestra Terezija z družinami

Urad za šolstvo, ki ga pri
prezidiju Prekmursko-Prie-
ške republike vodi Anton
Martin Praček, vodi OE Za-
voda za šolstvo v M. Soboti,
je na začetku šolskega leta
umaknil iz prodaje učbenike
za zemljepis na vseh stop-
njah. Do umika je prišlo za-
radi zemljepisnih sprememb
na skrajnem sevovzhodu
naše Republike. Dopolnilno
besedilo se glasi:
»Prekmurje je postalo
v zadnjem času zemljepisno
še bolj pisano. Bogatejše je za

kraški pojav, ki ga je povzročil
poseg družine Sakač, ki je
v Lendavi Kobiljanski potok
spremenila v kraško poniko-
valnico. V podzemeljskem
delu potoka so se že pojavile
bele žabe in kleni, biologi pa
so našli že tudi primerke člo-
veških ribic proteusov. Med
ogledom znamenitosti vam
postrežejo s specialitetami re-
stavracije Leonardo ...»

Hišnik Pištek na Srednji
strojni in tekstilni šoli je pred
kratkim sklical novo vodstvo
šole Ringa, Bodyguarda, Ci-
olkowskega ter Večni kader
in izrazil nezadovoljstvo z nji-
hovim delom. »Menim, da
novo vodstvo premalo stori
za ugled šole,« je rekel. »Če-
prav imam vse menedžerske
lastnosti, saj sem dobival celo
menedžerski dodatek pri plači,
me niste predlagali za mened-
žerja leta.«

Državna tiskarna Prek-
mursko-Prieške republike je
že natisnila prvo serijo
znamk, posvečeno najmanjši
slovenski občini Hodoš, ko je
prišla za nas tako grda no-
vica, da Hodoš ne bo samo-
stojna občina. Nadaljnji tisk
so ustavili, cena redkim
znankam pa se je skokovito
dvignila. To je toliko bolj ra-
zumljivo, saj je na znankah
podoba naše ljube Marije Po-
žonice - anju Mariške, neu-
trudljive borke za občino Ho-
doš.

Irena Štubec - Aranka, pr-
leška slavistka in organizato-
rica letošnjega Kocbekovega
simpozija v Vidmu, ni spre-
jela ponudbe poslanca Jožeta
Kocubana - Ministranta brez
listnice, da tudi za naslednje
leto preskrbi denar za simpo-
zija o velikem Vidmčanu.
Kocuban je namreč zahteval,
da bi bil simpozij o krščan-
skodemokratskem politiku
Kocbeku. Aranka pa je z
zlogovajanjem ugovarjala, da
se za apokrifom skriva sam
Kocuban podtaknjen na Koc-
beka.

»Mlin na veter še ne dela
samo zato, ker je bila letos
v okolici Kokošančaka slaba
letina fižola,« so sporočili iz
krogov okrog Tunca Slane
- Vetrogona in drugih vetro-
jebcev, ki gradijo prleški mlin
na veter.

Janko Halb - Capone bo
izvedel prvo zamenjavo
v svoji vladi. Odslovil bo va-
ruha občinske zakladnice Fe-
rija Cipota - Metternicha.
Zameri mu, ker jih je Andrej
Gerenc - Broker razkrin-
kal.

BESEDA NI KONJ

Radgonski mehurčki

Zakaj moramo mi biti vedno zadnji? Zdi se
mi, da Gornji Radgoni res ni usojeno, da bo
kdaj postala pravo mesto (vsi direktorji in
drugi, ki so imeli več denarja - in pameti - so
si postavili hiše v Radencih in ne v Radgoni,
v naše mesto hodijo samo služiti denar). Se
muzejski vlak ni hotel pripeljati do našega
mesta, ampak se je ustavil v Radencih. A, da
so imeli mi turistično prireditev, mi pa ne?
Saj imamo mi tudi prireditve! Vsak teden je
kakšno razstavljanje in galama na sejmišču? A,
da to ni turizem, da gasilci, metaliki in upoko-
jenci sploh ne promovirajo Radgone in njenih
lepote? Veste kaj, potem bo pa res držalo, da
Radgone ne promovirajo dobro niti sejmi in
niti šampanjci! Od vsega je v zadnjih letih
Radgono najbolj promoviral in ponesel njeno
ime v svet... Popov. Mogoče bi se res morali
imenovati »Popovgrad«? Tako bi bili vsaj
v našem izvirni in ne bi posnemali Avstrijcev!
Pa kaj potem, če so imeli v Radencih Praz-
nik jeseni? Tudi mi imamo veliko vinogradov
in klopotev okrog Radgone, edini v Sloveniji

izdelujemo pravi šampanjec, pa zaradi tega ne
zganjamo cirkusa. Le zakaj bi morali vsem to
kazati! Naši vinogradniki in turistični delavci
rajši vsak zase poskrbijo za svoj vinograd in
svoje vino. V soboto so bili prav vsi v vinogra-
dih! Naj nam naredijo železniški most čez
Muro, da se povežemo z našim Klekom, pa
bodo videli, kaj vse zmoremo? Tudi naši vino-
gradniki bi radi prodajali doma vina, kruh...
Če jih davkarja ne bi preganjala.

Pa res nismo izvirni. Še grafitov na steni si
ne znamo izmisliti! Kaj to pomeni: Tujci, do-
mov! Da morajo iti vsi, ki so jeseni prišli po
»zdrave kmečke pridelke« za zimnico, čim
prej domov? Ali da morajo domov tisti, ki so
prespali v tujih zidanih. Morajo domov vsi
Srbi, Šiptariji ali Avstrijci. Prosim vas, bodite
konkretni. Takšno kvasenje mi gre na živce.
Sicer pa s temi napisi niste izvirni, originalni.
Napišite: Pozdravljeni, južni bratje ali Franc
Jožef je v naših srcih ali Slovenci čez Muro,
osvobodili vas bomo! Tako boste izvirni.
Tega si pa ne upate, kaj?

Radgončan

ROMI - Preživi se, kakor veš
in znaš! Miroslav Horšič iz Bel-
tincev in Darko Horvat iz Trnja
sta zapregla konja in se podala
na pot do divjih odlagalšč, da
bi nabrala staro železje ali kak
drug uporaben material, na
primer les. Prijetno popotova-
nje je tako še gmotno koristno,
zato nekaj časa ne bo treba
beračiti. Socialna pomoč, ki jo
dobivajo nekateri Romi, nam-
reč kar hitro poide! - Fotogra-
fija: J. Ž.

Kdaj obnova Emoninega Marketa?

Trgovina Market, ki jo je
1968. leta v Gornji Radgoni
zgradila ljubljanska Emona, še
ni bila obnovljena, čeprav so
»pokasirali« že toliko denarja,
da bi lahko z njim zgradili hotel
A-kategorije. Premajhna je
tudi okrepčevalnica, v kateri si
mora gost sam postreči in med
jedjo, stati ob visoki mizi.
Menda zato, da hitro »izgine«.
Svojčas je bil Emonin Mar-
ket eminentno nakupovalno
središče in je bilo v njem
ugledno nakupovati, zdaj pa ga
je povozil čas. Prav bi torej
bilo, da bi v ljubljanski Emoni
pripravili ustrezen projekt za
obnovo te radgonske trgovine,
ki je v samem središču mesta in
ima zato kupce tudi iz avstrijs-
ke Radgone. Doslej so namreč
uredili le streho, pa še to
šele tedaj, ko je prvo kritino
odneslo neurje.

Pa še to! Kritika leti tudi na
domače trgovsko podjetje
Mercator Sloga. Bife v Apačah
je treba po tolikem času znova
prepleškati. Tudi zato, ker
v njem streže druga naj... po-
murska natakarka.

JOŽE KAUCIČ,
Lomanoše

Cene sadja in zelenjave

	Tržnica Murska Sobota	Osrednja ljudbilan. tržnica
Jabolka	100,00	120,00
Pomaranče	170,00	180,00
Limone	160,00	150,00
Silve	120,00	130,00
Banane	130,00	115,00
Nektarine	200,00	210,00
Breskve	180,00	160,00
Grozdlje	100,00	110,00
Hruške	110,00	150,00
Krompir	40,00	35,00
Paprika	90,00	80,00
Paradižnik	180,00	190,00
Zelje	60,00	70,00
Cebula	90,00	80,00
Česen	350,00	450,00
Koranje	100,00	90,00

S.O.S. Company Veščica d.o.o.
69000 MURSKA SOBOTA, Veščica 4e, tel.: 069/23 507, fax: 31 576

Cene rabljenih avtomobilov

Minulo nedeljo so na sejmu rabljenih avtomobilov v Murski
Soboti ponujali 45 vozil, prodali pa so tri. Lastnike so zamenjali jugo
45, letnik 1987, prevoženih 71.000 km, za 2.000 DEM; jetta, letnik
1987, prevoženih 90.000 km, za 6.500 DEM in lada 1200, letnik
1984, prevoženih 37.000 km, za 2.000 DEM.

Znamka avtomobila	Letnik	Prevož. km	Cena
Citroen BX	1989	56.000	11.000 DEM
Citroen AX TRC	1989	32.000	10.000 DEM
Peugeot 309 magic	1991	58.000	14.100 DEM
BMW 318 i	1987	73.000	13.000 DEM
Mazda 323	1987	73.000	8.000 DEM
Golf GL	1991	72.000	13.500 DEM
Renault 5 C	1992	28.000	10.300 DEM
Škoda Favorit	1990	31.000	7.400 DEM
Fiat Uno D	1985	100.000	6.500 DEM
Fiat Tipo D	1988	128.000	11.000 DEM
Jugo 55	1989	43.000	4.500 DEM
Jugo 45 E	1987	79.000	2.400 DEM

Lendavski pereci

Te dni, ko nekateri že poslušamo vrenje mošta, drugi pa
se odpravljajo na trgatve, se vsi pogovori »vrtijo« okrog
vina. Vsebinsko vprašanje in odgovorov je bolj ali manj znano:
»Koliko mošta pa sie letos naprešali?« - »Nekaj več ga je
bilo kot lani,« se ponavadi glasi nekonkreten odgovor.

In kaj so o vinu rekli naši »prednamci«? Pobrskal sem po
bukvah in v branje, razmislek in morebitno oponašanje vam
ponujam tele misli:

- * Vino in ženska sta dva najslajša strupa.
- * Vince kislo, srce veselo.
- * Vino še modreca znori.
- * Vino ni rado samo.
- * Poezija ob vodi zvoden, ob vinu zaživi.
- * Bolje je vino iz lonca kakor voda iz studenca.
- * Vino ima nogo.
- * Kjer je dobro vino, tam ni nobenega kazala treba.
- * Moškega zmešata vino in ženska.
- * Ni vina brez pelina.
- * Vino je najboljšo zdravilo.
- * Vino pravi: Jaz sem dobro, dokler ti mene zmoreš; kadar
pa jaz tebe - gorje tebi!
- * Vinski ključ vse odpre.
- * Vino utopi skrb.
- * V vinu je resnica.
- * Nihče naj ne vlija novega vina v stare sode.
- * Vino je močno, kralj je močnejši, ženske so še bolj
resnica pa je močnejša od vsega.
- * Kdor ne ljubi vina, žensk in pesmi, bo vse svoje življenje
ostal bedak.
- * Piti vino pomeni biti dober katoličan.

Tako, ljubi moji - gospe in gospodje. Ob branju teh nekaj
rekov oziroma citatov ste morda odkrili svojega in se boste
po njem ravnali. Tako boste namesto zdravil pili vino.
Moški se boste dovolili »zmešati« ženski in vinu. Vertov ne
boste kovali ob vodi, ampak ob vinski kapljici. V vinu
boste, kot mnogi drugi, utopili vse skrbi in vam bo lepo.
Z vinskimi ključi (povabilom v klet ali s kako buteljko)
boste odprli tudi birokratova vrata, a tudi dveri pri »mo-
stopni« ženski. Rajši kot vođa iz studenca, četudi je tako
sveža, boste srknili kozarček vinca. Nikakor ne boste do-
lievali, da bi bili vaši sodi v nedogled polni, ampak boste
k njim povabili prijatelje. Ljubili boste vino in ženske, sicer
če tega ne bi počeli, bi ostali bedaki. In dobro veste, da sta
ženska in vino sicer »strupa«, vendar najslajša. Želite biti
dober katoličan, evangeličan, baptist, adventist, kalvin...
zato boste v skladu s postavo pili vino.

Pa kaj bi spodbujal, saj sami dobro veste, kako je. Nič
zato, če imate z vinogradom »eno samo izgubo«, odgovoril
se mu ne boste. Pa tudi marsikdo od vaših sorodnikov ne,
saj se ravna po pregovoru:

- * Kadar je treba trgati, gre vsaka baba v vinograd; kadar
je treba delati, ni videti babe v vinogradu.
- * Tako tudi predvsem sami veste, da:
- * Vinograd noče molitve, hoče motike.
- * Tistim, ki greste na trgatve v soboto, želim lepega vr-
mena. Ker pa se najbrž tudi kapljici ne boste odpovedali,
pažite:

* Trezen misli, pijan pove!

NACI

Turnišče: cene pujskov

Prejšnji četrtek so pripeljali rejci na sejem 35 pujskov, ki
so bili stari od 8 do 12 tednov in težki od 15 do 20
kilogramov. Kupci so morali za par odsteti od 9.000 do
12.000 tolarjev, kupili pa so vse živali.

Sejem v Turnišču je vsak četrtek ob 7.00, prodajalci pa
morajo imeti za pujske veljavne živinske potne liste.

Pomurska banka d.d.

Moja domača banka

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne 26. septembra 1994, tečajji veljajo
od 27. 9. 1994 od 00.00

Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 27. septembra 1994 od 00.00

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.140,3475	1.050,00	1.125,00
Francija	100	2.348,4305	2.230,00	2.333,00
Nemčija	100	8.025,5297	7.700,00	8.025,00
Italija	100	7,9782	7,47	7,84
Švica	100	9.688,8207	9.180,00	9.635,00
ZDA	1	124,7007	118,50	123,70

Obvestilo za varčevalce in komitente LB,
Pomurske banke, d.d.

1. Novi mejni zneski pri poslovanju s čeki
TEKOČI RAČUN

- Pri plačilu blaga in storitev se sme ček glasiti na
- najnižji znesek 1.000,00 SIT
- najvišji znesek 10.000,00 SIT
- Najvišji znesek za gotovinska izplačila med pogodbenimi
partnerji 10.000,00 SIT
- HRANILNA KNJIŽICA
- Izplačilo za imenske hranilne vloge brez primerjave med
pogodbenimi partnerji je 10.000,00 SIT
- Pogodbeni partnerji so banke, s katerimi smo sklenili
Pogodbo o medsebojnem sodelovanju na področju
poslovanja s tekočimi računi in hranilnimi vlogami in PTT
podjetje Slovenije.
- 2. Po novem se lahko izpisovanje besede
»tolarjev« za z besedami izpisanim zneskom na čeku.